

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต

REFLECTION FROM LIFELESS WORK

สุวรรณี สุระเชษฐคอมสัน
SUWANNEE SURACHESCOMSON

ทพ.
ศ 869 ก
2549

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 63252

วัน,เดือน,ปี..... 25 ส.ค. 2549

b. 11633180
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ISBN 974-15-2544-3

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

REFLECTION FROM LIFLESS WORK

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2006

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ISBN 974-15-2544-3
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2006

SCHOOL OF GRADUATE STUDENTS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต
นักศึกษา	นางสาวสุวรรณณี สุรเชษฐคมสัน
รหัสประจำตัว	47020616
ปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์
พ.ศ.	2549
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.อริยะ กิตติเจริญวิวัฒน์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต” มุ่งศึกษาเพื่อถ่ายทอดภาพสะท้อนของผู้หญิงประกอบอาชีพย้อมครามตราภัยใต้ระบบทุนนิยมที่มุ่งเน้นการแสวงหาเงินเพื่อเลี้ยงชีพ เป็นสำคัญ จนมิอาจปฏิเสธหรือมีทางเลือกในการประกอบอาชีพและภายใต้กรอบของวัฒนธรรมไทย ซึ่งไม่ยอมรับและให้คุณค่าแก่ผู้หญิงที่ประกอบอาชีพย้อมครามเหล่านี้ส่งผลให้เป็นการทำงานโดยปราศจากจิตวิญญาณและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ที่มีเลือดเนื้อจิตใจอีกต่อไป

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ค้นคว้ามาจากการสัมภาษณ์ตรงจากผู้หญิงที่ประกอบอาชีพย้อมครามจากบทความต่างๆ ที่ตีแผ่วิถีชีวิตของผู้หญิงกลางคืนเหล่านี้ศึกษาหนังสือและทฤษฎีต่างๆ เกี่ยวกับอิทธิพลของระบบทุนนิยมซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเลือกประกอบอาชีพหลักมานุษยวิทยาว่าด้วยเรื่องความเท่าเทียมกันของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และลัทธิเฟมินิสต์

สำหรับงานเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้แบ่งบทหลักออกเป็น 5 บท โดยมีความสัมพันธ์กันเพื่อให้วิทยานิพนธ์มีเนื้อหา และขอบข่ายสมบูรณ์โดยเริ่มจากที่มาทางความคิดความสำคัญของการสร้างสรรค์อิทธิพลที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ กระบวนการสร้างสรรค์กระบวนการวิเคราะห์ และบทสรุป

ในส่วนของผลงานศิลปกรรมแบ่งออกเป็น 3 เรื่อง ภายใต้หัวข้อ “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต” โดยเลือกศึกษาใน 3 ประเด็นสำคัญจากผู้หญิงกลางคืน เรื่องที่ 1 เรื่องภาพสะท้อนของการประกอบอาชีพในละครจิวผ่านผู้หญิงไทยซึ่งต้องร้องและเล่นในภาษาจีน แม้ว่าจะไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริงก็ตาม เรื่องที่ 2 เรื่องภาพสะท้อนของการประกอบอาชีพที่ผู้หญิงบางกลุ่มไม่ฝืนแต่ไม่สามารถเป็นจริงได้กลายเป็นเพียงการขายความบันเทิงซึ่งต้องแลกด้วยการเปลื้องตัว และภาวะเสี่ยงต่อการนำไปสู่การขายบริการทางเพศโดยเลือกอาชีพนักร้องหญิงประจำร้านคาเฟ่ย้อมคราม เรื่องที่ 3 เรื่องภาพสะท้อนของการประกอบอาชีพซึ่งต้องอาศัยเรือนร่างและความขยัน ต่อการมรดกเป็นจุดขายสำคัญจนทำให้ร่างกายของผู้หญิงกลายเป็นเครื่องจักรผลิตเงิน ผ่านอาชีพสาวเดินอะโกโก้ ผลงานทั้งหมดใช้กระบวนการสร้างสรรค์ด้วยศิลปะวิดีโอ (Video Art)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งประกอบด้วยภาพเคลื่อนไหว และเสียง โดยใช้แสง สี องค์กรประกอบ ภาพจังหวะ และเวลา เป็นทัศนธาตุหลัก

จากข้อมูลต่างๆ ได้ถูกนำมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์โดยลำดับและเข้าสู่การสังเคราะห์เป็น ผลงานศิลปกรรมที่แสดงภาพสะท้อนของผู้หญิงประกอบอาชีพยามราตรี และนำไปสู่ความรู้สึก สะเทือนอารมณ์ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจและทบทวนถึงความสำคัญในการเป็นมนุษย์ ซึ่งควรได้รับการ ปฏิบัติโดยเท่าเทียมกัน ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะวีดิโอชุดนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ชม เกิดความรู้สึกสะเทือนใจและตั้งคำถามต่อการยอมรับอาชีพเหล่านี้ใหม่ในสังคมไทยในฐานะ บทบาทของผู้ประกอบอาชีพหนึ่ง ซึ่งเป็นหนึ่งแรงขับเคลื่อนในกลไกของเศรษฐกิจระบบทุนนิยม ซึ่งช่วยสร้างความสุขความบันเทิงให้แก่ผู้คนในสังคม แต่ไม่ได้รับเกียรติและศักดิ์ศรี อย่างที่มนุษย์ พึงได้รับ

Thesis Title	Reflection from Lifeless Work
Student	Miss Suwannee Surachecomson
Student ID.	47020616
Degree	Master of Fine Arts
Programme	Visual Arts
Year	2006
Thesis Advisor	Assoc.Prof.Ariya Kittichareonwiwat

ABSTRACT

This “The reflection from lifeless work” thesis was intended to pass through the reflection of a night working girls under the influence by capitalism way which gave the priority for making money of survive, and force them to take the job without any other option left. By the frame of Thai culture couldn’t accept and respect for these night working girls. Then affect these girls to continue their work lifelessly and unappreciation of life.

The information used in this analyze research came directly from interview with these night working girls, from various of articles which unfold how these night working girls survive, from study books and theories about the domination of capitalism that affect directly to decision about occupation, and humanism rules about the human and feminist equal rights.

This thesis divided the main story into 5 allied chapters to created content and boundary of the story to perfectionism as followed from resource idea, the importance of creativities, creative influence, creative process, analysis process, and conclusion.

In part of fine arts masterpieces divided into 3 topics underneath same concept “The reflection from lifeless work” which has been chosen in 3 major points of the working night girls. First topics, the reflection of occupation through Thai girl who has to sing and act for Chinese Opera even she not throughly understand the language and meaning of the opera. Second topic, the reflection of dream occupation, which some type of girls' hopes for, but couldn’t reaches that dream. From the entertainment industry that has to exchange dream with body had turn into the act of engaging in sexual activity for money through the eyes of night cafe singer. The last topic, the reflection of occupation that needs body and sexual appearance as a selling point. Then turn these A Go-Go dancer’s bodies into money machines. All these

masterpieces are created by video arts, which contain moving images and sound from using lighting, color, composition, rhythm, and timing as a main object.

From several of information digest orderly through analysis process into synthesis process, and finally to masterpiece, which reflect night working girls. These lead to emotional, express sympathy feeling and remind the audience about the importance of being human that should be equally treats. Therefore, the objective for creating these Video Arts is to create emotional movement and create question about respect to these new occupation in Thai culture as a part of the machine that moved this capitalism society. These new occupations, which entertain this society without respect and honor as a human being.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา รศ.อริยะ กิตติเจริญวัฒน์ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะตลอดจนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณ ศ.เกียรติ ชานนารอด ศ.เดชา วราขุน ผศ.มัลลิกา มังกรวงษ์ รศ.อลิตา จันผิงเพ็ชร และอ.คมสัน หนูเขียว กรรมการสอบหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนข้อชี้แนะ จนในที่สุดทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบคุณ อ.กิตติ ศรมณี และภาควิชานิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่กรุณาอำนวยความสะดวก ทั้งด้านอุปกรณ์สถานที่ ในการสร้างสรรค์ผลงาน ทำให้ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบคุณ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (University Development Commission) ที่ให้การสนับสนุนการศึกษานี้

ขอขอบคุณผู้แสดงทุกท่านในผลงาน ลูกศิษย์ สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ ภาควิชานิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และทีมงานทุกคนที่สละเวลา พุ่มแรงกายแรงใจ

สุดท้ายต้องขอขอบคุณ อ.ทินกร สุขศิริสัมพันธ์ อ.มงคล เกิดวัน คุณอิสรา นาดิ คุณสมุณชา จาคิกวนิช คุณ โยดา มานะดี ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือในทุกๆด้าน

สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดามารดา ซึ่งเป็นที่เคารพรักยิ่ง พี่สาวทั้งสาม ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

สุวรรณณี สุรเชษฐคมสัน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาของความคิดสร้างสรรค์.....	1
1.2 ความสำคัญของเรื่องที่น่ามาศึกษา.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.5 ขั้นตอนการศึกษา.....	7
1.6 คำศัพท์และคำอธิบายเฉพาะที่ใช้ในการศึกษา.....	7
บทที่ 2 ศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 ศิลปะลัทธิเฟมินิสต์ : ความสัมพันธ์กับลัทธิทุนนิยมกดขี่เพศหญิง.....	8
2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปะลัทธิเฟมินิสต์.....	9
2.2.1 ศิลปิน ซินดี เซอร์แมน.....	9
2.2.2 ศิลปิน ชีริน แอสเฮท.....	11
2.3 แนวความคิดสร้างสรรค์.....	12
บทที่ 3 การดำเนินการสร้างสรรค์.....	14
3.1 การดำเนินการสร้างสรรค์.....	14
3.2 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานและการแก้ปัญหา.....	14
3.3 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานขั้นที่ 2.....	22
3.4 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานขั้นที่ 3.....	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 วิเคราะห์ผลงาน.....	41
4.1 ผลงานชิ้นที่ 1 “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร่ชีวิต หมายเลข 1”.....	41
4.1.1 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเรื่องราว.....	41
4.1.2 การวิเคราะห์เชิงทัศนธาตุ.....	42
4.2 ผลงานชิ้นที่ 1 “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร่ชีวิต หมายเลข 2”.....	44
4.2.1 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเรื่องราว.....	44
4.2.2 การวิเคราะห์เชิงทัศนธาตุ.....	45
4.3 ผลงานชิ้นที่ 1 “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร่ชีวิต หมายเลข 3”.....	47
4.3.1 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเรื่องราว.....	47
4.3.2 การวิเคราะห์เชิงทัศนธาตุ.....	48
บทที่ 5 บทสรุป.....	53
บรรณานุกรม.....	55
ประวัติผู้เขียน.....	56

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 Untitled Film Still 261 (Cropped).....	10
2.2 Untitled Film Still 253 (Cropped).....	10
2.3 Speechless ในปี ค.ศ.1996.....	11
4.1 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 1.....	42
4.2 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 1.....	43
4.3 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 1.....	43
4.4 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 2.....	45
4.5 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 2.....	45
4.6 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 3.....	48
4.7 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 3.....	49
4.8 ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 1.....	50
4.9 ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 2.....	51
4.10 ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 3.....	52

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาของความคิดสร้างสรรค์

ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิตเป็นชุดผลงานที่ได้แรงบันดาลใจมาจากตัวเอง สภาพสังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการก่อกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ข้าพเจ้า ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมเมือง ซึ่งลัทธิทุนนิยมกำลังแพร่ระบาดไปทั่วทุกหย่อมหญ้าไม่เว้นแม้ชนบท ที่แสนไกล เพราะอำนาจแห่งลัทธิทุนนิยมนำพาให้ทุกชีวิตต้องค้ำถุนก้าวตามให้เท่าทันโดยอาศัย เครื่องมือสำคัญคือเทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นเครื่องกระตุ้นความต้องการบริโภคที่ทวีคูณมากขึ้นๆ จนทำให้มนุษย์หลงลืมละเลยความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตเป็นเหตุให้นำพาชีวิต เข้าสู่ระบบทุนนิยมอย่างเต็มรูปแบบ สิ่งที่ทำเป็นที่สุดในการดำรงชีวิตของคนเมืองคือเงิน และเงิน ถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในระบบทุนนิยม หากไม่มีเงินจะไม่มีอำนาจในการใช้ชีวิตภายใต้ระบบนี้ นี่เป็นสาเหตุสำคัญของมนุษย์ที่ต้องทำงานเพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยสำคัญนี้ นำพาตัวเองเข้าสู่ระบบทุนนิยมอย่างเต็มขั้น

ข้าพเจ้าเป็นมนุษย์ทำงานภายใต้ระบบทุนนิยมคนหนึ่งคิดกับวัฏจักรแห่งระบบทุนนิยม มีความต้องการปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากปัจจัยจำเป็นขั้นพื้นฐานด้วยการกระตุ้นจากเทคโนโลยี และการสื่อสารจนทำให้รู้สึกว่าการทำงานถูกกระทำไปเพียงเพื่อต้องการเงินเป็นสำคัญมากกว่าเพื่อ ความรู้สึกของการมีคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ อีกทั้งการเป็นผู้หญิงทำงานที่อยู่ภายใต้กรอบ วัฒนธรรมสังคมไทยที่ให้ความสำคัญกับความเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงเพศชายสามารถทำงานได้ ดีกว่าเก่งกว่า ในขณะที่เพศหญิงถูกกดไว้แม้มีความสามารถแต่ก็ต้องอาศัยสัญลักษณ์ของความเป็น เพศหญิงขึ้นมากล่าวอ้างมากกว่าที่จะมองที่ความสามารถที่แท้จริงในฐานะที่เป็นผู้หญิงข้าพเจ้าจึงต้อง การนำเสนอผลงานศิลปะที่สะท้อนความเป็นผู้หญิงทำงานภายใต้ระบบทุนนิยมในสังคมไทย ซึ่งมี กรอบวัฒนธรรมความเชื่อที่แฝงความรู้สึกกดขี่ทางเพศร่วมอยู่ด้วย

อาชีพที่ข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจและเลือกขึ้นมาสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะคืออาชีพ ของผู้หญิงทำงานกลางคืนความหมายของผู้หญิงทำงานกลางคืนในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หมายถึง ผู้หญิง ที่ประกอบอาชีพให้มีความสุขความบันเทิงในยามราตรี มีความสามารถเฉพาะตัวสูง แต่มีเงื่อนไข ทางเศรษฐกิจที่จำต้องหันมาประกอบอาชีพขายความบันเทิงยามราตรีแบ่งเป็นสามระดับระดับแรก เป็นผู้หญิงไทยที่ประกอบอาชีพเล่นละครจิว โดยไม่ทราบความหมายที่แท้จริงของภาษาร้อง และละครจิว ซึ่งเป็นศิลปะความบันเทิงที่ถ่ายทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น และกำลังจะหายไปจากสังคมสมัยใหม่ของ ี

ประกอบสำคัญในการเลือกกลุ่มอาชีพนี้คือมุมมองที่ข้าพเจ้ามีต่อผู้หญิงที่ประกอบอาชีพนี้คือความ ไร้อำนาจในการเลือกสรรที่ส่งมอบไว้สำหรับการแต่งงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไร้อำนาจในแง่ของการทำงานความไร้ชีวิตในแง่ของความมั่นคง และอนาคตของชีวิตและความไร้ ใม่ว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คิดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชีวิตจาก การได้รับปฏิภิกิริยาของสังคมในแง่ลบด้วยค่านิยมคนไทยมักถูกผู้หญิงที่ประกอบอาชีพ
เดินกินรำกินขามคำคินและเหมารวมว่าผู้หญิงเหล่านี้เป็นผู้หญิงไม่ดี ระดับที่สองคืออาชีพนักร้อง
คาเฟ่หญิง ซึ่งมีสถานภาพค่อนข้างในภาวะเสี่ยงต่อการนำไปสู่การขายบริการทางเพศ องค์ประกอบ
สำคัญในการเลือกอาชีพนี้คือผู้หญิงที่ประกอบอาชีพนักร้องคาเฟ่จำเป็นต้องมีความสามารถในการร้อง
เพลงเป็นสำคัญ แต่สภาพการณ์ปัจจุบันกลับกลายเป็นการขายความบันเทิงผ่านใบหน้าเรื่อร่า
ความเป็นเพศหญิงทำให้ความหมายของผู้หญิงที่ประกอบอาชีพนักร้องแปรสภาพกลายเป็นสินค้า
มนุษย์ เพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศของผู้แม้ว่านักร้องคาเฟ่มิใช่อาชีพขายบริการทาง
เพศแบบตรงไปตรงมาก็ตามระดับที่สามคืออาชีพสาวเดินอะโกโก้ ซึ่งเป็นอาชีพที่ชี้คุณค่าสถานภาพ
ทางสังคมในระดับที่ต่ำที่สุดในบรรดาอาชีพผู้หญิงกลางคืนไม่นับรวมถึงโสเภณีที่บ่งชัดถึงเรื่องการ
ขายบริการทางเพศ โดย ชัดแจ้งอยู่แล้วแต่อาชีพสาวเดินอะโกโก้ก็เป็นหนึ่งในอาชีพที่แสดงให้เห็น
อย่างชัดเจนว่าเป็นอาชีพที่จำต้องขายเรื่อร่าความข่วยขุดต่ออารมณ์อย่างโจ่งแจ้งนำพาให้ผู้ประก
อบอาชีพนี้เข้าสู่ธุรกิจขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง ซึ่งทำให้ร่างกายของผู้หญิงกลายเป็นสินค้า
มนุษย์อย่างแท้จริง ดังที่ยศ สันติสมบัติ ได้กล่าวว่า

ภายใต้กรอบค่านิยมวัฒนธรรมของสังคมไทยอันดิงามผู้หญิงทำงานกลางคืนมักถูกเหม
รวมว่าเป็นโสเภณีหญิงงาม นางกลางเมือง ทำอาชีพ ค้าเซ็กซ์ เสพกาม ขายความข่วยขุดต่ออารมณ์
สังคมมองว่าโสเภณีคือ "หญิง ขายขายตัว" หรือการขายตัวเป็นสินค้า โดยร่วมหลับนอน มีเพศสัมพันธ์
เพื่อแลกกับเงินตราหรือสิ่งของเป็นผลตอบแทนอื่นๆ (ยศ สันติสมบัติ, 2535) โดยไม่ได้ทำอะไร ให้สังคม
ได้เท่ากับแค่สนองความต้องการทางเพศของผู้กระหายในกามารมณ์ มีการเปรียบโสเภณีเป็น "อิตัว"
ตัวอะไรสักอย่างที่ไม่เหมือนไม่ใช่คนปกติโดยสามารถเสพผสมพันธุ์กับคนทุกเผ่าทุกเชื้อชาติทุกชนชั้น
ที่มีผลตอบแทนให้ได้ ในกรณีเช่นนี้หากเราพิจารณาสังคมปัจจุบันให้ลึกถึงสาเหตุที่มาของการตัดสินใจ
ในการเข้าประกอบอาชีพกลางคืนจะพบว่าสาเหตุสำคัญมาจากเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและด้านต่อสำคัญ
มาจากการแพร่ระบาดของลัทธิทุนนิยม ดังที่จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์ ได้กล่าวว่า

ระดับการศึกษานั้นจะพบว่ามีความหลากหลายมากขึ้นผู้หญิงที่มีการศึกษาระดับดึก
ตัดสินใจเข้าประกอบอาชีพกลางคืนด้วยเช่นกัน ดังนั้นการมองว่าผู้หญิงเหล่านี้เป็นบุคลากรที่ไร้
ความสามารถนั้นแปรเปลี่ยนไปแล้วจากอดีตอันเนื่องจากระแสรุกเร้าจากลัทธิทุนนิยมเดิมก่อนสมัยใหม่
(pre modern) อธิบายสังคมด้วยระบบท้าวพระเจ้ากำหนดคู่พระบัพัญญูติ(มีกฎบรรทัดฐาน) การมีโสเภณี
เป็นเรื่องผิดศีลธรรมจรรยาการควบคุมจัดการจึงมีทั้งรูปแบบการกำราบประจานตีตรา และสร้าง
ภาพลักษณ์แห่งความชั่วช้าเพื่อป้องกัน หรือทำให้คนหวาดกลัวไม่ใช้ชีวิตมั่วกับกิจกรรมเหล่านี้
แต่ถึงกระนั้น โสเภณีก็ยังมีขึ้นเพื่อสนองกามารมณ์ของท้าวเจ้าฤทธิชีไพร พื้นที่ของโสเภณีอาจมีพื้นที่
เล็กๆ ที่มีเพื่อสนอง "ใครบางคน" แต่ถึงกระนั้นในสังคมไทยก็มีการจำกัดพื้นที่สำหรับโสเภณี
ไว้ว่าผิดไม่ควรและไม่มีที่อยู่ให้โดยสร้างความเชื่อ เช่น ความเชื่อไตรภูมิรก-สวรรค์ กรรม เป็นต้น
(จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์, 2540)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพื่อป้องกันการก่อเกิดธุรกิจ โสเภณีเมื่อสังคมไทยรับการเรียนรู้เช่นนี้มาแต่อดีตจึงเป็นสิ่งปกติที่คนไทยจะมีค่านิยมฝังรากลึกในการดูแลคนผู้หญิงที่ประกอบอาชีพกลางคืน ดังที่สัญญาสัญญาวิวัฒน์กล่าวไว้ว่า

...แต่เมื่อมาถึงสมัยใหม่ ดูเหมือนโสเภณีจะเริ่มมีพื้นที่ที่กว้างขึ้นฉะนั้นความเป็นโสเภณีจึงถูกกำหนดให้มีหน้าที่ทางสังคมหรืออีกนัยคือสังคมกำหนดให้ต้องมี "โสเภณี" เพื่อทำ "หน้าที่เฉพาะกิจ" บางอย่างซึ่งสังคมบัญญัติไว้ เช่น โสเภณีเป็นระบบหนึ่งที่ทำหน้าที่ในกิจกรรมทางเพศ "ที่ต้องห้าม ปกปิด" สำหรับคนส่วนใหญ่แต่เป็น "ช่องทาง พื้นที่ของการแสดงพลังทางเพศ" สำหรับคนเฉพาะกลุ่มกรณี เช่น มิฉะนั้นจะได้รับสถานภาพที่เปรียบเสมือน"ครูเพศ" ที่สอนประสบการณ์ทางเพศ และมีพื้นที่ที่ถูกจัดวางให้ควรแก่การเคารพให้เกียรติดังที่แนวคิดโครงสร้างหน้าที่ (structural function) มองว่าทุกสังคมมีระบบที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน และในระบบต่างมีหน้าที่กระทำการต่างๆ เพื่อให้สังคมดำรงอยู่ได้(สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2533)

แต่ดูเหมือนว่าแนวคิดเช่นนี้เป็นเพียงอุดมคติ (Utopia) ที่ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริงภายใต้สังคมไทยที่ยังมีค่านิยมถูกเหยียดหยามอาชีพผู้หญิงกลางคืนไม่ให้เกียรติและเคารพในหน้าที่ของบุคคล พื้นที่ของโสเภณีได้ขยายตัวอย่างมากเมื่อแนวคิดทุนนิยมระบอบดังที่ศิริพรสะ โครบานเนก และคณะได้กล่าวไว้ว่า

"โสเภณี" กลายเป็นผลรวมอันว่าด้วยแหล่งธุรกิจตลาดสินค้าอุตสาหกรรมบริการการบริโภค การหรือช่องทางสร้างรายได้ที่ลงทุนต่ำได้กำไรสูง ซึ่งในยุคสมัยหนึ่งประเทศไทยเองก็ได้เปิดธุรกิจการค้าประเวณีโสเภณีโดยมีรัฐเป็นผู้จัดการควบคุมรวมไปถึงการสร้างขบวนการแห่งการจัดหาชักนำ บังคับค้าหญิงและเด็กสู่การค้าประเวณี...แม้ภายหลังสหประชาชาติได้มีอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยเรื่องปรามการค้าหญิงและเด็ก ค.ศ.1921 และ ค.ศ.1949 และอนุสัญญาฉบับหลังนี้เองที่มีแนวคิดต้องการล้มเลิกระบบโสเภณีโดยไม่ให้รัฐเข้าไปควบคุมการค้าประเวณี แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ได้ระบุว่า การเป็นโสเภณีเป็นความผิดที่ต้องลงโทษประเทศไทยเองก็ได้สนองตอบ โดยออกกฎหมายปรามการค้าประเวณีในปี พ.ศ.2503 ทำให้การค้าประเวณีซึ่งเป็นกิจกรรมที่รัฐ เคยเข้าควบคุมด้วยการจดทะเบียนช่อง และหญิงโสเภณีกลายเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย และหญิงที่ค้าประเวณีต้องถูกปราบปรามจับกุมลงโทษ แต่ไม่มีการลงโทษผู้ให้บริการแต่ถึงกระนั้นก็ยังไม่ได้สามารถหยุดยั้งการเติบโตของอุตสาหกรรมบริการทางเพศและธุรกิจการค้าหญิงได้ (ศิริพรสะ โครบานเนกและคณะ. 2540)

ในขณะที่ "โสเภณี" "อาชีพผู้หญิงกลางคืน" ถูกจัดวางให้อยู่ใน "พื้นที่เอบ" อันมีกฎหมายปรามการค้าประเวณีรองรับแต่ในความเป็นจริงมีผลวิจัยจำนวนไม่น้อยที่ได้ปฏิเสธสมมติฐานว่า การค้าดังกล่าวจะลดลง เพราะมีกฎหมายห้ามตรงกันข้ามจะเห็นได้ว่าในช่วงสามสี่ทศวรรษที่ผ่านมาธุรกิจการค้า "โสเภณี" นอกจากจะมีได้ลดลงแล้วยังกลับขยายตัวมากขึ้นถึงกับมีการประมาณไว้ว่า ประเทศไทยมีโสเภณีไม่ต่ำกว่า 75,000 คน และสูงเกือบถึง 2 ล้านกว่าคน (ผาสุกพงษ์ไพจิตรและคณะ. 2543)

และในบรรดาจำนวน โสเภณีที่มีอยู่ (ทั้งแบบแอบแฝงและตรงไปตรงมา) ถึงกับเป็นแหล่งทำเงินที่สร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมหาศาลเรียกได้ว่าไม่ว่าจะมีกฎหมายห้ามปรามอย่างไร หรือมีขบวนการต่อต้านการค้า โสเภณีว่าเป็นธุรกิจที่สร้างธุรกิจที่คิดศีลธรรมจรรยาเพียงใดก็ยังไม่อาจต้านทานกระแสการเติบโตของตลาดการค้าบริการทางเพศดังกล่าวที่นับวันมีแต่จะขยายตัวสูงขึ้นๆ ยิ่งเมื่อรัฐส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทยก็ยิ่งทำให้ภาคอุตสาหกรรมบริการทางเพศเบ่งบานจนกฎหมายปราบปรามแทบจะใช้ไม่ได้ผลด้วยเหตุนี้เมื่อมองในมุมกลับกันการที่รัฐได้เสนอทางออกของการจัดการในเรื่องนี้ใหม่ว่าเมื่อไม่อาจปรามหรือห้ามไม่ให้มีธุรกิจนี้แล้วทางที่ดีก็ยอมรับว่ามีอยู่จริงและทำให้ถูกกฎหมายเสียใหม่เพื่อให้ "โสเภณี" เป็น "สินทรัพย์/ทุนคน/สินค้ามนุษย์" ที่จะไปช่วยเสริมพลังทางเศรษฐกิจของประเทศเสียเลย

(www.matichon.2549)

ในขณะที่รัฐพยายามแก้ไขจัดการระบบผู้หญิงกลางคืนในแง่รูปธรรมเช่นกฎหมายแต่กลับละเลยหลักสิทธิมนุษยชนว่าด้วยเรื่องของความเท่าเทียมกันของมนุษย์ในแง่นามธรรม หรือความรู้สึภายในของผู้หญิงที่ประกอบอาชีพนี้การปฏิบัติต่อกันของมนุษย์ร่วมสังคมการเปลี่ยนทัศนคติในการให้คุณค่าของมนุษย์เหนือกว่าอาชีพที่เธอทำสิ่งที่เธอเป็นการศึกษาเรื่องค่านิยมในการมองมนุษย์ผู้หญิงเป็นเพียงทรัพย์สินของผู้ชาย ลัทธิความเหนือกว่าของเพศผู้ยังคงครอบงำสังคมไทย หากค่านิยมที่ฝังรากลึกในสังคมไทยเกี่ยวกับทัศนคติในการมองผู้หญิงกลางคืนว่าเป็นอะไรที่ไม่ใช่มนุษย์ ไม่สมควรสูดอากาศหายใจเดียวกันได้ เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจขยะแขยงของสังคมไทย และในขณะที่ทางรูปธรรมรัฐและสังคมไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆอันเนื่องจากปัจจัยสำคัญคือความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะธุรกิจกลางคืนอันเป็นรายได้มหาศาลเข้าประเทศจากข้อมูลข้างต้นแล้ว คำถามคือผู้หญิงที่ประกอบอาชีพกลางคืนที่สังคมเหมารวมว่าเป็นผู้หญิงไม่ดีจะอยู่อาศัยอย่างมีคุณค่าของความเป็นมนุษย์ในสังคมไทยได้อย่างไร

กล่าวโดยสรุปว่าผู้หญิงกลางคืนควรได้รับการปฏิบัติจากสังคมในฐานะมนุษย์คนหนึ่งที่มีศักดิ์มีเกียรติเท่าเทียมเฉกเช่นผู้ประกอบการอาชีพอื่นการสรุปเรื่องดังกล่าวว่าถูกต้องผิดชั่วในยุคนี้คงไม่ใช่ทางออกที่ดีสำหรับสังคมและไม่ควรขยายออกไปจนทำให้สังคมทั้งหมดเห็นดีเห็นงามกับดำเนินธุรกิจประเภทนี้จนทำให้ระบบคุณค่าที่มองศักดิ์ศรี และความเป็นมนุษย์ต้องสูญสลายไปและมนุษย์ได้กลายเป็น "สินค้า"

1.2 ความสำคัญของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ต้องการสะท้อนมุมมองของข้าพเจ้าที่มีต่ออาชีพผู้หญิงกลางคืนและมุมมองภายในของผู้หญิงกลางคืนเหล่านี้ ในฐานะเพื่อนมนุษย์ร่วมสังคมไทยที่มีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันมีคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์เหมือนกัน ไม่ใช่สินค้า ไม่ใช่ทุนคน ไม่ใช่สินมนุษย์ ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้หญิงทำงานกลางคืนเป็นอาชีพที่ไม่ได้รับการยอมรับภายใต้กรอบวัฒนธรรมไทยอันดีงาม เป็นอาชีพต้องห้ามสำหรับผู้หญิงใดๆ แต่อาชีพเหล่านี้กลับเป็นอาชีพ ที่สนับสนุนธุรกิจ การท่องเที่ยวรายได้เข้าสู่ประเทศปีละจำนวนมหาศาลและสามารถทำรายได้ จำนวนมากให้กับผู้หญิงเหล่านี้ด้วย ด้วยความจำเป็นในการดำรงชีพที่ขาดเงินไม่ได้(ปัจจัยสำคัญ ในการดำรง ชีวิตภายใต้ระบบทุนนิยม) ผู้หญิงจำนวนมากยอมที่จะแบกรับความรู้สึกถูกเหยียดหยามไม่ได้รับการยอมรับ ไม่มีเกียรติ และศักดิ์ศรีจากสังคมมาทำงานกลางคืนเพื่อสร้างรายได้เลี้ยงตัวเองและส่งให้กับครอบครัว หากเราลองเปิดใจกว้างออกมองในฐานะมนุษย์ที่มีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันจะพบว่าแท้จริงแล้วผู้หญิงที่ประกอบอาชีพยามราตรีไม่ต่างกับผู้หญิงที่ประกอบอาชีพอื่นๆ เพราะเป้าหมายสำคัญในการประกอบอาชีพทุกๆ อาชีพคือการได้มา ซึ่งเงินทว่าเพราะกรอบความเชื่อและวัฒนธรรมไทย อันดีงามปลูกฝังค่านิยมให้เรามองว่าผู้หญิงทำงานกลางคืนเป็นสิ่งไม่ดีคิดต่อวัฒนธรรมอันดีงามเป็นอสังมาอาชีพ ข้าพเจ้ามิได้สนับสนุนให้ผู้หญิงประกอบอาชีพค้าประเวณี แต่ข้าพเจ้าต้องการความรู้สึก ทัดเทียม ในการให้คุณค่าของชีวิตมนุษย์ ลำพังการที่ผู้หญิงคนหนึ่งตัดสินใจ เข้าประกอบอาชีพ กลางคืนไม่ว่าจะยินยอมพร้อมใจ หรือไม่เธอก็ต้องเผชิญความรู้สึกผิดชอบชั่วดีในใจมากมายแล้วข้ายังถูกกระหน่ำ ด้วยความรู้สึกไม่ยอมรับจากสังคมด้วยแล้วพวกเธอจะมีพื้นที่อยู่ในสังคมได้อย่างไร ประกอบกับการดำรงชีพอยู่ภายใต้ระบบทุนนิยมที่กระตุ้นเร้าให้มนุษย์อยากมีอยากได้ทัดเทียมกับผู้อื่น ก็เป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มปริมาณผู้หญิงเข้าสู่อาชีพกลางคืนได้ง่ายดายขึ้น หากอาชีพกลางคืนสำหรับผู้หญิงไทยยังเป็นอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย ยังคงเป็นอาชีพขายความบันเทิงเพื่อรองรับธุรกิจการท่องเที่ยวอันเป็นรายได้หลักของประเทศ และยังคงเป็นที่ปลดปล่อยคลายทุกข์ของคนในสังคมคนไทย อาจต้องพินิจใหม่ถึงบริบทในการอยู่อาศัยร่วมกันของมนุษย์ทุกระดับการให้เกียรติ ในการประกอบอาชีพทุกอาชีพอย่างเท่าเทียมและการตีความคุณค่าของชีวิตมนุษย์ โดยอาศัยหลักเมตตาธรรม ในการยอมรับเพื่อนมนุษย์ที่ต่ำกว่าหรือค้อย โอกาสกว่า

ผลงานชุดภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิตนี้หมายถึงการทำงานหรือการประกอบอาชีพ ซึ่งไร้ชีวิตชีวา ไร้อนาคต ผู้หญิงกลางคืนเหล่านี้ไม่รู้อนาคตตัวเอง ทำงานไปวันต่อวัน เพื่อให้ได้เงินมาเลี้ยงชีพ ไม่สนใจความหมายของงานที่ทำ ไม่มีสวัสดิการ ไม่มีหลักประกันสำหรับชีวิต ทั้งในปัจจุบันและในอนาคตไม่มีชีวิตกับสังคม เพราะสังคมไม่เปิดพื้นที่ให้พวกเขาได้อยู่ร่วมด้วย พวกเขาถูกกลายสภาพจากความเป็นมนุษย์ไปเป็นสินค้าเป็นวัตถุหรือสิ่งของที่ไม่มีเลือดเนื้อไม่มีชีวิตจิตใจ ข้าพเจ้าหวังว่าผลงานชุดนี้จะเปิดใจของผู้ชมให้กว้างออก มองพวกเขาเหล่านี้แล้วเกิด ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจในฐานะมนุษย์ร่วมสังคมเปิดพื้นที่ในใจให้พวกเขาอยู่บ้าง ความไร้ชีวิตของผู้หญิงกลางคืนเหล่านี้ อาจจะกลับมามีชีวิตอีกครั้ง

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.3.1 เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้หญิงทำงานกลางคืนในแง่มุมมองอารมณ์ความรู้สึกภายในและภายนอกที่พวกเธอมีต่อตัวเองและสังคมรวมถึงผลกระทบทางอารมณ์ความรู้สึกที่พวกเธอได้รับจากปฏิริยาตอบโต้ของผู้อื่นที่มีต่ออาชีพของพวกเธอ

1.3.2 เพื่อศึกษารูปแบบกลไกเงื่อนไขข้อจำกัดและผลตอบแทนในกระบวนการทำงานของผู้หญิงกลางคืน ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าประกอบอาชีพนี้ โดยอาศัยองค์ประกอบด้านพื้นฐานการศึกษาหรือระดับความรู้ความสามารถสถานภาพทางสังคมและความจำเป็นต่อการดำรงชีพภายใต้ระบบสังคมทุนนิยม

1.3.3 เพื่อศึกษาผลกระทบวงกว้างจากลัทธิทุนนิยมซึ่งเป็นต้นเหตุของการตัดสินใจ ประกอบอาชีพ ด้านมืดของสังคมแม้ว่าผู้หญิงที่ตัดสินใจประกอบอาชีพกลางคืนเหล่านี้ จะทราบดีว่าจะมีผลกระทบที่เลวร้ายทั้งทางด้านร่างกายจิตใจของตนเอง การถูกลดสถานภาพทางสังคม การได้รับปฏิริยาเชิงลบ และการถูกลดคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์

1.3.4 เพื่อนำผลจากการศึกษาดังกล่าวมาพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ ผลงานศิลปะวิดีโอ เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกภายในใจของผู้หญิงทำงานกลางคืนออกมาให้ผู้ชมในสังคมไทยรับรู้ถึงความจำเป็นมนุษย์ที่ยังมีเลือดเนื้อมีชีวิตจิตใจพหุสถานกับมุมมองภายนอกของข้าพเจ้าที่ว่าพวกเธอได้แปรสภาพจากควมมีชีวิตไปสู่ความไม่มีชีวิตเพราะอาชีพของพวกเธอได้กระทำต่อร่างกายและจิตใจของพวกเธอให้กลายเป็นสินค้าเป็นเครื่องมือในการสร้างเงินมาเพื่อตอบสนองความจำเป็นในการดำรงชีพภายใต้ลัทธิทุนนิยม

ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ชมผลงานชุดนี้ได้ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์เคารพในความเท่าเทียมกันของมนุษย์แม้ว่าจะมีสถานภาพที่แตกต่างกันในสังคม

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

ศิลปะวิดีโอ (Video Art) จำนวน 3 เรื่อง

เรื่องที่ 1 เรื่องภาพสะท้อนของการประกอบอาชีพในละครจิว ผ่านผู้หญิงไทย ซึ่งต้องร้องและเล่นในภาษาจีน แม้ว่าจะไม่เข้าใจความหมายที่แท้จริงก็ตาม ความยาวประมาณ 4 นาที ระบบ DV PAL บันทึกลงแผ่น DVD

เรื่องที่ 2 เรื่องภาพสะท้อนของการประกอบอาชีพที่ผู้หญิงบางกลุ่มไฝ่ฝันแต่ไม่สามารถเป็นจริงได้กลายเป็นเพียงการขายความบันเทิงซึ่งต้องแลกด้วยการเปลื้องตัว และภาวะเสี่ยงต่อการนำไปสู่การขายบริการทางเพศโดยเลือกอาชีพนักร้องหญิง ประจำร้านคาเฟ่ยามราตรี ความยาวประมาณ 4 นาที ระบบ DV PAL บันทึกลงแผ่น DVD

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องที่ 3 เรื่องภาพสะท้อนของการประกอบอาชีพซึ่งต้องอาศัยเรือนร่าง และความช่วยยู่ต่อกามารมณ์เป็นจุดขายสำคัญจนทำให้ร่างกายของผู้หญิงกลายเป็นเครื่องจักรผลิตเงินผ่านอาชีพสาวเดินอะโกโก้ ความยาวประมาณ 4 นาที ระบบ DV PAL บันทึกลงแผ่น DVD

1.5 ขั้นตอนการศึกษา

1.5.1 เก็บสัมภาษณ์ข้อมูลตรงจากกลุ่มผู้หญิงซึ่งประกอบอาชีพดังกล่าว

1.5.2 ศึกษาจากบทความต่างๆเกี่ยวกับสตรีและลัทธิสังคมนิยมในเว็บไซต์และหนังสือ

1.6 คำศัพท์และคำอธิบายเฉพาะที่ใช้ในการศึกษา

Video art หมายถึง ศิลปะที่สร้างสรรค์ด้วยกระบวนการวิดีโอ

Feminism art หมายถึง ศิลปะลัทธิสตรีนิยม

Capitalism society หมายถึง สังคมระบบทุนนิยม

Shot หมายถึง ภาพเคลื่อนไหวที่ถูกบันทึกไว้ต่อครั้ง

Long shot (L.S.) หมายถึง ภาพขนาดไกล

Medium shot (M.S.) หมายถึง ภาพขนาดกลาง

Close up (C.U.) หมายถึง ภาพขนาดใกล้

Big close up (B.C.U.) หมายถึง ภาพขนาดใกล้มาก

Smoke หมายถึง การสร้างควันเพื่อสร้างระยะของภาพ ใช้สำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์

Reflect หมายถึง แผ่นสะท้อนแสง เป็นอุปกรณ์ชนิดหนึ่งใช้สำหรับการถ่ายทำภาพยนตร์

Footage หมายถึง ผลงานต้นฉบับที่ยังไม่ได้รับการตัดต่อหรือจัดการ

Cut หมายถึง ภาพเคลื่อนไหวที่บันทึกไว้ที่สามารถนำไปใช้ตัดต่อได้จริง

Rough cut หมายถึง การลำดับภาพอย่างหยาบ โดยยังไม่คำนึงถึงความสมบูรณ์ลงตัวทั้งภาพ และเสียง แต่สามารถเล่าเนื้อหาได้ตรงตามวัตถุประสงค์

Special effects (SFX) หมายถึง เสียงพิเศษต่างๆ ที่ใช้ประกอบการทำเสียงในกระบวนการภาพยนตร์

Render หมายถึง การประมวลผลข้อมูลของคอมพิวเตอร์

Out put process หมายถึง กระบวนการบันทึก จัดเก็บข้อมูลจากคอมพิวเตอร์

Silhouette หมายถึง ภาพลักษณะย้อนแสง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 ศิลปะลัทธิสตรีนิยม : ความสัมพันธ์กับลัทธิทุนนิยมกดขี่เพศหญิง

สมเกียรติ ตั้งนโม กล่าวเกี่ยวกับเรื่องลัทธิสตรีไว้ว่า

เรื่องสิทธิมนุษยชน สิทธิสตรี สตรีเป็นประชากรครึ่งหนึ่งของทุกสังคมและโลก ถ้าโลกนี้ขาดเพศหญิงมวลมนุษยชาติจะไม่สามารถดำรงเผ่าพันธุ์หรือมีชีวิตต่อไปได้เลย ผู้หญิงเป็น เพศมารดา เป็นทั้งแม่ผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงดูอบรมบ่มนิสัยลูกเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งของครอบครัวเป็นกำลังการผลิตและกิจกรรมของชุมชนและสังคมทุกประเทศ แต่ทว่าตั้งแต่สมัยโบราณถึงปัจจุบันสภาพและสถานภาพของสตรีจะต่ำด้อยด้อยค่าไม่เสมอภาคเท่าเทียมชาย และที่สำคัญสตรีถูกกดขี่ขูดรีดเหยียดหยาม และกีดกันทางสังคมเศรษฐกิจและการเมือง สภาพดังกล่าวถือเป็นไม่เคารพสิทธิมนุษยชนของสตรี ในทุกสังคมจึงมีการลุกขึ้นเรียกร้องสิทธิสตรีรัฐและสังคมประเทศต่างๆ ถ้อยยอมรับฐานะและบทบาทของสตรีสิทธิสตรีในระดับสากลมีการออกอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ ค.ศ.1979(พ.ศ.2522) ซึ่งประเทศไทยได้รับรองอนุสัญญาฯ ดังกล่าวไว้สิทธิสตรีได้รับการคุ้มครองอย่างน้อยไม่ให้ถูกเลือกปฏิบัติและเสมอภาคเท่าเทียมกัน ในด้านการทำงาน ค่าจ้างการประกันสังคม การตัดสินใจมีบุตรสิทธิในการพัฒนาทั้งการศึกษา และสันติภาพ การมีส่วนร่วม ทั้งการเลือกตั้งการรับตำแหน่งการปฏิบัติหน้าที่ราชการในทุกๆ ระดับ ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีมาตรการพิเศษที่เอื้อให้คุ้มครองสิทธิสตรี เช่น การให้บริการสำหรับสตรีที่มีครรภ์ กล่าวเฉพาะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ได้รับรองคุ้มครองสิทธิสตรีไว้หลายมาตรา มาตราที่สำคัญอย่างมาก อาทิมาตรา 30 ที่มีใจความว่าบุรุษและสตรีมีความเท่าเทียมกัน ตามกฎหมายจะเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อสตรีไม่ได้ และที่สำคัญคือการมีมาตรการที่กำหนดขึ้น เป็นพิเศษ เพื่อสตรีก็ไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติเนื่องจากสตรีถูกเอาเปรียบอย่างมากและอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีอีกหลายมาตราที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิสตรีไม่ว่าจะเป็นด้านแรงงานรวมถึงการร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับสตรีก็ต้องมีตัวแทนที่ประกอบด้วยสตรีอยู่ด้วย (สมเกียรติ ตั้งนโม. 2548)

ศิลปะลัทธิสตรีนิยมมีหน้าที่เข้ามาสร้างบทบาทของสตรีให้มีอำนาจทัดเทียมกับผู้ชาย เรียกร้องถึงความสนใจจากผู้คนให้หันมาตระหนักถึงความสำคัญของเพศหญิง ลดการถูกกดขี่ข่มเหงดูแคล่และปกป้องสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของผู้หญิงมิให้ตกเป็นเหยื่อ โดยใช้ศิลปะ เข้ามาทำหน้าที่ละลายเปลือกที่ฉาบไว้ไม่ให้ผู้หญิงได้มีสิทธิเรียกร้องความยุติธรรมในการดำรงอยู่ในสังคม บทความวิชาการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน ไม่ปรากฏผู้แต่ง กล่าวไว้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำไมลัทธิทุนนิยมจึงกดขี่ผู้หญิงผู้หญิงทั้งหลายต่างถูกกดขี่ไม่ใช่เพราะเป็นเรื่องธรรมชาติ แต่เป็น เพราะระบบต้องการให้เป็นอย่างนั้นในสังคมก่อนหน้านั้นส่วนใหญ่เว้นแต่รูปแบบการดำรงชีวิตในช่วงต้นสุดของชุมชนต่างๆ ของการล่าสัตว์และด้วยการเก็บของป่า บทบาทของผู้หญิงได้ถูกกำหนดโดยครอบครัวซึ่งทำให้เธอเป็นส่วนหนึ่งหรืออยู่ในสังกัดและผู้ชายเป็นหัวหน้าครอบครัว ในสังคมทั้งหลายเหล่านี้ ครอบครัวแสดงบทบาทที่สำคัญในการธำรงรักษาการแบ่งแยกทางชนชั้นเอาไว้ เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่าคนรวยจะส่งผ่านความมั่งคั่งร่ำรวยของพวกเขาและคนจน ก็จะส่งผ่านความนอบน้อมของตนต่อไปในอนาคต ระบบครอบครัวที่ทำให้เป็นสถาบันดังกล่าว ต่างกดขี่บีบบังคับผู้หญิง สำหรับคำว่า "ครอบครัว" (family) ในตัวของมันเองมาจากรากเดิม ในภาษาละตินว่า famulus หมายถึง ทาสในเรือน (house hold slave) และคำว่า familia จำนวนทั้งหมด ของทาส (the totality of slaves) ที่เป็นของผู้ชายคนหนึ่ง (The family system in stitutionalised the oppression of women. The word family itself comes from the original Latin famulus, meaning household slave, and familia, the totality of slaves belonging to one man.) (บทความวิชาการมหาวิทยาลัยเที่ยงคืน.2549)

ผู้หญิงไทยปัจจุบันทำหน้าที่ต่างๆ ไม่ต่างจากผู้ชายคือทำงานหาเงินเลี้ยงครอบครัว แต่ในขณะที่เดียวกันผู้หญิงต้องทำหน้าที่ และมีบทบาทเป็นมารดาของลูกด้วยทั้งนี้เพราะ โครงสร้างของสังคมลัทธิระบบทุนนิยมที่แพร่ระบาดไปทั่วโลก ทำให้เกิดสภาวะการณ์จำยอม ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างลัทธิสตรีนิยมกับลัทธิทุนนิยมนั้นต่างอยู่คนละขั้วซึ่งจากความสัมพันธ์นี้จะทำให้เราพอมองเห็นภาพชัดเจนว่า ผลงานที่ข้าพเจ้าต้องการสะท้อน ออกมาเป็นงานศิลปะนั้น เป็นการสร้างสรรค์ที่ต่อต้านลัทธิทุนนิยมของสังคมไทยที่จะนำไปสู่การกดขี่ข่มเหงสตรีตามอย่างแนวคิดแบบลัทธิสตรีนิยมหรือเฟมินิสม์ โดยอาศัยองค์ประกอบทางศิลปะและสื่อวีดิโอเข้าผสมผสานเป็นผลงานที่จะสะท้อนความคิดนี้ออกไปสู่สาธารณะ

2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปะลัทธิเฟมินิสม์

2.2.1 ศิลปิน จีนดี เซอร์แมน

จีนดี เซอร์แมน เกิดปีค.ศ.1954 เมืองเกรน ริจ รัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางด้านศิลปะจาก State University Colledge ที่เมืองบัฟฟาโล รัฐนิวยอร์ก

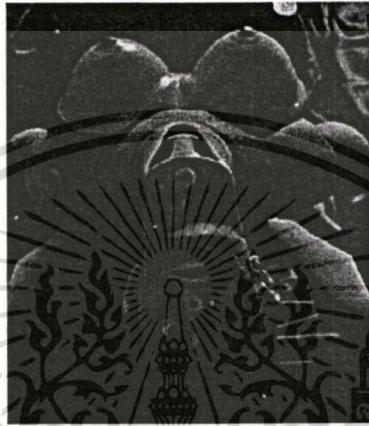
จีนดี เซอร์แมนเป็นศิลปินหญิงในลัทธิสตรีนิยมหรือ เฟมินิสม์ อาร์ต (Femenism Art) ผลงานของเธอมักพูดถึงผู้หญิงที่ถูกคุกคามทางเพศโดยเฉพาะจากโรคติดต่อร้ายแรง เช่น เอดส์ เธอมักใช้ตุ๊กตาหรือหุ่นผู้หญิงเป็นสัญลักษณ์ในการถ่ายทอดความรู้สึกเจ็บปวดจากการถูกทำร้ายทางเพศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างผลงานของซินดี้ เซอร์แมน ได้แก่

2.2.1.1 Untitled Film Still 261 (Cropped)

ผลงานชิ้นนี้ ซินดี้ เซอร์แมน ใช้หุ่นผู้หญิงเปลือยกายถ่ายทอเป็นงานศิลปะ โดยใช้เทคนิคภาพถ่ายจัดองค์ประกอบภาพและจัดวางตำแหน่งของหุ่นที่ทำให้เกิดความรู้สึกถึงการถูกระทำต่อร่างกายของผู้หญิง

ภาพที่ 2.1 Untitled Film Still 261 (Cropped)

2.2.1.2 Untitled Film Still 253 (Cropped)

ผลงานชิ้นนี้เป็นผลงานภาพถ่ายเช่นเดียวกัน ใช้หุ่นผู้หญิงเปลือย เห็นความเป็น เนื้อหนัง มังสา และรู้สึกได้ถึงความรู้สึกถูกระทำต่อร่างกายผู้หญิงจริงที่ซินดี้ เซอร์แมน ใช้เป็นแนวคิดหลัก ในการสร้างสรรค์ผลงานของเธอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ **ภาพที่ 2.2 Untitled Film Still 253 (Cropped)** ห้าหน้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 ศิลปิน ชิริน แนสแฮท

ศิลปินหญิงชาวอิหร่านผู้ซึ่งไม่รู้ว่าจะเรียกที่โหล่งบ้านปัจจุบันเธออายุ 43 ปี อพยพจากประเทศอิหร่านบ้านเกิดไปอาศัย และเรียนศิลปะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาหลังจากจบไฮสคูล เนื่องจากเผชิญกับเหตุการณ์ปฏิวัติมุสลิมในปี ค.ศ.1979 หลังจากนั้นเป็นเวลา 11 ปีที่เธอไม่เคยได้กลับบ้านเกิดอีกเลย

แนสแฮทพยายามถ่ายทอดความรู้สึกเกี่ยวกับแนวคิดต่อต้านวิถีมุสลิมผ่านผลงานศิลปะ ตัวอย่างผลงานของชิริน แนสแฮท

2.2.2.1 Women of Allah (ผู้หญิงของอัลเลาะห์)

สะท้อนแนวคิดแบบสตรีนิยม ต่อต้านการกดขี่ทางเพศของผู้หญิงต่อต้านอำนาจของเพศชายที่เหนือกว่าภายใต้กรอบศาสนาอิสลาม

2.2.2.2 Turbulent (ปีค.ศ.1998) Rapture (ปีค.ศ.1999) และ Favor (ปีค.ศ.2000)

ในปี ค.ศ.1996 แนสแฮทเริ่มต้นสร้างสรรค์ผลงาน โดยใช้สื่อภาพยนตร์ ผสมผสานกับบทกวี และเป็นผลงานที่ไม่มีวันสิ้นสุด เธอสร้างสรรค์ผลงานวิดีโอร่วมกับศิลปะการจักวาง (Video Installation) ผลงานภาพยนตร์ทุกผลงานของเธอแสดงพลังขับเคลื่อนระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในสังคมมุสลิม ซึ่งสะท้อนความรู้สึกผู้หญิงที่ถูกกดขี่ข่มเหงภายใต้กรอบความเชื่อและวิถีแห่งอิสลาม

2.2.2.3 Speechless ปีค.ศ.1996

ผลงานภาพถ่าย Speechless (ไร้คำพูด) ปีค.ศ.1996 ภาพถ่ายขาวดำ โดย Larry Barns ผลงานชิ้นนี้เป็นตัวอย่างหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นความรู้สึกสะท้อนใจต่อภาวะจำยอมของผู้หญิงอิสลาม ชื่อผลงานสามารถทำให้ผู้ชมเข้าถึงความหมายของการถูกกดขี่ทางเพศบทบาทที่ถูกกดทับไว้โดยอำนาจของเพศชายภายใต้ความเชื่อความศรัทธาของศาสนาอิสลาม ผู้หญิงมุสลิมถูกปิดบัง ซ่อนเร้นไว้แม้กระทั่งคำพูดที่จะสื่อสารกับคนทั้งโลกถึงความต้องการปลดปล่อย และได้รับอิสรภาพจากกรอบวัฒนธรรมของศาสนา

ภาพที่ 2.3 Speechless ปีค.ศ.1996

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 แนวความคิดสร้างสรรค์

จากข้อมูลดิบและแรงบันดาลใจที่ได้รับเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องอาชีพของผู้หญิงทำงานในระบบทุนนิยมภายใต้กรอบวัฒนธรรมสังคมนิยมไทยประกอบกับศิลปะลัทธิเฟมินิสม์และศิลปะวิดีโอ ส่งผลให้เกิดแนวความคิดสร้างสรรค์ผลงานศิลปะวิดีโอ (Video Art) ในหัวข้อ “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต” (Reflection from Lifeless Work) โดยได้นำเอาความสนใจในเรื่องใกล้ตัวคือ การเป็นผู้หญิงทำงานในระบบทุนนิยมภายใต้กรอบวัฒนธรรมสังคมนิยมไทยของตนเองมาสร้างสรรค์ ประกอบกับประสบการณ์มุมมองทัศนคติความคิดที่ต้องการถ่ายทอดให้ผู้ชมในสังคมไทยได้รับรู้ถึงมุมมองหนึ่งของอาชีพผู้หญิงกลางคืน ซึ่งกำลังเผชิญหน้ากับสังคมนิยม โดยไม่แตกต่างกับอาชีพอื่น หากเพียงแต่มีความขัดแย้งในสิ่งที่พึงได้รับการปฏิบัติจากสังคมอื่นเนื่องจากค่านิยมคุณค่าของผู้หญิงกลางคืนที่ฝังรากลึกในสังคมไทยผสมกับความต้องการเรียกร้องให้มีความตระหนัก ทบทวน บริบทใหม่เกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชนว่าด้วยความเท่าเทียมกันของมนุษย์ การให้คุณค่าเคารพหน้าที่ของแต่ละบุคคลในสังคมใหม่โดยต้องการให้สังคมทบทวนใหม่ในเรื่องของการตีความหมายของอาชีพ คุณค่าของอาชีพ และที่สำคัญยิ่งคือคุณค่าของมนุษย์ที่มีความหมายเหนือกว่าผลตอบแทน หรือเงิน ซึ่งใหญ่ยิ่งในระบบสังคมนิยม

แนวความคิดสร้างสรรค์ผลงานศิลปะวิดีโอชุดนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกภายในใจของผู้หญิงกลางคืน ความอ้างว้าง โดดเดี่ยว น่าเห็นอกเห็นใจ ซึ่งอารมณ์ความรู้สึกเหล่านี้ เกิดขึ้นทั่วไปกับมนุษย์งานทุกคนในสังคมเมืองระบบทุนนิยม เพราะระบบทุนนิยมสร้างความแปลกแยก โดดเดี่ยว และลดคุณค่าของมนุษย์ลงเหลือเพียงค่า ของการตีความได้เท่ากับตัวเลข ในขณะที่เดียวกันต้องการสะท้อนมุมมองภายนอกของสังคมที่ดีคุณค่าของอาชีพเหล่านี้ อย่างดีเงิน ทำให้อาชีพเหล่านี้หลงอยู่ในเงามืดของสังคม ไม่มีชีวิต ไม่มีพลังในการขับเคลื่อนคุณค่าของมนุษย์และสะท้อนความเป็นไปของคุณค่าของเพศหญิงที่ถูกกดขี่ไว้ด้วยค่านิยมเดิม

ในขณะที่โลกกำลังเปลี่ยนแปลงยุคหลังสมัยใหม่มีการตีความบริบทต่างๆ มากมาย ในสังคมผู้หญิงเป็นหัวข้อที่ถูกยกมากล่าวถึงและมีความพยายามเรียกร้องสิทธิต่างๆ มากมาย เรื่องคุณค่าของความเป็นมนุษย์เพศหญิงไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดๆ ก็ตามก็น่าจะเป็นบริบทหนึ่งในการตีความหมายใหม่ในสังคมไทยและเป็นบริบทหนึ่งในความพยายามให้ผู้ชมได้กลับไปศึกษารากเหง้าที่มาของค่านิยมเหล่านั้น สาเหตุของการมองหรือให้คุณค่าของมนุษย์ที่แตกต่างกัน ในอดีตผู้หญิงไทยเป็นทรัพย์สินของผู้ชาย ผู้ชายสามารถยกหรือให้ผู้หญิงในสังกัดของเขาแก่ผู้ใดก็ได้ มาในยุคปัจจุบันผู้หญิงก็ยังคงถูกกระทำไม่ต่างจากอดีต คือเป็นเสมือนวัตถุ หรือสินค้า เป็นเครื่องเล่นบำเรอความใคร่เห็นได้จากค่านิยมผู้ชายไทยนิยมมีภรรยาหลายคน แม้ว่าปัจจุบันการมีภรรยาเกินกว่าหนึ่ง กลายเป็นเรื่องผิดศีลธรรม แต่ผู้ชายยังคงสร้างอาณาจักรสินค้าผู้หญิงไว้บำเรอความใคร่ในรูปแบบอาชีพต่างๆ และกดผู้หญิงไว้ด้วยการสร้างค่านิยมว่าผู้หญิงที่ประกอบอาชีพในอาณาจักรเช่นนี้เป็นความเลว ความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 วิจารณ์ ไม่วิจารณ์ใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในสังคมประชาธิปไตยที่มีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน ระบบศักดินาถูกล้มล้างไปแล้ว แต่ค่านิยม ศักดินา ยังคงฝังรากลึกในใจคนไทย และมักตีคุณค่าของบุคคลต่างๆผ่านยศ ศักดิ์ ฐานะ และอาชีพ ด้วยค่านิยมที่ถูกปลูกฝังมาเช่นนี้การลดทอนคุณค่าของความเป็นมนุษย์ของผู้หญิงกลางคืนเหล่านี้ จึงแผ่ขยายครอบคลุมความเชื่อของคนไทยส่วนใหญ่โดยมิต้องพิจารณาว่าผู้หญิงเหล่านี้เป็นคนดี หรือไม่ เป็นลูกกตัญญูหรือไม่ เป็นภรรยาที่ดีหรือไม่ พวกเขาถูกค่านิยม ของสังคมตราหน้าไว้ ด้วยความเลวทันทีที่ได้รับรู้ว่าพวกเขาประกอบอาชีพอะไร

ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิตชุดนี้เป็นงานศิลปะที่ใช้คุณสมบัติของวิดีโอเป็นเครื่องมือ ในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของกลุ่มผู้หญิงเหล่านี้โดยมีองค์ประกอบสำคัญคือ ภาพเคลื่อนไหว และเสียง รวมถึงใช้องค์ประกอบทางศิลปะ ได้แก่ รูปว่าง รูปทรง เส้นน้ำหนัก พื้นผิว สีเข้า ผสมผสาน เพื่อให้ผลงานเข้าถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ แนวทางของการสร้างสรรค์เกิดจากข้อมูลดิบ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ตรงกับกลุ่มผู้หญิงแต่ละอาชีพที่เลือกสรร ให้นำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ผสมผสานกับ จินตนาการในเรื่องของมุมมองและความรู้สึกที่ได้กระทบจากผู้หญิงเหล่านี้โดยตรงสังเคราะห์ออกมาเป็นภาษาภาพสื่อความหมายของมุมมองภายนอกของตนเองและมุมมองภายในใจของผู้หญิงที่ประกอบอาชีพกลางคืนใช้ภาษาสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ และแฝงไว้ ด้วยความหมายการกดขี่ทางเพศซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของศิลปะเฟมินิสม์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การดำเนินการสร้างสรรค์

3.1 การดำเนินการสร้างสรรค์

สำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะวิดีโอชุด “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต” นี้ (ประกอบด้วยผลงานทั้งหมด 3 ชิ้น) มีกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานหลักๆ อยู่ 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนเตรียมการถ่ายทำ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการถ่ายทำ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ

3.2 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1

ชื่อผลงาน “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 1”

3.2.1 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนเตรียมการถ่ายทำ

3.2.1.1 ขั้นตอนเก็บข้อมูล

กระบวนการทำงานในขั้นตอนนี้เริ่มต้นจากการค้นหากลุ่มผู้หญิงอาชีพเล่นละครจ๊ว เพื่อสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากบรรยากาศในการทำงานจริง โดยเริ่มสืบหาสถานที่แสดงละครจ๊ว ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์ มีกลุ่มละครจ๊วหลายคณะ ในเขตกรุงเทพ มีประมาณ 10 คณะ คณะละครจ๊วที่ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องข้อมูล รวมถึงตัวผู้แสดงเอง เป็นคณะร่อนเร่ ซึ่งแสดงละครจ๊วในเขตกรุงเทพและปริมณฑลในช่วงปลายปีถึงต้นปีเป็นเวลาประมาณ 4 เดือน จากนั้นก็จะออกตระเวนแสดงละครจ๊วในเขตต่างจังหวัดทุกภาคแล้วแต่ผู้จ้างคณะละครจ๊วจะตระเวน

แสดงเรื่อยไปไกลถึงประเทศมาเลเซีย แล้วจะกลับกรุงเทพอีกครั้งในช่วงประมาณเดือนสิงหาคม จากการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้หญิงที่แสดงละครจ๊วหลายคณะสามารถสรุป เนื้อหาของการสัมภาษณ์เป็นประเด็นต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างสรรค์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ภูมิถิ่นและระดับการศึกษา

ผู้หญิงอาชีพแสดงละครจ๊วส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัดการศึกษาระดับภาคบังคับกับประถมศึกษาที่ 6 ครอบครัวยังมีฐานะยากจนต้องละทิ้งการศึกษา เพื่อประกอบอาชีพช่วยสร้างรายได้ให้ครอบครัว ยกตัวอย่างเช่น ตัวแสดงในผลงาน ปัจจุบันอายุ 49 ปี เล่นละครจ๊วมาตั้งแต่อายุ 9 ขวบ เป็นคนไทยเชื้อสายไทย สัญชาติไทย ไม่มีความสามารถในการอ่านเขียนภาษาจีน การศึกษาระดับประถมศึกษาที่ 4

ประเด็นที่ 2 เหตุผลหลักของการตัดสินใจเข้าประกอบอาชีพ

ความจำเป็นทางเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเข้าประกอบอาชีพประกอบกับไม่มีคุณสมบัติทางการศึกษาที่จะสามารถประกอบอาชีพอื่น แต่ผู้หญิงทุกคนที่เข้าสู่อาชีพนี้ล้วนมีความสามารถเฉพาะตัวในอาชีพเล่นละครจิว

ประเด็นที่ 3 รายได้และสวัสดิการทางสังคม

รายได้จากการเล่นละครจิวไม่มากมายนักสำหรับผู้เริ่มต้นเพียงประมาณ 3,000 – 5,000 บาทต่อเดือน เมื่อมีประสบการณ์มากขึ้นมีความสามารถในการแสดงมากขึ้นจะได้รับเงิน เดือนสูงขึ้นประมาณ 12,000 – 15,000 บาทต่อเดือน ยกตัวอย่างตัวแสดงในผลงาน ปัจจุบันอายุ 49 ปี เล่นละครจิวมาตั้งแต่อายุ 9 ขวบ มีรายได้ประมาณ 14,000 บาทต่อเดือนไม่รวมทิป ไม่มีสวัสดิการทางสังคมเมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยต้องดูแลรักษาด้วยตนเอง หากอาการหนักทางคณะละครจิวอาจช่วยเหลือ

ประเด็นที่ 4 ความรู้สึกต่ออาชีพ

ผู้หญิงไทยซึ่งประกอบอาชีพเล่นละครจิวโดยมากมีความรักต่ออาชีพสูง แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่เลิกทำเพราะไม่สามารถประกอบอาชีพอื่นได้ ยกตัวอย่างเช่น ตัวแสดงในผลงาน เคยเปลี่ยนอาชีพไปประกอบกิจการค้าอาหารตามสั่ง แต่ไม่สามารถประสบความสำเร็จในการดำรงชีพได้ จึงต้องกลับมาทำอาชีพจิวซึ่งนับเป็นการเริ่มนับหนึ่งใหม่อีกครั้ง

ประเด็นที่ 5 ปฏิภิกิริยาที่ได้รับจากสังคม

การประกอบอาชีพจิวแม้ว่าจะดูเหมือนมีเกียรติและศักดิ์ศรีแต่ก็เป็นเพียงเมื่อพวกเขาอยู่ในเครื่องแต่งกายแบบจิวเท่านั้น เมื่อปราศจากเครื่องแต่งกายและเครื่องสำอางค์ที่ฉาบไว้ พวกเขาจะได้รับปฏิภิกิริยาจากสังคมอีกแบบหนึ่งนั่นคือการไม่ได้รับเกียรติ และศักดิ์ศรี จากคนในสังคมด้วยคำนิยามดูแคลนผู้หญิงทำงานเดินกินรำกิน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่ออาชีพจำเป็นต้องเดินทางรอนแรมเร่ร่อนอยู่ตลอดเวลา

ประเด็นที่ 6 สรุป

ผู้หญิงไทยทุกคนที่เข้ามาประกอบอาชีพเล่นละครจิวในปัจจุบันส่วนใหญ่ไม่มีความสามารถในการอ่านเขียนภาษาจีน วิธีฝึกฝนปฏิบัติโดยการฟังเนื้อร้อง ดูวิดีโอประกอบแล้วแกะเนื้อร้องทับคำจีน โดยเขียนเป็นภาษาไทย มีสถานภาพทางสังคมที่ไม่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะประกอบอาชีพนี้มานานแค่ไหนก็ตาม คือ ไม่มีความมั่นคงของชีวิต ไม่มีสวัสดิการทางสังคม รายได้ พอยังชีพ และได้รับปฏิภิกิริยาตอบสนองจากสังคมในเรื่องอาชีพ ไม่ดีนักปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลนี้ ปัญหาที่พบได้แก่ 1. ปัญหาการติดตาม หากคณะละครจิวเนื่องจากคณะละครจิวไม่อยู่เป็นหลักแหล่งเร่ร่อนไปตามเทศกาลงานไหว้เจ้าต่างๆ ตามประเพณีจีน ซึ่งต้องตรวจสอบช่วงเวลาให้เรียบร้อยเพราะหากหุลุดเลยจากเทศกาลดังกล่าวแล้ว อาจจะไม่สามารถพบคณะละครจิวได้เลยต้องรอนกว่าเทศกาลนั้นๆจะวนกลับมาอีกครั้ง และปัญหาการสร้างปฏิสัมพันธ์

เอกสารนี้ต่อผู้ถูกสัมภาษณ์เนื่องจากคณะละครจิวมีลักษณะสังคมเฉพาะตัวค่อนข้างปิดอยู่ร่วมกัน แบบระบบ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครอบครัวใหญ่ ไปไหนไปด้วยกันเพราะต้องเดินทางไปแสดงตามที่ต่างตลอดปี ฉะนั้นการเข้าไป ทำความรู้จักเพื่อหาข้อมูลที่แท้จริงจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลแวดลอมอื่นๆ ให้รอบคอบถี่ถ้วน ก่อนเข้าไป สัมภาษณ์จริง และสิ่งสำคัญที่สุดคือต้องเปิดเผยจริงใจและสร้างความไว้วางใจ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยระยะเวลา ความดีในการเข้าพบปะพูดคุย

3.2.1.2 ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลทุกอย่างครบถ้วนแล้วจากขั้นตอนเก็บข้อมูลหลังจากนั้น ก็นำเอาข้อมูลทุกอย่างมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์ สามารถสรุปเป็นขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ขั้นตอนรวบรวมข้อมูลดิบทั้งหมด บันทึกลงสมุดจด เครื่องบันทึกเสียง และภาพถ่าย

ขั้นตอนเรียบเรียงข้อมูลออกเป็นเรื่องราว แยกประเภทข้อมูลออกจากกันเพื่อป้องกัน

ความสับสน

ขั้นตอนคัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่ต้องการ ตรงกับวัตถุประสงค์ นำไปสู่กระบวนการ

ต่อไปปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ปัญหาที่พบ ได้แก่ ปัญหาข้อมูลมากเกินไป ทำให้เกิดความสับสนและอาจทำให้ความคิดไขว้เขว และข้อมูลส่วนใหญ่ เป็นข้อมูลจากการ บอกเล่า ผู้ให้ สัมภาษณ์อาจไม่เปิดเผยความจริงทั้งหมด การวิเคราะห์ข้อมูลต้องกระทำอย่างระมัดระวัง โดยอาศัย ข้อมูลแวดลอมประกอบการวิเคราะห์ด้วย

3.2.1.3 ขั้นตอนสังเคราะห์และสร้างสรรค์

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือขั้นตอนสังเคราะห์ และสร้างสรรค์ เป็นผลงาน ศิลปะวิดีโอ สามารถสรุปได้ดังนี้

3.2.1.3.1 ขั้นตอนสังเคราะห์

นำข้อมูลที่คัดสรรแล้ว กลับกรองแล้วมาสังเคราะห์ โดยการตีความ จากพื้นฐาน ความจริงผสานกับจินตนาการ ประสบการณ์ มุมมองของตนเองเพื่อสร้างสรรค์เป็นผลงาน

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ยากที่สุดสำหรับการเริ่มต้น เพราะได้กำหนดทิศทาง ในการสร้างสรรค์ผลงานไว้แล้วการสังเคราะห์ข้อมูลดิบ จึงต้องนำข้อมูลที่วิเคราะห์คัดสรรแล้ว มาแปลความหมายค้นหาสาระสำคัญหรือหัวใจสำคัญในการสื่อสารที่มาของความคิดหรือแนวทางการสร้างสรรค์ผสานกับความจริงของข้อมูลโดยไม่ทำให้ความหมายผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง และไม่บิดเบือนไปจากความตั้งใจแรก เพราะแรงกระทบจากความตั้งใจแรกเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้ผลงานมีพลังโดดเด่น

3.2.1.3.2 ขั้นตอนสร้างสรรค์

หลังจากสังเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นความคิดหน่วยหนึ่งแล้ว ความคิดนั้นจะแตกย่อยขยายผลออกมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งาน เช่น อารมณ์ความรู้สึก ที่ต้องการให้ผู้ชมได้รับ อารมณ์ของภาพที่ต้องการให้ปรากฏ อารมณ์ของแสง อารมณ์ของสี และสาระหลักที่ต้องการให้ผู้ชมได้สัมผัสทำการสเก็ตช์ภาพโดยใช้อาศัยภาพถ่ายภาพอ้างอิงที่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ภาพตัวอย่างการจัดแสง สี ที่ต้องการปัญหาและการแก้ไขปัญหาลงมือทำผลงานชิ้นนี้ไม่มีปัญหาในกระบวนการสร้างสรรค์

3.2.1.4 ขั้นตอนวางแผนการถ่ายทำ

3.2.1.4.1 การวางแผนสำหรับการถ่ายทำแบ่งออกเป็นเรื่องๆ ดังนี้

เรื่องที่ 1 การกำหนดวันถ่ายทำและการนัดหมายตัวแสดง

การนัดหมายวันเวลาที่เหมาะสมกับวันเวลาของตัวแสดงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะผู้ประกอบการอาชีพแสดงละครจึงมีเวลาชัดเจนสำหรับวันที่ได้รับการว่าจ้าง คือช่วงเวลา 18.00 – 00.00 น. เวลา กลางวันเป็นเวลาสำหรับการพักผ่อนการนัดหมายกับตัวแสดง จึงต้องเลือกวันที่ตัวแสดงพร้อมที่สุด ช่วงเวลาที่เหมาะสมคือเวลากลางวัน 09.00 – 16.00 น. ทั้งนี้ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของคณะजूด้วย จึงทำการนัดหมายได้ นอกจากนี้การกำหนดเวลาสำหรับผลงาน ที่เสร็จสิ้นแล้วเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดจำนวนวันสำหรับการถ่ายทำด้วยจำนวนช็อต (Shot) ที่ต้องการจะเป็นตัวแปรสำคัญในการคำนวณระยะเวลาในการถ่ายทำ สำหรับผลงานชิ้นนี้ใช้เวลาถ่ายทำจำนวน 1 วัน

เรื่องที่ 2 การเตรียมช็อต(Shot) ขนาดภาพและมุมกล้อง

สำหรับขั้นตอนนี้ได้ผ่านกระบวนการในขั้นตอนสร้างสรรค์มาแล้วระดับหนึ่ง แต่สำหรับการเตรียมพร้อมสำหรับการถ่ายทำจำเป็นต้องวางแผนการถ่ายทำเป็นอย่างดี เพื่อสามารถถ่ายทำทุกช็อต (Shot) ได้ครบถ้วนในเวลาที่มีจำกัด การลำดับเพื่อการถ่ายทำช็อต (Shot) ต้องคำนึงถึงเนื้อหาของภาพ แสง มุมกล้อง ขนาดภาพ ตามลำดับ ผลงานชิ้นนี้ใช้เน้นที่เนื้อหาเป็นสำคัญ องค์ประกอบหลักคือเครื่องแต่งกายสำหรับแสดงละครจึง มีทั้งหมด 4 ชุดและเนื่องจากใช้ลักษณะแสงแบบเดียวกันทั้งหมด ดังนั้นจึงสามารถกำหนดการลำดับถ่ายทำแต่ละช็อตโดยใช้เงื่อนไขของความไม่สะดวกในการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายแต่ละชุดเป็นการถ่ายทำเครื่องแต่งกายให้เสร็จไปที่ละชุดๆ โดยแต่ละชุดจะกำหนดลำดับการถ่ายทำจากภาพขนาดกว้าง (Long Shot / L.S.) ภาพขนาดกลาง (Medium Shot / M.S.) ภาพขนาดใกล้ (CloseUp Shot / C.U.) และภาพขนาดใกล้มาก (Big Close Up Shot / B.C.U.)

เรื่องที่ 3 การจัดเตรียมสถานที่ถ่ายทำ

ด้วยลักษณะของภาพและบรรยากาศที่ต้องการถ่ายทอด ทำให้จำเป็นต้อง ถ่ายทำ

ในสตูดิโอ เพื่อให้สามารถกำหนด และควบคุมองค์ประกอบภาพได้อย่างที่ต้องการผลงานชิ้นนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เน้นตัวแสดงเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงเลือกใช้ฉากหลังมืด การจัดเตรียมฉากต้องทาสีดำลงไปบนผนังรับฉากในสตูดิโอชั้นตอนนี้ใช้เวลาในการจัดฉากเป็นเวลา 1 วัน

เรื่องที่ 4 การจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการถ่ายทำ อุปกรณ์สำหรับการถ่ายทำ ประกอบด้วย

1. กล้องวิดีโอระบบดิจิทัล 3CCD ที่สามารถบันทึกภาพ

ความละเอียดสูง

2. แบตเตอรี่พร้อมใช้งาน

3. ขาดังกล้อง

4. ไฟตั้งสแตนด์ขนาด 2000 วัตต์ จำนวน 1 ดวง

5. ไฟตั้งสแตนด์ขนาด 800 วัตต์ จำนวน 2 ดวง

6. ไฟคอมชนิดให้แสงนุ่ม จำนวน 1 ชุด (6 ดวง)

7. ขาดังไฟจำนวน 3 ชุด

8. เทปดิจิทัลขนาดเล็ก(Mini DV) ขนาดบันทึก 60 นาที จำนวน

3 ม้วน การกำหนดเวลาสำหรับผลงานที่เสร็จสิ้นแล้วเป็นปัจจัยสำคัญในการคำนวณจำนวนเทปให้เพียงพอ

9. จอมอนิเตอร์ พร้อมอุปกรณ์สายสัญญาณสำหรับต่อสัญญาณ

ภาพจากกล้องขณะถ่ายทำ

10. อุปกรณ์สำหรับสร้างควัน (Smoke) ได้แก่

    - ปิ๊บสังกะสีเจาะรูด้านข้างจำนวน 2 ถัง

    - น้ำมันพืชขวดใหญ่ จำนวน 1 ขวด

    - ซีโต้ จำนวน 5 ก้อน

    - ถ่าน จำนวน 2 ถุง

    - มะพร้าวขูดที่คั้นเอาน้ำออกแล้ว จำนวน 5-10 กิโลกรัม

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ปัญหาเรื่องการกำหนดวันถ่ายทำและการนัดหมายตัวแสดง ชั้นตอนนี้เป็นชั้นตอนที่มีความยุ่งยาก แบ่งออกเป็นปัญหาหลักๆ ได้ดังนี้ ปัญหาเรื่องวันที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายทำเนื่องจากคณะละครจิวต้องแสดงทุกคืนติดกันเป็นเวลาหลายคืนมีช่วงวันหยุดเพียงวันเดียว เป็นช่วงเทศกาลไหว้เจ้าตามศาลเจ้าจีนต่างๆทั้งในเขตกรุงเทพฯและต่างจังหวัด เวลาพักผ่อนของตัวแสดงเป็นสิ่งสำคัญเพราะหากพักผ่อนไม่เพียงพอจะทำให้ไม่สามารถร้องจิวได้ดี และปัญหาเรื่องการอนุญาตจากนายจ้าง (เจ้าของคณะจิวและเจ้าภาพ) เนื่องจากต้องการนำตัวแสดงมาถ่ายทำ

นอกสถานที่ต้องได้รับอนุญาตจากนายจ้างสองระดับ คือนายจ้างซึ่งเป็นเจ้าของคณะจิว และนายจ้างซึ่งเป็นเจ้าภาพหรือผู้ที่จ้างคณะจิวคณะนั้นๆ มาแสดงชั้นตอนนี้เป็นการขออนุญาตนี้เป็นชั้นตอนที่ทำให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การผลิตผลงานดำเนินช้ามาก ต้องเสียเวลาในการเข้าไปพบปะพูดคุย และสร้างความไว้วางใจ หลายครั้งกับนายจ้างซึ่งเป็นเจ้าของคณะजू เมื่อได้รับความไว้วางใจแล้วนายจ้างคณะजू จึงสามารถขออนุญาตจากนายจ้าง ซึ่งเป็นเจ้าภาพ ขั้นตอนนี้ใช้เวลาหลายสัปดาห์

3.2.2 ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการถ่ายทำ

3.2.2.1 ขั้นตอนการจัดแสง

ขั้นตอนนี้ใช้ทฤษฎีการจัดแสงแบบโพกัสเฉพาะตัวแสดง โดยให้ฉากหลังมืด แสงไปเป็นเงามีัดการจัดแสง กระทำดังนี้

1. ใช้ไฟโคมชนิดให้แสงนุ่ม ติดตั้งเหนือศีรษะของตัวแสดงขึ้นไป ประมาณ 2 เมตร โดยหุ้มโคมไฟทั้งชุดไว้ด้วยผ้าขาว เพื่อให้แสงไฟที่ส่องตรงตัวแสดงในลักษณะแบบวงกลม
2. ใช้ไฟทั้งสแตนด์ขนาด 2000 วัตต์ ส่องกระทบกับรีเฟลค (Reflect) ให้ทิศทางแสงส่องกระทบบริเวณด้านหน้าตัวแสดงท่ามุม 45 องศา
3. ใช้ไฟทั้งสแตนด์ขนาด 800 วัตต์ ส่องตรงมาจากด้านหลังซ้ายมือ ตัวแสดง จำนวน 1 ดวง และด้านหลังขวามือตัวแสดงอีกจำนวน 1 ดวง โดยวางตำแหน่งไฟระยะไกลประมาณ 5 เมตร เพื่อแยกตัวแสดงออกจากฉากปัญหาและการแก้ไขปัญหา

เมื่อเปลี่ยนขนาดภาพ อาจต้องจัดแสงใหม่เพื่อให้หน้านักแสดงเงาที่เกิดขึ้นสวยงาม เช่น ถ่ายทำภาพกว้าง (Long Shot / L.S.) เมื่อเปลี่ยนเป็นภาพขนาดกลาง (Medium Shot / M.S.) มีแสงที่เคียดไว้สำหรับภาพกว้างอาจมีระยะตกกระทบตัวแสดงที่ไกลไปเมื่อเปลี่ยนขนาดภาพเป็นขนาดกลางเช่นนี้จะทำให้เสียเวลามากหากวางแผนไม่ดี

3.2.2.2 ขั้นตอนการถ่ายทำและสร้างบรรยากาศ

เมื่อตัวแสดงมาถึงได้จัดแสงและฉากไว้พร้อมแล้วรวมถึงการใช้ควันประกอบให้ภาพเกิดน้ำหนักรู้สึก จึงเริ่มลงมือถ่ายทำโดยให้ตัวแสดงปฏิบัติตามปกติเหมือนทุกครั้ง ที่เธอจะเริ่มสวมบทบาทในละครजू เริ่มด้วยกระบวนการแต่งหน้า ทำผม และสวมเครื่องแต่งกายजू เนื่องจากมีการวางแผนลำดับการถ่ายทำแต่ละช็อตแต่ละชุดไว้เป็นอย่างดี ทำให้การถ่ายทำราบรื่นเรียบร้อย ส่วนอารมณ์ความรู้สึกของตัวแสดงในขณะที่ถ่ายทำอาจมีความรู้สึกไม่เป็นธรรมชาติบ้างเล็กน้อยในช่วงเริ่มต้น แต่เมื่อถ่ายทำไปได้สักพักตัวแสดงจะเริ่มผ่อนคลายขึ้นเป็นธรรมชาติมากขึ้น และในที่สุดเป็นตัวของตัวเองจริงๆ ทั้งนี้เพราะได้สร้างความคุ้นเคยสนิทสนมกับตัวแสดงมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว รวมถึงทีมงานที่ให้ความรู้สึกเป็นกันเอง

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ข้อจำกัดของเวลาเป็นเงื่อนไขสำคัญทำให้อาจเกิดความรีบร้อนในการถ่ายทำตัว

แสดงมีเวลาจำกัด ต้องเผื่อเวลาสำหรับพักเสียงก่อนการทำงานอีกครั้งในตอนกลางคืน ดังนั้นจึงมีเวลาเอ็กสตรานี้เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานเพื่อการพักผ่อน เมื่ออนุญาตให้หน้าเบ้เซบระเอชชันด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ่ายทำจำนวนทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง เวลาสำหรับการถ่ายทำ เริ่มตั้งแต่ 09.00 – 17.00 น. ซึ่งนับว่าเป็นเวลาที่ยาวนานสำหรับตัวแสดงที่ต้องร้องออกเสียงจ๊วในทุกๆ ซ็อต (Shot) ทำให้เสียงร้องอาจหมดพลังไปบ้างในบางช่วง ฉะนั้นการถ่ายทำต้องพักตลอดทุกๆ ครึ่งชั่วโมง เพื่อให้ตัวแสดงได้พักและฟื้นฟูเสียง

3.2.3 ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ

3.2.3.1 ขั้นตอนการลำดับภาพ

เมื่อได้ฟุตเตจ (Footage) ครบถ้วนแล้ว จึงเข้าสู่กระบวนการตัดต่อ จากฟุตเตจ (Footage) ซึ่งใช้ระบบการบันทึกภาพแบบดิจิทัล เราสามารถโอนข้อมูลภาพ และเสียงเข้าคอมพิวเตอร์ได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการล้างแบบฟิล์ม ในกระบวนการตัดต่อนี้ใช้โปรแกรมตัดต่อเวกัสเวอร์ชัน 6.0 (VEGAS Version 6.0) โอนภาพเข้าเก็บไว้ในโฟลเดอร์ (Folder) แล้วคัดสรรซ็อต (Shot) ที่ใช้ได้แยกออกมาเก็บไว้อีกโฟลเดอร์ (Folder) หนึ่ง เนื่องจากผลงานชิ้นนี้ใช้เสียงร้องจ๊วเป็นส่วนหนึ่งของการเล่าเนื้อหาของชิ้นงาน เสียงร้องนี้ได้ถูกบันทึกไว้ตั้งแต่ขั้นตอนฟุตเตจ (Footage) แล้วการคัดเลือกตัด (Cut) ที่ใช้ได้จึงต้อง คำนึงถึงจุด (Cut) ที่มีท่อนร้องที่ใช้ได้ด้วยจากนั้นก็เริ่ม เรียงซ็อต (Shot) ที่ต้องการตามที่คิดไว้ในขั้นตอนสร้างสรรค์ การเรียงซ็อต (Shot) ครั้งแรกนี้เรา เรียกว่า ราฟคัด (Rough Cut) คือการลำดับภาพอย่างหยาบเพื่อให้เห็นโครงสร้างของการนำเสนอยังไม่มีเสียงประกอบ ใช้เวลาประมาณ 4 - 6 สัปดาห์ เมื่อเราเห็นโครงสร้างของลำดับภาพที่ต้องการเล่าเนื้อหาของชิ้นงาน ได้ชัดเจนแล้วเราจึงค่อยเข้าสู่กระบวนการลำดับเสียง

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ใช้เวลานานเนื่องจากมีจำนวนฟุตเตจ (Footage) มากเกินไป (3 ม้วน เท่ากับ 3 ชั่วโมง) ซึ่งความยาวของผลงานที่กำหนดไว้ต้องการไม่เกิน 5 นาที ทำให้ต้องเสียเวลากับการคัดเลือกตัด (Cut) ที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังเสียเวลากับการทำเทคนิคพิเศษ (Special Effects) ด้วย เนื่องจากลักษณะองค์ประกอบของภาพที่ต้องการสร้างสรรค์ ไม่สามารถทำให้สมบูรณ์ได้ในขั้นตอนการถ่ายทำเมื่อเราใช้เทคนิคพิเศษ (Special Effects) ร่วมด้วย ทำให้การเรนเดอร์ (Render) ชิ้นงานต้องใช้เวลามากหลายชั่วโมง สำหรับการเรนเดอร์ (Render) ครั้งแรกใช้เวลาประมาณ 8 ชั่วโมง และเมื่อมีการแก้ไขภาพจะต้องทำการเรนเดอร์ (Render) ใหม่อีกครั้งแต่จะใช้เวลาเฉลี่ยนเนื่องจากโปรแกรมจะเสียเวลาเรนเดอร์ (Render) เฉพาะจุดที่แก้ไข ดังนั้นต้องตรวจสอบให้รอบคอบก่อนตัดสินใจเรนเดอร์ (Render)

3.2.3.2 ขั้นตอนการลำดับเสียง

สำหรับขั้นตอนนี้เราต้องคัดเลือกเสียงเอฟเฟ็ค (Sound Effects) ที่เข้ากับเนื้อหา อารมณ์ที่ต้องการเก็บไว้ จากนั้นก็นำเข้ามาประกอบร่วมกับเสียงร้องจ๊วที่มีอยู่กระบวนการสร้างสรรค์เสียงนี้จะมีผลกระทบต่อจังหวะของภาพเวลาหรือความยาวของซ็อต เราต้องค่อยๆ จัดภาพให้เข้ากัน ไม่ว่ารำคาญใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุผลแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามจังหวะของเสียง เมื่อภาพและเสียงลงตัวเราก็จะได้ผลงานที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ รวมถึงการขึ้นตัวอักษรภายในชิ้นงาน (ซูเปอร์/Super) กระบวนการนี้ใช้เวลาอีกประมาณ 2 สัปดาห์ เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการนี้ก็นำเข้าสู่กระบวนการบันทึกลงแผ่นดีวีดี(Out Put Process)

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

เนื่องจากระบบการบันทึกเสียงในขั้นตอนการถ่ายทำทำไว้ไม่รัดกุมทำให้เสียงรบกวนที่บันทึกสดขณะถ่ายทำมีคุณภาพไม่ดีเพียงพอ จึงแก้ปัญหาโดยการเลือกท่อนเสียงที่มีคุณภาพดีที่สุดมาประกอบเข้ากับเสียงแอฟเฟ็ค (Sound Effects) ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้ระดับหนึ่งแต่วิธีที่ดีที่สุดคือควรนำตัวแสดงมาบันทึกเสียงใหม่ แต่ไม่สามารถบันทึกเสียงใหม่ได้เนื่องจากตัวแสดงไปต่างประเทศเพื่อแสดงละครจึงแล้ว

3.2.3.3 ขั้นตอนการบันทึกลงแผ่นดีวีดี (Out Put Process) และขั้นตอนการจัดเก็บชิ้นงาน

3.2.3.3.1 ขั้นตอนการบันทึกลงแผ่นดีวีดี(Out Put Process) กระบวนการบันทึกลงแผ่นดีวีดีนี้เป็นกระบวนการที่ต้องนำโปรเจกไฟล์ภาพและเสียง (Project) หรือชิ้นงานที่สมบูรณ์แล้วทั้งภาพและเสียงแปลงเป็นสัญญาณข้อมูล (Data) ส่งไปยังเครื่องอ่านข้อมูล สำหรับการบันทึกลงแผ่นดีวีดี ใช้เวลาอ่านสัญญาณข้อมูลตามเวลาจริง (Real Time) และใช้เวลาบันทึกสัญญาณข้อมูลลงแผ่นดีวีดีตามเวลาจริง (Real Time) เราก็จะได้ผลงานพร้อมฉายกับระบบดีวีดี หรือ ดิจิตอล(DVD/Digital)

3.2.3.3.2 ขั้นตอนการจัดเก็บชิ้นงาน

การจัดเก็บชิ้นงานซึ่งเป็นข้อมูลดิจิตอลสามารถจัดเก็บได้สะดวกขึ้นกว่าสมัยก่อนมาก เนื่องจากระบบดิจิตอลสามารถรองรับการทำงานตั้งแต่กระบวนการแรก จนถึงกระบวนการสุดท้าย การจัดเก็บชิ้นงานที่ดีจะทำให้สามารถนำกลับมาแก้ไขเพิ่มเติมในอนาคตได้อย่างง่ายดาย

วิธีจัดเก็บผลงานควรแยกประเภทออกจากกัน ดังนี้

1. ม้วนดิจิตอลขนาดเล็ก (Mini DV) ซึ่งบันทึก footage (Footage) ไว้
2. โปรเจก (Project) หรือผลงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วทั้งภาพและเสียง

แปลงสัญญาณข้อมูลเป็นสกุลเอวีไอ(File.AVI) บันทึกลง 2 ระบบ คือ แผ่นดีวีดี และม้วนดิจิตอลขนาดเล็ก(Mini DV)

3. ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วทั้งภาพและเสียง สัญญาณภาพดีวีดี บันทึก ลงแผ่นดีวีดีชนิดดีปัญหาและการแก้ไขปัญหา

หากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์ (Hardware) และซอฟต์แวร์

(Software) มีคุณภาพดีเหมาะสมกับขนาดของงานจะทำให้สามารถการอ่านข้อมูลและเก็บข้อมูล

เอกสารนี้สมบูรณ์ ข้อควรระวังคือไม่ควรโอนถ่ายข้อมูลจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่งเพื่อจัดเก็บควรวินิ โอนถ่าย

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลด้วยวิธีตรงที่สุดเท่าที่สามารถทำได้ มิฉะนั้นคุณภาพของข้อมูลจะเสื่อมคุณภาพลงตามจำนวนครั้งที่ถูกโอนถ่ายข้อมูล

3.3 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 2”

3.3.1 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนเตรียมการถ่ายทำ

3.3.1.1 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 1

กระบวนการทำงานในขั้นตอนนี้เริ่มต้นจากการค้นหากลุ่มผู้หญิงอาชีพนักร้องคาเฟ่เพื่อสัมภาษณ์ และเก็บข้อมูลจากบรรยากาศในการทำงานจริง โดยเริ่มสืบหาร้านคาเฟ่ ขนาดเล็กถึงปานกลางในเขตกรุงเทพฯ ใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์

จากการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้หญิงที่ทำงานอาชีพนักร้องคาเฟ่สามารถสรุปเนื้อหาของงานสัมภาษณ์เป็นประเด็นต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างสรรค์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ภูมิฐานะและระดับการศึกษา

ผู้หญิงอาชีพแสดงละครจิวส่วนใหญ่มีภูมิฐานะต่างจังหวัดการศึกษาระดับมีหลายระดับระดับสูงสุดคือ ระดับปริญญาตรี สถานภาพของครอบครัวมีตั้งแต่แยกงานจนถึงปานกลาง ผลจากการสัมภาษณ์และศึกษาพบว่า สามารถแบ่งเป็นกลุ่มหลักๆ ได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มฐานะยากจนและการศึกษาระดับประถมศึกษา ถึงมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มที่ 2 กลุ่มฐานะยากจนและการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ

ระดับอาชีวศึกษา

กลุ่มที่ 3 กลุ่มฐานะปานกลาง การศึกษาระดับอุดมศึกษา

ประเด็นที่ 2 เหตุผลหลักของการตัดสินใจเข้าประกอบอาชีพ

เหตุผลสำหรับกลุ่มที่ 1 และ 2 มีเหตุผลสำคัญคือ ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ

ประกอบกับไม่มีคุณสมบัติทางการศึกษาที่จะสามารถประกอบอาชีพอื่น ชอบร้องเพลงเป็นทุนเดิม ใฝ่ฝันที่จะเป็นนักร้องระดับอาชีพ เคยผ่านการประกวดเวทีลูกทุ่ง เคยผ่านการร่วมแสดงในมิวสิกวิดีโอเพลงลูกทุ่ง เหตุผลสำหรับกลุ่มที่ 3 มีเหตุผล จากความต้องการมีต้องการได้สิ่งของฟุ่มเฟือยอื่นๆตามสมัยนิยมส่วนใหญ่เป็นนักศึกษากำลังศึกษาระดับอุดมศึกษา และเป็นการทำงาน แบบชั่วคราว (Part Time) โดยที่ผู้ปกครองไม่ทราบ

ประเด็นที่ 3 รายได้และสวัสดิการทางสังคม

รายได้จากการร้องเพลงเช่นนี้ ผู้ประกอบอาชีพนักร้องจะได้รับรายได้ 2 ทาง คือ

1. จากร้านที่สังกัด เป็นรายเดือน เดือนละ 3,000 บาท สำหรับร้าน

ขนาดเล็กเดือนละ 6,000 บาท สำหรับร้านขนาดกลาง และมากกว่า 6,000 บาทสำหรับร้านขนาดใหญ่

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หญิงซึ่งต้องแลกผลตอบแทนด้วยการเปลื้องตัวกลายเป็นองค์ประกอบสำคัญ ในการประกอบอาชีพ แทนที่จะได้แสดงความสามารถในการร้องเพลงอย่างจริงจัง และต้องยอมรับสถานภาพที่สังคม ยึดเยียดให้กับความเป็นผู้หญิงทำงานกลางคืนให้ทั้งที่หลายคนไม่เคยขายบริการทางเพศ

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลนี้ ปัญหาที่พบได้แก่ ปัญหาการประสานข้อมูลกับ ร้านคาเฟ่เนื่องจากธุรกิจกลางคืนเช่นนี้เป็นธุรกิจล่อแหลมต่อศีลธรรม ซึ่งผู้ประกอบการให้ความ ระมัดระวังเป็นพิเศษ หากมีผู้ติดต่อขอสัมภาษณ์ ซึ่งส่วนใหญ่มักปฏิเสธ เนื่องจากเคยมีประสบการณ์ มาแล้ว เมื่อสื่อมวลชนนำข้อมูลไปเผยแพร่ทำให้เกิดภาพลักษณ์เสียหายต่อธุรกิจ ร้านคาเฟ่ที่อนุญาตให้ ข้อมูลสำหรับผลงานชิ้นนี้ได้สอบถามรายละเอียดของการสัมภาษณ์จนแน่ใจจึงอนุญาตให้สามารถ เก็บข้อมูลต่างๆ ได้ และปัญหาการสร้างปฏิสัมพันธ์ ต่อผู้ถูกสัมภาษณ์เนื่องจากผู้ประกอบการอาชีพนี้ ต่างชาตินกับปฏิริยาของสังคมที่มีให้กับพวกเธอเมื่อแรกเข้าพบปะและพูดคุยเป็นการเริ่มต้นที่ยากมาก พวกเธอไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควรประกอบกับสังคมนักร้องคาเฟ่เป็นสังคมขนาดเล็กอยู่กัน แบบครอบครัว และระดับการศึกษาต่ำ พวกเธอจะได้รับการตัดเตือน และคำแนะนำจากพวกพ้อง กันเอง ซึ่งต่างลงมติว่าไม่ควรยุ่งเกี่ยวกับสื่อมวลชนและคนแปลกหน้า เนื่องจากจะยิ่งทำให้ภาพลักษณ์ ของอาชีพของพวกเธอต่ำต้อยด้อยค่าลงไปอีกกระบวนการในการทำความรู้จักและเก็บข้อมูลต่างๆ นี้ใช้เวลานานนับเดือนจนผู้ถูกสัมภาษณ์เริ่มคุ้นเคยสนิทสนมและไว้วางใจเริ่มจากการอธิบายความคิด และมุมมองที่มีต่ออาชีพของเขาย่างเห็นอกเห็นใจ และแผนการทำงานที่จะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ แห่งกระบวนการคิดนั้นรวมถึงการเคารพข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์

3.3.1.2 ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลทุกอย่างครบถ้วนแล้วจากขั้นตอนเก็บข้อมูลหลังจากนั้นก็นำเอา ข้อมูลทุกอย่างมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์ สามารถสรุปเป็นขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ขั้นตอนรวบรวมข้อมูลฉบับทั้งหมด บันทึกลงสมุดจด เครื่องบันทึกเสียง และภาพถ่าย

ขั้นตอนเรียบเรียงข้อมูลออกเป็นเรื่องๆ แยกประเภทข้อมูลออกจากกัน เพื่อป้องกันความสับสน

ขั้นตอนคัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่ต้องการ ตรงกับวัตถุประสงค์นำไปสู่ กระบวนการต่อไป

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ปัญหาที่พบ ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล เนื่องจากอาชีพนักร้องคาเฟ่เคลือบแฝงด้วยธุรกิจขายบริการทางเพศ แม้ไม่ตรงไปตรงมา และเปิดเผย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แต่แหล่งข้อมูลที่ให้สัมภาษณ์อาจให้ข้อมูลไม่ตรงความจริงทั้งหมด เราต้องนำมาวิเคราะห์พิจารณา คัดเลือก และศึกษาข้อมูลอื่นๆ ร่วมด้วย

3.3.1.3 ขั้นตอนสังเคราะห์ข้อมูล

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือขั้นตอนสังเคราะห์และสร้างสรรค์ เป็นผลงานศิลปะวิดีโอ สามารถสรุปได้ดังนี้

3.3.1.3.1 ขั้นตอนสังเคราะห์ เมื่อได้ข้อมูลดิบทั้งหมดครบถ้วน แล้วนำเอา ข้อมูลดิบทั้งหมดมาสังเคราะห์สิ่งที่ต้องการใช้สำหรับขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน เมื่อได้เห็น บรรยากาศจริงในการทำงานอาชีพนักร้องคลุกคลีกับวิถีชีวิต และเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของกลุ่ม เป้าหมายแล้วนำข้อมูลที่คัดสรรแล้วกลั่นกรองแล้วมาสังเคราะห์ โดยการตีความจากพื้นฐานความจริง ผสานกับจินตนาการ ประสบการณ์ มุมมองของตนเองเพื่อสร้างสรรค์เป็นผลงาน

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ปัญหาสำหรับการสังเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ไม่มี เนื่องจากได้เตรียมตัว และคาดการณ์สำหรับผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ไว้แล้ว

3.3.1.3.2 ขั้นตอนสร้างสรรค์

หลังจากสังเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นความคิดหน่วยหนึ่งแล้ว ความคิดนั้น จะแตกย่อยขยายผลออกมาเป็นแนวทางในการสร้างสร้งงาน เช่น อารมณ์ความรู้สึก ที่ต้องการ ให้ผู้ชมได้รับอารมณ์ของภาพที่ต้องการให้ปรากฏ อารมณ์ของแสง อารมณ์ของสี และสาระหลัก ที่ต้องการให้ผู้ชมได้สัมผัส ทำการสเก็ตซ์ภาพโดยอาศัยภาพถ่าย ภาพอ้างอิงที่ตรงกับวัตถุประสงค์ ในการสร้างสรรค์ ภาพตัวอย่างการจัดแสง สี ที่ต้องการ สำหรับผลงานชิ้นนี้ ได้นำเอาจุดเด่น ของความเป็นร้านกาแฟคือสีส้มที่สดใสมาใช้เป็นองค์ประกอบสำคัญ ร่วมกับรูปร่าง รูปทรงของ นักร้อง กาแฟแบบม็อคซินาไม่มีน้ำหนก ไม่มีมิติ นำเสนอเป็นองค์ประกอบภาพที่สะท้อนความไว้ จีชีวิตท่ามกลางสีส้มยามราตรี และใช้ตุ๊กตาเป็นสัญลักษณ์แทนค่าการเป็นเครื่องเล่นที่ไม่มีชีวิต ผสมผสานกับบรรยากาศจริงภายในร้านกาแฟ ได้แก่ การคัดเลือกเอาไฟคาเฟ่มาใช้ร่วมในผลงาน รวมถึงภาพบรรยากาศเมืองหลวงยามพระอาทิตย์ลับขอบฟ้า จากขั้นตอนการสังเคราะห์ทำให้เกิด ความคิดต้องการนำเพลงลูกทุ่งมาร่วมในผลงานด้วย จึงคัดเลือกเพลง “นักร้องบ้านนอก” ของนักร้อง อมตะ พุ่มพวง ดวงจันทร์มาใช้เนื่องจากมีเนื้อหาสอดคล้องกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

เมื่อตัดสินใจใช้เพลงประกอบในผลงานทำให้จินตนาการในการสร้างสรรค์ ผลงานถูกตีกรอบด้วยคำร้องและจังหวะของคนตรี ซึ่งได้ทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงซึ่งได้บันทึกไว้ในหัวข้อขั้นตอนลำดับภาพและเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.1.4 ขั้นตอนวางแผนการถ่ายทำ

การถ่ายทำผลงานชิ้นนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การวางแผนสำหรับการถ่ายทำในสตูดิโอ คือ กลุ่มภาพนักร้องทั้งหมดที่ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์แล้ว กลุ่มภาพสัญลักษณ์ต่างๆ

ส่วนที่ 2 การวางแผนถ่ายทำนอกสถานที่ คือ กลุ่มภาพบรรยากาศจริงในร้านกาแฟ และกลุ่มภาพบรรยากาศในเมืองหลวงยามพระอาทิตย์ลับขอบฟ้า

ส่วนที่ 1 การวางแผนสำหรับการถ่ายทำในสตูดิโอแบ่งออกเป็นเรื่องๆ ดังนี้

เรื่องที่ 1 การกำหนดวันถ่ายทำและการนัดหมายตัวแสดง

การนัดหมายวันเวลาที่เหมาะสมกับวันเวลาของตัวแสดงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

เพราะผู้ประกอบการอาชีพนักร้องคาเฟ่มีเวลาชัดเจนสำหรับวันที่ได้รับการว่าจ้าง คือช่วงเวลา 18.00 – 01.00 น. เวลากลางวันเป็นเวลาสำหรับการพักผ่อนการนัดหมายกับตัวแสดง จึงต้องเลือกวันที่ตัวแสดงพร้อมที่สุด ช่วงเวลาที่เหมาะสมคือเวลากลางวัน 10.00 – 16.00 น. ทั้งนี้ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของร้านกาแฟด้วย จึงทำการนัดหมายได้ นอกจากนี้การกำหนดเวลาสำหรับผลงานที่เสร็จสิ้นแล้วเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดจำนวนวันสำหรับการถ่ายทำด้วย จำนวนช็อต (Shot) ที่ต้องการจะเป็นตัวแปรสำคัญในการคำนวณระยะเวลาในการถ่ายทำสำหรับผลงานชิ้นนี้ใช้เวลาถ่ายทำจำนวน 1 วัน

เรื่องที่ 2 การเตรียมช็อต(Shot) ขนาดภาพและมุมกล้อง

สำหรับขั้นตอนนี้ได้ผ่านกระบวนการในขั้นตอนสร้างสรรค์มาแล้วระดับหนึ่ง

แต่สำหรับการเตรียมพร้อมสำหรับการถ่ายทำ จำเป็นต้องวางแผนการถ่ายทำเป็นอย่างดี เพื่อสามารถถ่ายทำทุกช็อต (Shot) ได้ครบถ้วนในเวลาที่มีจำกัด การลำดับเพื่อการถ่ายทำช็อต (Shot) ต้องคำนึงถึงเนื้อหาของภาพ แสง มุมกล้อง ขนาดภาพ ตามลำดับ ผลงานชิ้นนี้ใช้เน้นที่องค์ประกอบภาพที่ก่อให้เกิดจินตนาการและอารมณ์เป็นสำคัญ องค์ประกอบหลักคือสีส้มของความเป็นร้านกาแฟ รูปร่าง รูปทรงของนักร้องคาเฟ่และภาพสัญลักษณ์แทนค่า การกำหนดลำดับการถ่ายทำช็อตต่างๆ (Shots) กำหนดโดยการแบ่งกลุ่มของลักษณะภาพที่ต้องการ โดยถ่ายทำกลุ่มภาพที่มีฉากหลังโดดเด่นก่อนจึงค่อยถ่ายทำกลุ่มภาพอื่นๆ

เรื่องที่ 3 การจัดเตรียมสถานที่ถ่ายทำ

ด้วยลักษณะของภาพและบรรยากาศที่ต้องการถ่ายทอดทำให้จำเป็นต้องถ่ายทำในสตูดิโอเพื่อให้สามารถกำหนดและควบคุมองค์ประกอบภาพได้อย่างที่ต้องการผลงานชิ้นนี้เน้นฉากเป็นสำคัญฉากที่กำหนดไว้เป็นสีส้มสดใสที่เกิดจากลูกโป่งเหมือนกับฉากเวทีร้านกาแฟบางร้านที่นิยมใช้ลูกโป่งระดับต้องจัดเตรียมลูกโป่งจำนวนมากโดยคำนึงถึงระยะ และสัดส่วนที่เหมาะสมเมื่อมีตัวแสดงถึงสามคนร่วมอยู่ในฉากเดียวกัน ขั้นตอนนี้ใช้เวลาในการจัดฉากเป็นเวลา 1 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องที่ 4 การจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการถ่ายทำ

อุปกรณ์สำหรับการถ่ายทำ ประกอบด้วย

1. กล้องวิดีโอระบบดิจิทัล 3CCD ที่สามารถบันทึกภาพ ความละเอียดสูง
  2. แบตเตอรี่พร้อมใช้งาน
  3. ขาดังกล้อง
  4. ไฟทังสเตนขนาด 2000 วัตต์ จำนวน 2 ดวง
  5. ไฟทังสเตนขนาด 800 วัตต์ จำนวน 1 ดวง
  6. ขาดังไฟจำนวน 3 ชุด
  7. เทปดิจิทัลขนาดเล็ก(Mini DV) ขนาดบันทึก 60 นาที จำนวน 3 ม้วน
- การกำหนดเวลาสำหรับผลงานที่เสร็จสิ้นแล้วเป็นปัจจัยสำคัญในการคำนวณจำนวนเทปให้เพียงพอ
8. จอมอนิเตอร์พร้อมอุปกรณ์ สายสัญญาณ สำหรับ ต่อสัญญาณภาพจากกล้อง
- ขณะถ่ายทำ
9. เครื่องเล่นเพลงจากซีดีและเครื่องขยายเสียง จำนวน 1 ชุด

ส่วนที่ 2 การวางแผนถ่ายทำนอกสถานที่แบ่งออกเป็นเรื่องๆ ดังนี้

เรื่องที่ 1 การคัดเลือกวันเวลาที่เหมาะสม

เพื่อให้ได้ภาพอย่างที่ต้องการ เช่น กลุ่มภาพบรรยากาศภายในร้านกาแฟที่มีผู้คนเข้ามาเที่ยวจำเป็นต้องเลือกวันที่นักท่องเที่ยวพร้อมสำหรับการเที่ยวและใช้เงิน ส่วนใหญ่คือ ค่ำวันศุกร์ ค่ำวันเสาร์ ช่วงต้นเดือนและปลายเดือนจะเป็นช่วงที่ดีที่สุด ส่วนกลุ่มภาพบรรยากาศในเมืองหลวงก็ควรเลือกช่วงวันเวลาที่มียุคนพลุกพล่าน

เรื่องที่ 2 การเตรียมการถ่ายทำ

เนื่องจากการถ่ายทำนอกสถานที่ ต้องจัดเตรียมอุปกรณ์บันทึกเทปให้พร้อม โดยเฉพาะแบตเตอรี่ของกล้องบันทึกวิดีโอเนื่องจากเราไม่สามารถใช้ไฟฟ้าได้ ฉะนั้นต้องตรวจเช็คอุปกรณ์ให้พร้อมใช้และเพียงพอต่อช่วงการถ่ายทำมิฉะนั้นจะทำให้ไม่สามารถเก็บบันทึกภาพได้ตามเป้าหมาย

เรื่องที่ 3 การขออนุญาตถ่ายทำสถานที่นั้นๆ

เนื่องจากบางสถานที่เป็นสถานที่ส่วนบุคคล เช่น ภายในร้านกาแฟ ซึ่งมีเจ้าของกิจการต้องขออนุญาตจากเจ้าของสถานที่ และนัดหมายกำหนดการที่ชัดเจนให้เรียบร้อย ส่วนสถานที่สาธารณะจะต้องตรวจสอบว่าต้องขออนุญาตองค์กรหรือหน่วยงานใดหรือไม่ หากต้องขออนุญาตต้องรีบดำเนินการเรื่องเอกสารต่างๆ ให้เรียบร้อยก่อนการถ่ายทำ สำหรับผลงานชิ้นนี้ได้ขออนุญาตเจ้าของร้านกาแฟแห่งหนึ่งซึ่งให้ความอนุเคราะห์อย่างดี และไม่ต้องขออนุญาตสำหรับการเก็บบันทึกภาพในสถานที่สาธารณะ(บนสะพานเชื่อมเข้าสู่รถไฟฟ้ามหานคร สถานีอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องที่ 4 การสำรวจสถานที่ถ่ายทำ

เพื่อให้ภาพที่ต้องการมีคุณภาพตามที่ต้องการ ต้องทำการสำรวจ สถานที่นั้นๆ ก่อนการถ่ายทำ เช่น มุมที่ดีที่สุดสำหรับการบันทึกภาพ ปริมาณแสงเพียงพอหรือไม่มีเนื้อหาของภาพที่เราต้องการหลากหลายและเพียงพอหรือไม่เหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่จะต้องขบคิด และเตรียมการ เช่น ต้องเตรียมไฟสำรองไปด้วยในกรณีที่ปริมาณแสงไม่เพียงพอ เป็นต้น

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ปัญหาการวางแผนสำหรับการถ่ายทำในสตูดิโอ

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีปัญหายุ่งยากเรื่องวันที่เหมาะสมสำหรับการถ่ายทำเนื่องจากนักร้องคาเฟ่ต้องทำงานในตอนกลางคืน เวลากลางวันคือเวลาพักผ่อน การตื่นแต่เช้าของอาชีพนี้เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจจะอ่อนเพลียจากการดื่มสุราของมีนเมาจากการทำงาน แม้ว่าพวกเขาสามารถทำงานได้แต่ส่วนใหญ่มักจะหลีกเลี่ยงเกี่ยวกับการทำงานเนื่องจากจะทำให้เสียรายได้เพราะพวกเขาไม่สามารถทราบได้ว่าลูกค้าขาประจำจะเข้าหน้าจะมาใช้บริการ หรือไม่ และปัญหาอีกประการคือ ปัญหา เรื่องการนัดหมายกับตัวแสดงเนื่องจากต้องการนำตัวแสดงมาถ่ายทำนอกสถานที่ ต้องได้รับอนุญาตจากนายจ้าง คือเจ้าของกิจการร้านคาเฟ่สำหรับผลงานชิ้นนี้ได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากเจ้าของร้าน จึงทำให้สามารถทำการนัดหมายได้โดยไม่ยากนัก มีปัญหาเพียงการนัดหมายโดยตรงกับตัวนักร้องคาเฟ่ ซึ่งในช่วงแรกไม่สามารถนัดหมายได้เลย เพราะพวกเขาติดกับการออกนอกสถานที่กับคนแปลกหน้า โดยเฉพาะผู้หญิงประกอบกับเพื่อนร่วมงานต่างเล่าประสบการณ์เลวร้ายที่เคยประสบให้ฟังทำให้ต้องสร้างความน่าเชื่อถือ และความมั่นใจให้กับกลุ่มนักร้องคาเฟ่ที่คัดเลือกไว้อย่างดี

ปัญหาการวางแผนถ่ายทำนอกสถานที่

ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ ปัญหาการคัดเลือกวันที่เหมาะสมเราไม่สามารถคาดการณ์ปริมาณนักท่องเที่ยวยามราตรีที่แม่นยำได้ทำให้วันถ่ายทำไม่สามารถเก็บภาพบรรยากาศ ในร้านที่มีลูกค้าเต็มร้าน การแก้ปัญหาคือ จัดฉากถ่ายทำในสตูดิโอแทนโดยที่ยังคงเนื้อหาความหมายของภาพที่ต้องการไว้

3.3.2 ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการถ่ายทำ

ส่วนที่ 1 การถ่ายทำในสตูดิโอ ประกอบด้วย

3.3.2.1 ขั้นตอนการจัดแสง

ขั้นตอนนี้ใช้ทฤษฎีการจัดแสงแบบเน้นฉากหลังตัวแสดงตกแสงเป็นภาพย้อนแสงแบบ Silhouette การจัดแสง กระจ่างดังนี้

1. ใช้ไฟทั้งสแตนด์ขนาด 2000 วัตต์ จำนวน 2 ดวง วางหลังฉากมุมซ้าย และขวา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ทางการค้า ระยะห่างจากฉากประมาณ 2-3 เมตรเปิดบานไฟให้กว้างสุดเพื่อกระจายน้ำหนักรังสีแสงให้เท่ากัน ไม่ว่าจะรัศมีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีหลอดเปล่งเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จัดตำแหน่งตัวแสดงให้อยู่ ณ ตำแหน่งคกแสง เพื่อให้ได้ภาพย้อนแสงแบบ

Silhouette

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

เมื่อเปลี่ยนขนาดภาพ หรือเปลี่ยน Subject ต้องจัดแสงใหม่ เพราะบางช็อต (Shot) ต้องการแสง ลักษณะแบบริมไลท์ (Rim Light) ด้วยจะต้องขยับไฟให้ตกกระทบบริเวณด้านหลัง ตัวแสดงเพียงเล็กน้อย จึงจะได้ลักษณะภาพที่ต้องการ

3.3.2.2 ขั้นตอนการถ่ายทำและสร้างบรรยากาศ

เมื่อตัวแสดงมาถึง ได้จัดแสงและฉากไว้พร้อมแล้ว ให้ตัวแสดงแต่งตัวและแต่งหน้า เหมือนก่อนการปฏิบัติงานจริงในร้านกาแฟเมื่อพวกเขาพร้อมแล้ว จึงเริ่มลงมือถ่ายทำ โดยให้ตัวแสดง ร้องเพลงจริงประกอบการถ่ายทำ โดยเลือกเพลง “นักร้องบ้านนอก” เพลงลูกทุ่งอมตะของ พุ่มพวง ดวงจันทร์ เนื่องจากมีการวางแผนลำดับการถ่ายทำแต่ละช็อตไว้เป็นอย่างดี ทำให้การถ่ายทำราบรื่น เรียบร้อย รูปแบบการถ่ายทำมีลักษณะแบบการถ่ายทำวิดีโอประกอบเพลง (Music Video) ส่วนอารมณ์ ความรู้สึกของตัวแสดงในขณะที่ถ่ายทำอาจมีความรู้สึกไม่เป็นธรรมชาติบ้างเล็กน้อยในช่วงเริ่มต้น เพราะไม่ใช่สถานที่ทำงานจริงของพวกเขานะ แต่เมื่อถ่ายทำไปได้สักพักตัวแสดงจะเริ่มผ่อนคลายขึ้น เป็นธรรมชาติมากขึ้นและในที่สุดเป็นตัวของตัวเองจริงๆ ทั้งนี้เพราะได้สร้างความคุ้นเคยสนิทสนม กับตัวแสดงมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วรวมถึงทีมงานที่ให้ความรู้สึกเป็นกันเอง

ส่วนที่ 2 การถ่ายทำนอกสถานที่

ต้องคำนึงถึงความพร้อมทุกๆ ด้าน ทั้งสิ่งที่เราต้องการถ่ายทำ สถานที่เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ เมื่อทุกอย่างพร้อมก็สามารถลงมือถ่ายทำได้

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ส่วนที่ 1 ปัญหาการถ่ายทำในสตูดิโอ

เนื่องจากอาชีพทำงานกลางคืนประกอบกับเป็นอาชีพที่ต้องดื่มสังสรรค์กับลูกค้าทำให้กลุ่มนักร้องคาเฟ่ที่นัดหมายไว้ไม่มาตามเวลาที่นัดหมาย ทำให้เสียเวลาช่วงเช้าไปทั้งช่วง การถ่ายทำ เริ่มขึ้นเวลา 13.00 น. ทำให้สิ้นสุดการถ่ายทำล่าช้าไปกว่ากำหนด

ส่วนที่ 2 ปัญหาการถ่ายทำนอกสถานที่

ปัญหาหลักของการถ่ายทำนอกสถานที่คือ ภาวะไร้อาการควบคุม เนื่องจากเมื่อเรา กำลังบันทึกภาพในสถานที่สาธารณะซึ่งมีผู้คนกำลังประกอบกิจกรรมใดๆ ก็ตามอยู่ ณ ขณะนั้น เราไม่สามารถบังคับหรือควบคุมทิศทางของผู้คนที่อยู่ ณ สถานที่นั้นได้ เราต้องอาศัยฉวยจังหวะ เวลาที่เหมาะสมด้วยตัวเอง ดังนั้นสายตาสที่เฝ้ามองจับไวการเคลื่อนตัวที่คล่องแคล่ว เป็นองค์ประกอบ

สำคัญในการบันทึกภาพสด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.3 ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ

3.3.3.1 ขั้นตอนการลำดับภาพ

เมื่อได้ฟุตเตจ (Footage) ครบถ้วนแล้ว จึงเข้าสู่กระบวนการตัดต่อ จากฟุตเตจ (Footage) ซึ่งใช้ระบบการบันทึกภาพแบบดิจิทัลเราสามารถโอนข้อมูลภาพ และเสียงเข้าคอมพิวเตอร์ ได้เลยไม่ต้องผ่านกระบวนการล้างแบบฟิล์ม ในกระบวนการตัดต่อนี้ใช้โปรแกรมตัดต่อเวกัสเวอร์ชัน 6.0(VEGAS Version 6.0) โอนภาพเข้าเก็บไว้ในโฟลเดอร์ (Folder) แล้วคัดสรรช็อต (Shot) ที่ใช้ได้แยกออกมาเก็บไว้อีกโฟลเดอร์ (Folder) หนึ่ง เนื่องจากความตั้งใจแรกเริ่มของผลงานชิ้นนี้ จะใช้เสียงเพลง “นักร้องบ้านนอก” เป็นหลักของการเล่าเนื้อหาของชิ้นงาน แต่เมื่อลองเรียงภาพ และเสียงเข้าด้วยกันทำให้ผลงานมีความคล้ายคลึงกับวิดีโอประกอบเพลงไม่ตรงกับความคิดสร้างสรรค์ ที่ต้องการถ่ายทอด ดังนั้นจึงลองนำเสียง ร้องออกแล้วทำการลำดับภาพใหม่ ขั้นตอนนี้ใช้เวลา ประมาณ 4 - 6 สัปดาห์

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ใชเวลายาวนานเนื่องจากหลงทางกับเสียงเพลงที่วางไว้ ตอนแรก ทำให้เสียเวลาแก้ไขนานเกือบเดือน จึงได้ลองนำเสียงร้องออกและทำการลำดับภาพใหม่ ซึ่งทำให้สามารถแก้ไขปัญหาลงได้ สำหรับผลงานชิ้นนี้ใช้เทคนิคพิเศษร่วมด้วยน้อยกว่าชิ้นแรก มากการเรนเดอร์(Render) ชิ้นงานจึงใช้เวลาน้อยกว่าสำหรับการเรนเดอร์(Render) ครั้งแรกใช้เวลา ประมาณ 5 ชั่วโมง

3.3.3.2 ขั้นตอนการลำดับเสียง

สำหรับขั้นตอนนี้เราต้องคัดเลือกเสียงแอฟเฟ็ค (Sound Effects) ที่เข้ากับเนื้อหา อารมณ์ที่ต้องการเก็บไว้ จากนั้นก็นำเข้ามาประกอบร่วมกับภาพที่ลำดับไว้กระบวนการ สร้างสรรค์เสียง นี้จะมีผลกระทบต่อจังหวะของภาพเวลาหรือความยาวของช็อตเราต้องค่อยๆ จัดภาพให้เข้ากัน ตามจังหวะของเสียง เมื่อภาพและเสียงลงตัวเราก็จะได้ผลงานที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ รวมถึงการขึ้น ตัวอักษรภายในชิ้นงาน (ซูเปอร์/Super) กระบวนการนี้ใช้เวลาอีกประมาณ 2 สัปดาห์ เมื่อเสร็จสิ้น กระบวนการนี้ก็ให้นำเข้าสู่กระบวนการบันทึกลงแผ่นดีวีดี(Out Put Process)

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

สำหรับขั้นตอนนี้ไม่มีปัญหายุ่งยากนักเพียงแค่แก้ไขการลำดับภาพอีกเล็กน้อย เมื่อวางเสียงสมบูรณ์แล้วเท่านั้น

3.3.3.3 ขั้นตอนการบันทึกลงแผ่นดีวีดี (Out Put Process) และขั้นตอนการจัดเก็บชิ้นงาน

3.3.3.3.1 ขั้นตอนการบันทึกลงแผ่นดีวีดี (Out Put Process) กระบวนการบันทึกลงแผ่นดีวีดีนี้เป็นกระบวนการที่ต้องนำโปรเจกไฟล์ภาพและเสียง (Project) หรือชิ้นงานที่สมบูรณ์แล้วทั้งภาพและเสียงแปลงเป็นสัญญาณข้อมูล(Data)ส่งไปยังเครื่องอ่านข้อมูล สำหรับการบันทึกลงแผ่นดีวีดี ใช้เวลาอ่านสัญญาณข้อมูลตามเวลาจริง (Real Time) และใช้เวลาบันทึกสัญญาณข้อมูลลงแผ่นดีวีดีตามเวลาจริง(RealTime)เราก็จะได้ผลงานพร้อมฉายกับระบบดีวีดีหรือดีจิตอล (DVD/Digital)

3.3.3.3.2 ขั้นตอนการจัดเก็บชิ้นงาน

การจัดเก็บชิ้นงานซึ่งเป็นข้อมูลดีจิตอลสามารถจัดเก็บได้สะดวกขึ้นกว่าสมัยก่อนมาก เนื่องจากระบบดีจิตอลสามารถรองรับการทำงานตั้งแต่กระบวนการแรก จนถึงกระบวนการสุดท้าย การจัดเก็บชิ้นงานที่ดีจะทำให้สามารถนำกลับมาแก้ไขเพิ่มเติมในอนาคตได้อย่างง่ายดาย

วิธีจัดเก็บผลงานควรแยกประเภทออกจากกัน ดังนี้

1. ม้วนดีจิตอลขนาดเล็ก(Mini DV) ซึ่งบันทึกฟูเตจ (Footage) ไว้
2. โปรเจก (Project) หรือผลงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วทั้งภาพ และเสียงแปลงสัญญาณข้อมูลเป็นสกุลเอวีไอ(File.AVI) บันทึกลง 2 ระบบ คือ แผ่นดีวีดี และม้วนดีจิตอลขนาดเล็ก(Mini DV)
3. ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วทั้งภาพและเสียง สัญญาณภาพดีวีดี บันทึกลงแผ่นดีวีดีชนิดดี

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

หากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์ (Hardware) และซอฟต์แวร์ (Software) มีคุณภาพดีเหมาะสมกับขนาดของงานจะทำให้สามารถการอ่านข้อมูล และเก็บข้อมูลสมบูรณ์ ข้อควรระวังคือ ไม่ควร โอนถ่ายข้อมูลจากที่หนึ่ง ไปอีกที่หนึ่งเพื่อจัดเก็บควรหาวิธี โอนถ่ายข้อมูลด้วย วิธีตรงที่สุดเท่าที่สามารถทำได้มิฉะนั้นคุณภาพของข้อมูลจะเสื่อมคุณภาพลงตามจำนวนครั้งที่ถูก โอน ถ่ายข้อมูล

3.4 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานขั้นที่ 3

ชื่อผลงาน “ภาพสะท้อนจากงานที่ใช้ชีวิต หมายเลข 3”

3.4.1 ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนเตรียมการถ่ายทำ

3.4.1.1 ขั้นตอนที่ 1 เก็บข้อมูล

กระบวนการทำงานในขั้นตอนนี้เริ่มต้นจากการค้นหากลุ่มผู้หญิงอาชีพนักร้องอะโโกโก้เพื่อสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลจากบรรยากาศในการทำงานจริงโดยเลือก พัฒน์พงษ์ ย่านธุรกิจกลางคืนที่มีชื่อเสียงระดับโลก ใช้เวลาประมาณ 4 - 6 สัปดาห์

จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้หญิงที่ทำงานอาชีพนักร้องอะโโกโก้สามารถสรุปเนื้อหาของงานสัมภาษณ์เป็นประเด็นต่างๆซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างสรรค์ได้ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ภูมิฐานะและระดับการศึกษา

ผู้หญิงอาชีพนักร้องอะโโกโก้ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาต่างจังหวัด มีระดับการศึกษาหลายระดับแต่เป็นระดับการศึกษาที่ไม่สูงนัก ครอบครัวมีฐานะยากจนถึงปานกลาง

ประเด็นที่ 2 เหตุผลหลักของการตัดสินใจเข้าประกอบอาชีพ

เหตุผลสำหรับผู้หญิงที่ตัดสินใจเข้าประกอบอาชีพนี้มีเหตุผลส่วนใหญ่จากความจำเป็นทางเศรษฐกิจข้อจำกัดด้านความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพเนื่องจากระดับการศึกษา ประกอบกับความผิดหวังจากการใช้ชีวิตหรือชีวิตคู่ถูกกระทำจากสามีหรือคนรักอย่างเจ็บปวด ทำให้เลือกประชดชีวิตด้วยการประกอบอาชีพนี้

ประเด็นที่ 3 รายได้และสวัสดิการทางสังคม

รายได้จากการนักร้องอะโโกโก้เช่นนี้ ผู้ประกอบอาชีพนักร้องอะโโกโก้ จะได้รับรายได้ 2 ทาง คือ

1. จากร้านที่สังกัด เป็นรายเดือน เดือนละ 6,000 บาท สำหรับร้านขนาดเล็ก เดือนละ 8,000 บาท สำหรับร้านขนาดกลาง และมากกว่า 8,000 บาท สำหรับร้านขนาดใหญ่

2. จากค่าคั้มและทิป

ซึ่งรายได้ขึ้นอยู่กับรูปร่างหน้าตาและความพึงพอใจจากลูกค้าเป็นสำคัญนักร้องอะโโกโก้โดยส่วนใหญ่จะหวังรายได้เป็นกอบเป็นกำจากส่วนนี้ สำหรับนักร้องระดับดาวอาจมีรายได้จากส่วนนี้ เฉลี่ยคืนละมากกว่า 10,000 บาท นอกจากนี้ยังไม่รวมรายได้เสริม หากรับบริการลูกค้านอกสถานที่ซึ่งมีสองประเภท คือ การค้าประเวณี โดยไม่มีการผูกพันกับร้านขึ้นอยู่กับความประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพเอง และการบริการนำเที่ยวโดยไม่มีการขายประเวณีทั้งสองประเภท เป็นการหารายได้เสริมส่วนตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเด็นที่ 4 ความรู้สึกต่ออาชีพ

ผู้หญิงที่ตัดสินใจเข้าประกอบอาชีพนี้ต่างอยู่ในภาวะจำยอมในการประกอบอาชีพ ที่รู้ดีว่าเป็นอาชีพที่สังคมไทยรังเกียจ ไม่ยอมรับแต่พวกเธอ ซึ่งประกอบอาชีพเหล่านี้ต่างไม่มีทางเลือกมากนักสำหรับชีวิต ด้วยข้อจำกัดต่างๆ ประกอบกับความผิดหวังจากความจนตรอกของชีวิต ดังที่กล่าวไว้แล้วข้างต้น พวกเธอไม่สามารถเกิดความรู้สึกภาคภูมิใจต่ออาชีพ ไม่รู้สึกมีเกียรติ และศักดิ์ศรี เพราะค่านิยมสังคมไม่ยอมรับและได้รับปฏิบัติต่อต้าน ดังนั้นพวกเธอจึงเลิกสนใจ เมินเฉยต่อสังคม และพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติตัวไปในทิศทางด้านลบเพื่อประชดชีวิต

ประเด็นที่ 5 ปฏิบัติที่ได้รับจากสังคม

ผู้หญิงซึ่งประกอบอาชีพนักเดินอะโกโก้จะถูกสังคมประทัตตราโดยอัตโนมัติว่าเป็นผู้หญิงหากินอิตัว เมียน้อย เสี้ยเสี้ยง เป็นอาชีพที่ถูกค่านิยมของสังคมดูแคลนไม่ต่างกับอาชีพนักร้องคาเฟ่และอาจมากกว่า สังคมมองกลุ่มผู้หญิงพัฒนาพงษ์ เป็นสิ่งสกปรกเป็นศูนย์รวมของความเลวร้ายทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องคาวโลกีย์ ยาเสพติดและโรคติดต่อร้ายแรงเช่นเอดส์ และกระทำต่อผู้หญิงกลุ่มนี้ราวกับพวกเธอไม่ใช่มนุษย์ โดยมีกลุ่มมาเพื่ออิทธิพลสูงหนุนธุรกิจ คาวโลกีย์ ย่านพัฒนาพงษ์อยู่เบื้องหลัง ผู้หญิงกลุ่มนี้ถูกกระทำอย่างไร้ค่า ไร้ราคา โดยเฉพาะจากความเป็นคนไทยด้วยกันเองค่านิยมในการดูถูกเหยียดหยามผู้ประกอบอาชีพคาวโลกีย์ถูกปลุกฝังลงลึกกว่า ผู้หญิงเหล่านี้เป็นสิ่งไม่ดี เลวร้าย มองกันอย่างฉาบฉวยที่ภาพของอาชีพ ไม่มองคุณค่าของความเป็นคนคุณค่าของจิตใจทั้งที่พวกเธอทุกคนต่างก็เป็นมนุษย์ที่มีชีวิตไม่ต่างกับผู้ประกอบอาชีพอื่น ไม่มีใครสนใจยื่นมือเข้าช่วยเหลืออย่างจริงจัง แม้ว่ารัฐจะมีนโยบายขึ้นทะเบียนโสเภณี แต่เนื่องจากนโยบายยังอยู่ในขั้นตอนถกเถียงถึงความเหมาะสมประกอบกับอาชีพนักเดินอะโกโก้ เป็นอาชีพที่แฝงการค้าประเวณีไว้ โดยไม่อาจสรุปว่าผู้ประกอบอาชีพนี้เป็นผู้ค้าประเวณีด้วยหรือไม่ ยิ่งทำให้การให้นโยบายความช่วยเหลืออย่างจริงจังและเป็นรูปธรรมไม่บังเกิดผล แต่ภาพรวมของสังคมที่มีปฏิบัติต่อกกลุ่มอาชีพเหล่านี้คือการไม่ยอมรับภายใต้ค่านิยมแบบเดิมของสังคมวัฒนธรรมไทย

ประเด็นที่ 6 สรุป

อาชีพนักเดินอะโกโก้ ย่านพัฒนาพงษ์เป็นอาชีพอันลือชื่อดังกระฉ่อนไปทั่วโลก นักท่องเที่ยวที่ไหลเวียนเข้าสู่กรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มักหา โอกาสมาท่องเที่ยวเสพความสุขจากกลุ่มอาชีพเหล่านี้ นำรายได้เข้าประเทศอย่างมหาศาลแต่ในขณะเดียวกันเป็นอาชีพที่สร้างความเสื่อมเสียต่อศีลธรรมอันดีงามของสังคมไทยพุทธ และไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมไทยโดยสิ้นเชิง ในขณะที่รัฐยังไม่สามารถหาทางออกต่อปัญหาเหล่านี้ได้ ผู้หญิงเหล่านี้ก็ยังคงได้รับการปฏิบัติเชิงลบจากสังคม และไม่มีหลักประกันต่อสวัสดิภาพความปลอดภัยของชีวิต และโดยเฉพาะจิตใจปัญหาของสังคม เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาโรคติดต่อ ร้ายแรงสังคม มักโยนความผิดต่างๆ ให้กับกลุ่มผู้ประกอบอาชีพเหล่านี้เป็นกลุ่มแรก มีน้อยมากหรือแทบ จะไม่มีเลขที่จะให้โอกาส และมองด้านดีของผู้ประกอบอาชีพกลุ่มนี้ นี่เป็นปัญหาด้านจิตวิทยาที่จะบั่นทอนความเป็นคนความเป็นมนุษย์

ของผู้หญิงเหล่านี้ และกลายเป็นแรงจูงใจในการประพฤติปฏิบัติในทิศทางตรงกันข้ามกับสังคม นั่นคือการมีปฏิริยาต่อต้านสังคมเมินเฉยต่อสังคมนั้นเอง

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลนี้ ปัญหาที่พบได้แก่ ปัญหาการประสานข้อมูลกับร้าน อะโกโก้เนื่องจากธุรกิจกลางคืนเช่นนี้เป็นธุรกิจต่อแหลมต่อศีลธรรม ซึ่งผู้ประกอบการให้ความ ระวังระมัดระวังเป็นพิเศษหากมีผู้ติดต่อขอสัมภาษณ์ ซึ่งส่วนใหญ่มักปฏิเสธเนื่องจากเคยมีประสบการณ์ มาแล้ว เมื่อสื่อมวลชนนำข้อมูล ไปเผยแพร่ทำให้เกิดภาพลักษณ์เสียหายต่อธุรกิจการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เทบจะเรียกได้ว่าล้มเหลวจนกระทั่งข้าพเจ้าได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนชาวฝรั่งเศสที่มีสายสัมพันธ์ กับผู้หญิงไทยซึ่งทำงานเป็นสาวเดินอะโกโก้ในย่านพัฒนาพงษ์ จึงสามารถทำให้ผลงานชุดนี้สำเร็จ ลุล่วงลงได้

3.4.1.2 ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลทุกอย่างครบถ้วนแล้วจากขั้นตอนเก็บข้อมูลหลังจากนั้นก็นำเอา ข้อมูลทุกอย่างมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์ สามารถสรุปเป็นขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

ขั้นตอนรวบรวมข้อมูลดิบทั้งหมด บันทึกลงสมุดจด เครื่องบันทึกเสียง และ ภาพถ่าย

ขั้นตอนเรียบเรียงข้อมูลออกเป็นเรื่องๆ แยกประเภทข้อมูลออกจากกัน เพื่อป้องกัน ความสับสน

ขั้นตอนคัดเลือกเฉพาะข้อมูลที่ต้องการ ตรงกับวัตถุประสงค์ นำไปสู่กระบวนการ ต่อไปปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ปัญหาที่พบ ได้แก่ ความน่าเชื่อถือของข้อมูล เนื่องจากอาชีพนักเดินอะโกโก้เคลือบแฝงด้วยธุรกิจขายบริการทางเพศ แม้ไม่ตรงไปตรงมา และเปิดเผย แต่แหล่งข้อมูลที่ให้สัมภาษณ์อาจให้ข้อมูลไม่ตรงความจริงทั้งหมดเราต้องนำมาวิเคราะห์ พิจารณา คัดเลือกและศึกษาข้อมูลอื่นๆ ร่วมด้วย

3.4.1.3 ขั้นตอนสังเคราะห์ข้อมูล

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือขั้นตอนสังเคราะห์ และสร้างสรรค์เป็น ผลงานศิลปะวิดีโอ สามารถสรุปได้ดังนี้

3.4.1.3.1. ขั้นตอนสังเคราะห์

เมื่อได้ข้อมูลดิบทั้งหมดครบถ้วนแล้วนำเอาข้อมูลดิบทั้งหมดมาสังเคราะห์ สิ่งที่ต้องการใช้สำหรับขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน เมื่อได้เห็นบรรยากาศจริงในการทำงานอาชีพ นักเดินอะโกโก้ เข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายแล้ว จึงนำข้อมูลที่คัดสรรแล้วกลับกรอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้วมาสังเคราะห์โดยการตีความจากพื้นฐานความจริงผสานกับจินตนาการ ประสบการณ์มุมมองของตนเองเพื่อสร้างสรรค์เป็นผลงาน

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ปัญหาสำหรับการสังเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนนี้ไม่มีเนื่องจากได้เตรียมตัว และคาดการณ์สำหรับผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว

3.4.1.4 ขั้นตอนสร้างสรรค์

หลังจากสังเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นความคิดหน่วยหนึ่งแล้ว ความคิดนั้น จะแตกย่อยขยายผลออกมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งาน เช่น อารมณ์ความรู้สึกที่ต้องการให้ผู้ชมได้รับ อารมณ์ของภาพที่ต้องการให้ปรากฏอารมณ์ของแสง อารมณ์ของสี และสาระหลักที่ต้องการ ให้ผู้ชมได้สัมผัส ทำการสเก็ตซ์ภาพโดยอาศัยภาพถ่าย ภาพอ้างอิงที่ตรงกับ วัตถุประสงค์ ในการ สร้างสรรค์ ภาพตัวอย่างการจัดแสง สี ที่ต้องการสำหรับผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้ามีความตั้งใจในการถ่ายทอดร่างกายของผู้หญิงสัมพันธ์กับรูปทรงของตุ๊กตาและการทำงานของเครื่องจักร โดยใช้รูปทรงและการเคลื่อนไหว

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ปัญหาสำหรับขั้นตอนนี้คือการคัดเลือก ผสมผสาน และค้นหาความลงตัว ระหว่าง ภาพสาวเดินอะ โกล์กับตุ๊กตาและเครื่องจักร ซึ่งต้องทำการทดลองถ่ายทำและลองผสมผสานดู

3.4.1.5 ขั้นตอนวางแผนการถ่ายทำ

การถ่ายทำผลงานชิ้นนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การวางแผนสำหรับการถ่ายทำในสตูดิโอ คือ กลุ่มภาพนักเดินอะ โกล์ ทั้งหมดที่ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์แล้ว และกลุ่มภาพตุ๊กตา

ส่วนที่ 2 การวางแผนถ่ายทำนอกสถานที่ คือ กลุ่มภาพเครื่องจักรการวางแผน สำหรับการ ถ่ายทำ ในสตูดิโอแบ่งออกเป็นเรื่องๆ ดังนี้

เรื่องที่ 1 การกำหนดวันถ่ายทำและการนัดหมายตัวแสดงการนัดหมายวัน เวลาที่เหมาะสมกับวันเวลาของตัวแสดงเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะผู้ประกอบอาชีพนักเดินอะ โกล์ มีเวลาชัดเจนเช่นเดียวกับกลุ่มนักร้องคาเฟ่ ช่วงเวลาที่เหมาะสม คือเวลากลางวัน 10.00 – 16.00 น. สำหรับผลงานชิ้นนี้ใช้เวลาถ่ายทำจำนวน 1 วัน

เรื่องที่ 2 การเตรียมช็อต (Shot) ขนาดภาพและมุมกล้องสำหรับขั้นตอน นี้ได้ผ่านกระบวนการในขั้นตอนสร้างสรรค์มาแล้วระดับหนึ่ง แต่สำหรับการเตรียมพร้อมสำหรับการถ่ายทำจำเป็นต้องวางแผนการถ่ายทำเป็นอย่างดีเพื่อสามารถถ่ายทำทุกช็อต (Shot) ได้ครบถ้วน ในเวลาที่มีจำกัด การลำดับเพื่อการถ่ายทำช็อต (Shot) ต้องคำนึงถึงเนื้อหาของภาพ แสง มุมกล้อง

ขนาดภาพ ตามลำดับ ผลงานชิ้นนี้เน้นที่ตัวผู้แสดงเป็นสำคัญ สัญลักษณ์เสริมต้องสัมพันธ์ และยึดจากตัวนักเต้นอะโโกโก้เป็นหลัก

เรื่องที่ 3 การจัดเตรียมสถานที่ถ่ายทำ

ด้วยลักษณะของภาพและบรรยากาศที่ต้องการถ่ายทอด ทำให้จำเป็นต้องถ่ายทำในสตูดิโอ เพื่อให้สามารถกำหนดและควบคุมองค์ประกอบภาพได้อย่างที่ต้องการ ผลงานชิ้นนี้เน้นตัวผู้แสดง ฉากที่กำหนดไว้เป็นเสาเสตนเลสจำลองเหมือนภายในร้านอะโโกโก้บรรยากาศรอบๆ มีคแสตดกระทบที่ตัวแสดงเพียงเล็กน้อยเพื่อจับตัวแสดงให้หลุดออกจากฉากมืด

เรื่องที่ 4 การจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับการถ่ายทำอุปกรณ์สำหรับการถ่ายทำ ประกอบด้วย

1. กล้องวิดีโอระบบดิจิทัล 3CCD ที่สามารถบันทึกภาพความละเอียดสูง
  2. แบคเตอร์รี่พร้อมใช้งาน
  3. ขาตั้งกล้อง
  4. ไฟคอมส่องสว่างสำหรับติดตั้งเหนือศีรษะตัวแสดง
  5. ไฟทังสแตนขนาด 800 วัตต์ จำนวน 1 ดวง
  6. ไฟดิสโก้เฮค จำนวน 1 ดวง
  7. ขาตั้งไฟจำนวน 2 ชุด
  8. เทปดิจิทัลขนาดเล็ก(Mini DV) ขนาดบันทึก 60 นาที
- จำนวน 3 ม้วน การกำหนดเวลาสำหรับผลงานที่เสร็จสิ้นแล้วเป็นปัจจัย สำคัญในการคำนวณจำนวนเทปให้เพียงพอ
9. จอมอนิเตอร์ พร้อมอุปกรณ์สายสัญญาณสำหรับต่อสัญญาณภาพจากกล้องขณะถ่ายทำ
  10. เครื่องเล่นเพลงจากซีดีและเครื่องขยายเสียง จำนวน 1 ชุด
  11. อุปกรณ์สำหรับสร้างควัน (Smoke) ได้แก่
    - บีบสังกะสีเจาะรูค้ำข้างจำนวน 2 ถัง
    - น้ำมันพืชขวดใหญ่ จำนวน 1 ขวด
    - จีโต้ จำนวน 5 ก้อน
    - ถ่าน จำนวน 2 ถุง
    - มะพร้าวขูดที่คั้นเอาน้ำออกแล้ว จำนวน 5-10 กิโลกรัม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางแผนถ่ายทำนอกสถานที่แบ่งออกเป็นเรื่องๆ ดังนี้

เรื่องที่ 1 การคัดเลือกวันเวลาที่เหมาะสม

กลุ่มภาพที่ต้องการคือกลุ่มภาพเครื่องจักรกำลังทำงาน ขั้นแรกต้องไปสำรวจโรงงานที่มีเครื่องจักรประเภทที่ต้องการ จากนั้นก็ทำการขออนุญาตและนัดหมาย วันเวลาที่เหมาะสม

เรื่องที่ 2 การเตรียมการถ่ายทำ

เนื่องจากการถ่ายทำนอกสถานที่ ต้องจัดเตรียมอุปกรณ์บันทึกเทปให้พร้อม โดยเฉพาะแบตเตอรี่ของกล้องบันทึกวีดีโอเนื่องจากเราไม่สามารถใช้ไฟฟ้าได้ ฉะนั้นต้องตรวจเช็คอุปกรณ์ให้พร้อมใช้ และเพียงพอต่อช่วงการถ่ายทำมิฉะนั้นจะทำให้ไม่สามารถเก็บบันทึกภาพได้ตามเป้าหมาย

เรื่องที่ 3 การขออนุญาตถ่ายทำสถานที่นั้นๆ

เนื่องจากโรงงานที่เลือกไว้เป็นโรงงานขนาดเล็ก จึงไม่ยุ่งยากสำหรับ การขออนุญาต เพียงแค่อธิบายวัตถุประสงค์ของการบันทึกภาพเหล่านั้นให้เจ้าของธุรกิจเข้าใจซึ่งได้รับการอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี

เรื่องที่ 4 การสำรวจสถานที่ถ่ายทำ

เพื่อให้ภาพที่ต้องการมีคุณภาพตามที่ต้องการ ต้องทำการสำรวจสถานที่นั้นๆ ก่อนการถ่ายทำ เช่น มุมที่ดีที่สุดสำหรับการบันทึกภาพ ปริมาณแสงเพียงพอหรือไม่มีเนื้อหาของภาพที่เราต้องการหลากหลายและเพียงพอหรือไม่ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่จะต้องขบคิด และเตรียมการ เช่น ต้องเตรียมไฟสำรองไปด้วยในกรณีที่มีปริมาณแสงไม่เพียงพอ เป็นต้น

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

การวางแผนสำหรับการถ่ายทำในสตูดิโอพบปัญหาเรื่องความพร้อมของตัวแสดง เนื่องจากผู้แสดงทำงานกลางคืนพักผ่อนน้อยและไม่ค่อยคุ้นชินกับการเดินอะ โกว โกวเพื่อการถ่ายทำในเวลากลางวันดังนั้นผู้แสดงจึงมีอาการอ่อนเพลียมากทำให้ต้องพักระหว่างการถ่ายทำให้ตัวแสดงพักผ่อนประมาณ 3 ชั่วโมง จึงสามารถเริ่มถ่ายทำจนเสร็จสิ้นได้

การวางแผนถ่ายทำนอกสถานที่

สำหรับขั้นตอนนี้มีปัญหาเรื่องประเภทเครื่องจักรที่ต้องการบางประเภทไม่สามารถถ่ายทำได้เนื่องจากต้องถอดชิ้นส่วนออกอันจะเป็นการรบกวนการทำงานของโรงงานที่ขออนุญาตถ่ายทำ

3.4.2 ขั้นตอนการถ่ายทำ

การถ่ายทำในสตูดิโอ

3.4.2.1 ขั้นตอนการจัดแสง

ขั้นตอนนี้ใช้ทฤษฎีการจัดแสงแบบเน้นตัวแสดง แต่ให้น้ำหนักแสงน้อย และบางเบา

ที่สุดเกือบเป็นภาพย้อนแสงแบบSilhouette การจัดแสง กระทำดังนี้
เอกสารนี้ใช้เทคนิคการถ่ายภาพย้อนแสงแบบSilhouette เพื่อให้ได้ภาพที่มีลักษณะคล้ายเงาที่ปรากฏในภาพ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ใช้ไฟโคมส่องสว่างติดตั้งบริเวณเหนือศีรษะตัวแสดง
2. ใช้ไฟทั้งสแตนด์ขนาด 800 วัตต์ วางตำแหน่งด้านหลังสุดส่องตรงมายังตัวแสดงจะทำให้เกิดภาพลักษณะแบบย้อนแสง
3. ใช้ไฟคิส โกว์เรควางบนพื้นข้างเวทีจัดตำแหน่งแสงให้ตกกระทบบริเวณเสาสแตนด์

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

เมื่อเปลี่ยนขนาดภาพ หรือเปลี่ยน Subject ต้องจัดแสงใหม่ เพราะบางช็อต (Shot) ต้องการแสง ลักษณะแบบริมไลท์ (RimLight) ด้วยจะต้องขยับไฟให้ตกกระทบ บริเวณด้านหลังตัวแสดงเพียงเล็กน้อย จึงจะได้ลักษณะภาพที่ต้องการ

3.4.2.2 ขั้นตอนการถ่ายทำและสร้างบรรยากาศ

สำหรับกลุ่มภาพนักเดินอะ โกว์ เมื่อตัวแสดงมาถึง ได้จัดแสงและฉากไว้พร้อมแล้ว ให้ตัวแสดงแต่งตัวและแต่งหน้าเหมือนก่อนการปฏิบัติงานจริงในร้านกาแฟ เมื่อพวกเขาพร้อมแล้ว จึงเริ่มลงมือถ่ายทำ โดยให้ตัวแสดงเดินตามจังหวะดนตรีที่ได้ประกอบไว้แล้ว

ส่วนการถ่ายทำกลุ่มภาพตุ๊กตา ขั้นตอนนี้ถ่ายทำโดยใช้วิธีการแบบถ่ายทำ ภาพยนตร์การ์ตูน (Animation) โดยถ่ายการขยับทีละเฟรม (Stop Motion) การถ่ายทำนอกสถานที่ต้องคำนึงถึงความพร้อมทุกอย่าง ด้าน ทั้งสิ่งที่เราต้องการถ่ายทำสถานที่เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ เมื่อทุกอย่างพร้อมก็สามารถลงมือถ่ายทำได้

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

การถ่ายทำในสตูดิโอ

เนื่องจากผู้แสดงอ่อนเพลียจากการขาดการพักผ่อนทำให้ร่างกาย อ่อนล้า ต้องพักระหว่างการถ่ายทำเสียเวลาไปประมาณ 3 ชั่วโมง ทำให้การถ่ายทำเสร็จสิ้นล่าช้ากว่ากำหนดการถ่ายทำนอกสถานที่

ปัญหาหลักของการถ่ายทำนอกสถานที่คือ ภาวะไร้การควบคุม เนื่องจากเมื่อเรากำลังบันทึกภาพในสถานที่สาธารณะซึ่งมีผู้คนกำลังประกอบกิจกรรมใดๆ ก็ตามอยู่ ณ ขณะนั้น เราไม่สามารถบังคับหรือควบคุมทิศทางของผู้คนที่อยู่ ณ สถานที่นั้นได้ เราต้องอาศัยฉกฉวยจังหวะเวลาที่เหมาะสมด้วยตัวเอง ดังนั้นสายตาก็เลียบคมจับ วัฏการเคลื่อนตัวที่คล่องแคล่ว เป็นองค์ประกอบสำคัญในการบันทึกภาพสด

3.4.3 ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ

3.4.3.1 ขั้นตอนการลำดับภาพ

เมื่อได้ฟุตเตจ (Footage) ครบถ้วนแล้ว จึงเข้าสู่กระบวนการตัดต่อ จากฟุตเตจ (Footage) ซึ่งใช้ระบบการบันทึกภาพแบบดิจิทัลเราสามารถโอนข้อมูลภาพและเสียงเข้าคอมพิวเตอร์ ได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการล้างแบบฟิล์ม ในกระบวนการตัดต่อนี้ใช้โปรแกรมตัดต่อเวกัส เวอร์ชัน 6.0 (VEGAS Version 6.0) โอนภาพเข้าเก็บไว้ในโฟลเดอร์ (Folder) แล้วคัดสรรช็อต (Shot) ที่ใช้ได้แยกออกมาเก็บไว้อีกโฟลเดอร์ (Folder) หนึ่งขั้นตอนนี้สามารถควบคุมการลำดับภาพได้อย่างดี เนื่องจากได้ประกอบเสียงขึ้นไว้ก่อนแล้ว ทำให้การลำดับภาพทำได้อย่างรวดเร็ว ใช้เวลาเพียง 2-3 วัน

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

ปัญหาที่เกิดขึ้นมีเพียงวิธีการผสมผสานภาพร่างกายผู้หญิงเดินอะโกโก้เข้ากับการเคลื่อนไหวของเครื่องจักร ซึ่งมีจำนวนช็อตที่จำกัดอันเนื่องจากการเคลื่อนไหวที่ต้องค้นหาจุดลงตัวที่สัมพันธ์กัน

3.4.3.2 ขั้นตอนการลำดับเสียง

สำหรับขั้นตอนนี้เราต้องคัดเลือกเสียงเอฟเฟ็ก (Sound Effects) ที่เข้ากับเนื้อหาอารมณ์ที่ต้องการเก็บไว้ จากนั้นก็นำเข้ามาประกอบร่วมกับภาพที่ลำดับไว้ กระบวนการสร้างสรรค์เสียงนี้จะมีผลกระทบต่อจังหวะของภาพเวลาหรือความยาวของช็อต เราต้องค่อยๆ จัดภาพ ให้เข้ากันตามจังหวะของเสียง เมื่อภาพและเสียงลงตัวเราก็จะได้ผลงานที่เสร็จสิ้นสมบูรณ์ รวมถึงการขึ้นตัวอักษรภายในชิ้นงาน (ซูเปอร์/Super) กระบวนการนี้ใช้เวลาประมาณ 3-4 วัน ก่อนการลำดับเสียงเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการนี้ก็นำเข้าสู่กระบวนการบันทึกลงแผ่นดีวีดี (Out Put Process)

ปัญหาและการแก้ไขปัญหา

สำหรับขั้นตอนนี้ไม่มีปัญหายุ่งยากนัก เพียงแค่แก้ไขการลำดับภาพอีกเล็กน้อยเมื่อวางเสียงสมบูรณ์แล้วเท่านั้น

3.4.3.3 ขั้นตอนการบันทึกลงแผ่นดีวีดี(Out Put Process) และขั้นตอนการจัดเก็บชิ้นงาน

3.4.3.3.1 ขั้นตอนการบันทึกลงแผ่นดีวีดี(Out Put Process) กระบวนการบันทึกลงแผ่นดีวีดีนี้เป็นกระบวนการที่ต้องนำโปรเจกต์ไฟล์ภาพและเสียง (Project) หรือชิ้นงานที่สมบูรณ์แล้วทั้งภาพและเสียงแปลงเป็นสัญญาณข้อมูล (Data) ส่งไปยังเครื่องอ่านข้อมูลสำหรับการบันทึกลงแผ่นดีวีดี ใช้เวลาอ่านสัญญาณข้อมูลตามเวลาจริง(Real Time)และใช้เวลาบันทึกสัญญาณ

เอกสารนี้ ข้อมูลลงแผ่นดีวีดีตามเวลาจริง(Real Time)เราก็จะได้ผลงานพร้อมฉายกับระบบดีวีดีหรือดีวีดี การค้า ไม่ว่าการ ดิจิตอล(DVD/Digital)ก็มีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4.3.3.2. ขั้นตอนการจัดเก็บชิ้นงาน

การจัดเก็บชิ้นงานซึ่งเป็นข้อมูลดิจิทัลสามารถจัดเก็บได้สะดวกขึ้นกว่าสมัยก่อนมาก เนื่องจากระบบดิจิทัลสามารถรองรับการทำงานตั้งแต่กระบวนการแรก จนถึง กระบวนการสุดท้าย การจัดเก็บชิ้นงานที่ดีจะทำให้สามารถนำกลับมาแก้ไขเพิ่มเติมในอนาคตได้อย่างง่ายดาย
วิธีจัดเก็บผลงานควรแยกประเภทออกจากกัน ดังนี้

1. ม้วนดิจิทัลขนาดเล็ก(Mini DV) ซึ่งบันทึกฟุตเตจ (Footage) ไว้
2. โปรเจก (Project) หรือผลงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วทั้งภาพและเสียง แปลงสัญญาณ

ข้อมูลเป็น

สกุลเอวีไอ(File.AVI) บันทึกลง 2 ระบบ คือ แผ่นดีวีดี และม้วนดิจิทัลขนาดเล็ก (Mini DV)

3. ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์แล้วทั้งภาพและเสียง สัญญาณภาพดีวีดี บันทึกลงแผ่น ดีวีดี ชนิดดีปัญหาและการแก้ไขปัญหา

หากอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์ (Hardware) และซอฟต์แวร์ (Software) มีคุณภาพดีเหมาะสมกับขนาดของงานจะทำให้สามารถอ่านข้อมูลและเก็บข้อมูลสมบูรณ์ ข้อควรระวังคือไม่ควร โอนถ่ายข้อมูลจากที่หนึ่ง ไปอีกที่หนึ่งเพื่อจัดเก็บควรหาวิธี โอนถ่ายข้อมูลด้วยวิธีตรงที่สุดเท่าที่สามารถทำได้มิฉะนั้นคุณภาพของข้อมูลจะเสื่อมคุณภาพลงตามจำนวนครั้งที่ถูก โอนถ่ายข้อมูล

บทที่ 4

วิเคราะห์ผลงาน

หัวข้อวิทยานิพนธ์ “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต” นี้ มีวัตถุประสงค์ ที่จะสะท้อน ภาพความไร้ซึ่งชีวิตของผู้หญิงทำงานภายใต้ระบบสังคมทุนนิยม ซึ่งมีนัยยะทับซ้อนกันหลายนัยยะ ในการตีความคำว่า “ไร้ชีวิต” การวิเคราะห์ผลงานแต่ละชิ้นทั้งหมด 3 ชิ้นนี้ สามารถแบ่งการ วิเคราะห์ออกได้เป็น 2 ลักษณะภายใต้แนวคิด “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต” คือ

1. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเรื่องราว
2. การวิเคราะห์เชิงทัศนธาตุ

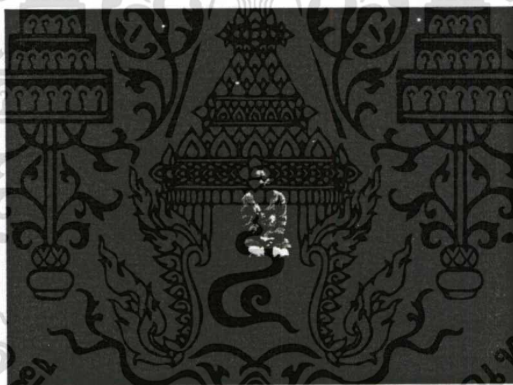
4.1 ผลงานชิ้นที่ 1 “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 1”

4.1.1 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเรื่องราว

ภายใต้หัวข้อ “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต” ข้าพเจ้าเลือกอาชีพผู้หญิงไทย ซึ่งประกอบ อาชีพเล่นจ๊วหรืออุปรากรจีนขึ้นมาเป็นตัวแทนของการสะท้อนภาพอาชีพหนึ่งซึ่งไร้ชีวิต หากจะ ตีความคำว่า “ไร้ชีวิต” ในที่นี้ เราสามารถตีความได้ว่า ความไร้ชีวิตของการประกอบ อาชีพนี้ คือการที่ผู้ซึ่งประกอบอาชีพนั้น ไม่ได้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ต่ออาชีพของตน การทำงานที่เกิดขึ้น เป็นเพียงการทำงานเพียงเพื่อแลกมาซึ่งเงินหรือสิ่งตอบแทน การยกเอาอาชีพร้องเล่นจ๊ว ของผู้หญิงไทย ซึ่งไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาจีน ทั้งที่เป็นองค์ประกอบหลักในการ ประกอบอาชีพขึ้น มานี้ สามารถสะท้อนให้เห็นมุมมองหนึ่งของความไร้ซึ่งชีวิต ที่ข้าพเจ้ามีความรู้สึกร่วมด้วย รวมถึง ผู้ชมผลงานความรู้สึกร่วมนี้อาจเกิดขึ้น จากประสบการณ์ร่วม ทั้งโดยทางตรง และทางอ้อม ประสบการณ์ทางตรงคือ การได้เคยมีประสบการณ์รับรู้เกี่ยวกับอาชีพร้องเล่นจ๊ว อยู่ก่อนแล้ว ประสบการณ์ทางอ้อม คือ ประสบการณ์การทำงานของตนเองที่มีความใกล้เคียงคล้ายคลึงกัน หรืออาจมีจุดร่วมเดียวกันแม้ว่าผู้ชมไม่ได้ประกอบอาชีพเดียวกับตัวแสดงก็ตาม

ผลงานชิ้นนี้มีวิธีการนำเสนอที่มีเนื้อหาเรื่องราว มีโครงสร้างของการเล่าเรื่อง แบ่งออกเป็น 3 ช่วง โดยอาศัยทฤษฎีโครงสร้างจากภาพยนตร์มาใช้ คือ ช่วงที่ 1 คือ ช่วงเปิดเรื่อง แนะนำให้ ผู้ชมได้รับรู้ว่ากำลังจะรับชมภาพเรื่องราวเกี่ยวกับอุปรากรจีนช่วงนี้ผู้ชมจะได้ชมภาพผู้หญิงที่สวมบทบาท ต่างๆ ในการร้องเล่นอุปรากรจีน ทั้งหมด 4 บทบาท เริ่มจากบทบาทการเป็นผู้นำ หรือบาท จักรพรรดิ (ชุดสีเหลือง) บทบาทนักรบผู้มีความเข้มแข็งเด็ดขาด (ชุดสีเขียว) บทบาทตัวสาว ผู้อ่อนหวานหรือคนรักของชายหนึ่ง (ชุดสีชมพู) และบทบาทภรรยา ผู้ตกยาก กำลังตัดพ้อต่อว่า สามิ(ชุดสีขาว) สำหรับช่วงที่ 1 นี้ ข้าพเจ้าต้องการให้ผู้ชมได้มองเห็นบทบาทอันหลากหลายของ ผู้หญิงที่ต้องทำหน้าที่หลายอย่างและขณะเดียวกันได้รับรู้พลังความรู้สึกภายในของความเป็น

เพศหญิงที่ซ่อนอยู่ผ่านการแสดงออกทางสีหน้าท่าทางและร่างกาย ช่วงที่ 2 คือ ช่วงดำเนินเรื่อง เริ่มตั้งแต่ช่วงภาพคำมิด ไปจนถึงภาพผู้หญิงชุดแดงนั่งจ่อมเจ้าบนเก้าอี้ที่แสนโคดเคี้ยว ผู้ชมจะได้รับชมภาพบทบาททั้ง 4 บทบาทที่หลอมรวมเป็นหนึ่งเดียว แสดงให้เห็นว่าบทบาทหน้าที่ และภาระต่างๆ ที่ผู้หญิงคนหนึ่งต้องแบกรับนั้นมีมากกว่าหนึ่งบทบาทเป็นภาพการเปรียบเทียบกับความเป็นผู้หญิงทุกคนในสังคมปัจจุบันที่ต้องทำหน้าที่หลายอย่างพร้อมกันในเวลาเดียวกัน ช่วงที่ 3 คือ ช่วงสรุปเรื่อง เริ่มตั้งแต่ภาพผู้หญิงชุดแดงนั่งจ่อมเจ้าบนเก้าอี้ที่แสนโคดเคี้ยวอย่างกว้าง ไปถึงตอนจบของเรื่อง เนื้อหาสำหรับช่วงนี้ เป็นการบอกเล่าถึงความรู้สึกภายในใจ ของผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งประกอบอาชีพจิวนี้โดยค่อยๆ เปิดเผยให้คนดูรับรู้ ว่า แท้จริงแล้วตั้งแต่ช่วงเปิดเรื่องมาถึงช่วงที่ 2 นั้น ภาพการเล่นจิวอย่างเชี่ยวชาญระดับมืออาชีพนั่น ผู้เล่นเป็นผู้หญิงไทยซึ่งใช้วิธีการฝึกฝน โดยการแกะเนื้อร้องภาษาจีนจากการฟังเพลงแล้วบันทึก โดยการเขียนด้วยภาษาไทยคำจีนแบบภาษาคาราโอเกะ ช่วงนี้ผู้ชมจะได้รับความจริงทั้งหมดของการประกอบอาชีพจิวของผู้หญิงไทยคนหนึ่งซึ่งผ่านประสบการณ์ทำงานในอาชีพนี้มาอย่างหนักและยาวนานผ่านอายุ ช่วงวัย และร่องรอยแห่ง ประสบการณ์ชีวิตบนใบหน้าของเธอ

ภาพที่ 4.1 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 1

4.1.2 การวิเคราะห์เชิงทัศนธาตุ

สามารถแบ่งการวิเคราะห์ออกได้เป็น 4 ส่วนดังนี้

4.1.2.1 องค์ประกอบภาพ (Composition)

ผลงานชิ้นนี้เน้นที่ตัวผู้แสดงเป็นสำคัญองค์ประกอบภาพ โดยรวมสร้างจุดรวมสายตาไว้บริเวณกลางภาพ บรรยากาศแสงส่องสว่างเฉพาะที่ตัวแสดง การที่ข้าพเจ้าเลือกใช้ลักษณะภาพเช่นนี้เพราะต้องการให้ผู้ชมหันมามองสนใจอาชีพจิวอย่างจริงจัง มากกว่าการมองแบบผ่านๆ หรือแค่การไปชมละครจิวจริงซึ่งมีองค์ประกอบฉากที่จะดึงความสนใจออกจากตัวแสดง ฉะนั้นการให้แสดงและจัดองค์ประกอบภาพแบบกึ่งกลางเฟรมนั้นเป็นวิธีการเน้นย้ำให้ผู้ชมหันมาจับจ้องสนใจที่ตัว

แสดงเป็นสำคัญ

งานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.2 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 1

4.1.2.2 สี (Colour)

เครื่องแต่งกายอุปรากรจีนหรือชุดแสดงละครจิวมีเอกลักษณ์เป็นของตนเองอยู่แล้ว สีของชุดแต่ละชุดให้ความหมายเฉพาะตัวซึ่งสัมพันธ์กับวัฒนธรรมจีน เช่น สีเหลือง เป็นสีแห่งจักรพรรดิ สีเขียวเป็นสีแห่งนักรบ สีชมพูเป็นสีแห่งความอ่อนหวานอ่อนโยน และสีขาวเป็นสีแห่งความบริสุทธิ์ไร้ซึ่งมลทิน ส่วนชุดสีแดงที่ตัวแสดงสวมใส่ เมื่อถอดเครื่องแต่งกายจิว ออกนั้น ข้าพเจ้าต้องการแทนค่าพลังชีวิตของผู้แสดงที่ซ่อนอยู่ภายในท่ามกลางความโดดเดี่ยวไร้ชีวิตแต่ถูกกักขังไว้ภายในด้วยสภาพแวดล้อมคำมึดเหมือนกับต้องการจะตะโกนบอกกับผู้คนว่า แท้จริงแล้วเธอยังคงมีความเป็นตัวคนอยู่แต่ถูกเก็บซ่อนไว้ภายในภายใต้เครื่องสำอางค์หนาที่ปิดทับความงามของใบหน้าที่แท้จริง เมื่อเราได้เห็นใบหน้าที่แท้จริงของผู้แสดง ความรู้สึกแตกต่างจะบังเกิดขึ้นทันที หากเราดูผลงานชิ้นนี้ตั้งแต่ต้นจนจบจะสังเกตได้ว่าข้าพเจ้าได้บรรจงปรับเปลี่ยนสีจากเริ่มเรื่องด้วยสีสันที่เปล่งประกายสดใสกลายเป็นสีที่เริ่มซีดจางและกลายเป็นสีดำไปในที่สุด ข้าพเจ้าต้องการสะท้อนให้ผู้ชมรับรู้อารมณ์แห่งความไร้ชีวิตชีวาผ่านความหมายของการแทนค่าโทนสี อุปรากรจีนเป็นการแสดงที่เต็มไปด้วยสีสันสวยงามแต่ทว่าเบื้องหลังหรือความรู้สึกภายในใจของผู้แสดงซ่อนเร้นความรู้สึกเหงาเศร้าอ้างว้างไว้ เป็นอาชีพที่ดูสวยงามแต่ซ่อนความจริง ที่ผู้แสดงหรือผู้ประกอบอาชีพต้องแบกรับไว้แบบจำยอมเนื่องด้วยไม่มีทางเลือกมากนักสำหรับการประกอบอาชีพอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลให้หน้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น **ภาพที่ 4.3** ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 1 ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.2.3 เสียง (Sound)

สำหรับช่วงแรกข้าพเจ้าตั้งใจใช้เสียงร้องสดเพื่อให้ผู้ชมรู้สึกที่กำลังชมจริง แต่เมื่อเข้าสู่ช่วงที่ 2 ข้าพเจ้าเลือกใช้เสียงการให้จังหวะละครจิว โดยตัดเสียงร้องออก เพื่อนำพาผู้ชมเข้าไปสู่อารมณ์ความรู้สึกแบบนามธรรม จนเมื่อเข้าสู่ช่วงสุดท้าย ข้าพเจ้าเลือกใช้เสียง ซึ่งแสดงความรู้สึกภายในใจของผู้แสดงเป็นความรู้สึกที่มีความเศร้าเหงาน และนำเสนอสารปะปนคละเคล้ากัน จบด้วยเสียงเพลงไทยแต่ถูกเล่นโดยเครื่องดนตรีจีนกู่เจิ้ง ทั้งนี้เพราะต้องการสะท้อนการผสมผสานระหว่างความเป็นจีนและความเป็นไทย สอดคล้องกับเนื้อหาผู้แสดงอุปรากรจีนซึ่งเป็นคนไทย

4.1.2.4 พื้นที่และเวลา (Space & Time)

ช่วงที่ 2 และช่วงสุดท้ายเป็นช่วงที่นำพาผู้ชมออกจากมิติของความจริง พาออกไปยังพื้นที่ในใจของตัวแสดงและย้อนห้วงเวลากลับไปยังรากเหง้าความเป็นมาของภาพการเล่นละครจิวที่แสนสวยงาม ข้าพเจ้าใช้เทคนิคการตัดต่อแบบแฟลชแบ็ค (Flash back) โคนการแทรกเฟรมสีขาวเข้าไประหว่างภาพประมาณ 2 เฟรม เพื่อกระชากคนดูให้ย้อนกลับไปสู่อีกมิติ หนึ่งอีกพื้นที่หนึ่ง ซึ่งเป็นมิติและพื้นที่ส่วนตัวของผู้แสดง

4.2 ผลงานชิ้นที่ 2 “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 2”

4.2.1 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเรื่องราว

สำหรับผลงานชิ้นที่ 2 ข้าพเจ้าเลือกอาชีพนักร้องคาเฟ่ขึ้นมาเป็นตัวแทนภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต เนื่องจากข้าพเจ้าตีความหมายคำว่า “ไร้ชีวิต” ผ่านความรู้สึกด้านลึกของผู้ซึ่งประกอบอาชีพ ซึ่งตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิงกับภาพลักษณ์ภายนอกของลักษณะงานหรืออาชีพนี้ กล่าวคือในขณะที่อาชีพนักร้องคาเฟ่ยามราตรีมีภาพลักษณ์ของความบันเทิงสนุกสนานเรีงรมย์ ทำหน้าที่ให้ความสุขแก่ผู้ใช้บริการแต่ความรู้สึกหรือเบื้องหลังของผู้ที่ประกอบอาชีพนี้กลับหดหู่ ไม่มีชีวิตชีวา เช่น แสงสีอันสดใสของแสงไฟยามราตรีแม่แต่น้อย

ผลงานชิ้นนี้มีลำดับวิธีการเล่าเรื่องที่ค่อนข้างเปิดกว่าผลงานชิ้นแรก เนื่องจากโครงสร้างของการลำดับเรื่องราวไม่มีความชัดเจนและแบ่งเป็นช่วงๆ เช่นผลงานชิ้นที่ 1 ภาษาภาพที่ใช้ในผลงานชิ้นที่ 2 นี้ ถูกใช้ในลักษณะของภาษาสัญลักษณ์มากกว่าผลงานชิ้นแรก โดยการแทนค่าความหมายที่ต้องการผ่านสีและสัญลักษณ์การถูกคุกคาม รุกรานทางเพศยามประกอบอาชีพ หากจะแบ่งโครงสร้างของลำดับการเล่าเรื่องสำหรับผลงานชิ้นนี้ อาจแบ่งได้เป็น 2 ช่วงใหญ่ คือ ช่วงเริ่มต้นถึงกลางเรื่อง เป็นช่วงที่แสดงให้เห็นผู้ชมรับรู้ถึงกลุ่มผู้หญิงกลุ่มหนึ่งซึ่งมีอาชีพเป็นนักร้องยามราตรี และช่วงที่ 2 คือช่วงที่แสดงให้เห็นผู้ชมรับรู้ถึงการถูกรุกรานทางเพศ ในขณะที่ พวกเขาประกอบอาชีพเป็นนักร้องซึ่งเป็นการขายความเป็นผู้หญิงหรือค้ำมนุษย์แบบแฝงเร้นของธุรกิจไนต์คลับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2 การวิเคราะห์เชิงทัศนธาตุ

4.2.2.1 การใช้สัญลักษณ์และภาษาภาพ

สำหรับผลงานชิ้นนี้

ข้าพเจ้าตั้งใจแทนค่าความเป็นเพศหญิงที่อ่อนแอกว่าและกำลังถูกระทำจากเพศชายในฐานะเครื่องบำเรอความสุกด้วย ตุ๊กตาบาร์บี้พันผ้าพันแผล สัญลักษณ์ตุ๊กตาบาร์บี้พันผ้า พันแผลนี้ ถูกใช้เป็นตัวแทนหลักของการสะท้อนความ “ไร้ชีวิต” ที่ข้าพเจ้าต้องการสื่อ นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังตั้งใจถ่ายทอดภาพตัวแสดงให้เป็นสีดำมืดแบบย้อนแสง (Silhouette) โดยเน้นให้ฉากหลังมีสีสันสดใส เพื่อสื่อความหมายที่ข้าพเจ้าต้องการสื่อสาร คือ ผู้หญิงผู้ประกอบอาชีพนักร้องคาเฟ่ยามราตรี กลายเป็นภาพที่ไม่มีชีวิต ไม่มีมิติ แบน และมีคมน ท่ามกลางความสนุกสนานแสงสีที่สดใสของธุรกิจยามราตรีที่ล่อหลอกให้ผู้คนเข้ามาใช้บริการ ข้าพเจ้าจึงใจให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรง (Super Contract) ระหว่างตัวแสดง และฉากหลังเพื่อนำให้ผู้ชมรู้สึก ถึงความไม่มีชีวิตของผู้ประกอบอาชีพนักร้องคาเฟ่ยามราตรี สัญลักษณ์สุดท้ายที่ข้าพเจ้าเลือกใช้คือ ควัน เปลวไฟ ซึ่งถูกนำมาใช้ซ้อนทับกับตัวแสดงและตุ๊กตาบาร์บี้พันผ้าพันแผล ทั้งนี้สัญลักษณ์นี้ หมายถึง สิ่งที่กำลังคุกคามรุกรานความเป็นเพศหญิงนั่นเอง

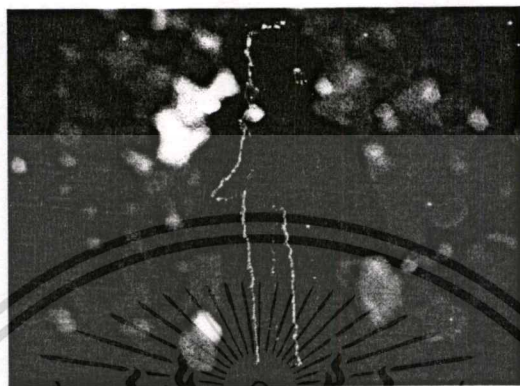
ภาพที่ 4.4 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 2

4.2.2.2 สี (Colour)

หากเราพิจารณาโครงสร้างใหญ่ 2 ช่วงจากผลงานชิ้นนี้จะพบว่า ข้าพเจ้าเลือกใช้สีสดใสมากสำหรับการถ่ายทอดภาพในช่วงแรก แต่ช่วงหลังข้าพเจ้าเลือกปรับสี ของภาพให้กลายเป็นภาพขาวดำ ความหมายของสีที่สดใส ข้าพเจ้าได้อธิบายไว้ข้างต้นแล้วว่าต้องการให้เกิดความขัดแย้งอย่างรุนแรงระหว่างตัวผู้แสดงกับฉากหลัง เพื่อให้ผู้ชมมองลึกกลงไปภายในความเป็นตัวตนที่แท้จริงของผู้ประกอบอาชีพนักร้องคาเฟ่ยามราตรี การที่ข้าพเจ้าเลือกสีดำมืด สำหรับตัวผู้แสดง จะนำพาให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกถึงความไม่มีชีวิตของภาพเงาดำเหล่านั้นที่กำลังเคลื่อนไหวราวกับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ตุ๊กตาที่ข้าพเจ้าใช้เป็นสัญลักษณ์ในการแทนค่า ส่วนช่วงท้ายที่ปรับสีให้กลายเป็นขาวดำนั้นข้าพเจ้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีเหตุดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการให้ผู้ชมได้สัมผัสถึงอารมณ์อันหดหู่น่าสงสารของตัวผู้ประกอบอาชีพเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อภาพทั้งหมดถูกซ้อนทับด้วยภาพตุ๊กตาบาร์บี้พื้นผ้าพันแผลยื่นอยู่ท่ามกลางควันไฟที่พัดโหมกระหน่ำเข้ามายังตัวมัน ยิ่งทำให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงภาวะจิตใจอันเลวร้ายของผู้หญิงเหล่านี้ได้โดยง่าย

ภาพที่ 4.5 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 2

4.2.2.3 เสียง (Sound)

ดั่งที่ได้อธิบายไว้ในขั้นตอนการสร้างสรรคผลงานชิ้นนี้ แรกเริ่มข้าพเจ้าต้องการนำเพลง “นักร้องบ้านนอก” ของนักร้องลูกทุ่งอมตะพุ่มพวง ดวงจันทร์มาใช้ร่วมกับภาพ หากแต่เมื่อประกอบรวมกันแล้วไม่เหมาะสม ทำให้ข้าพเจ้าต้องประกอบเสียงขึ้นใหม่ แต่อย่างไรก็ตามผลงานชิ้นนี้ก็ยังได้รับแรงบันดาลใจและอิทธิพลจากเนื้อความของเพลงนี้ ซึ่งมีเนื้อหาวาดด้วยเรื่องราวของผู้หญิงบ้านนอกคนหนึ่งเข้ามาเป็นนักร้องในเมืองหลวงหรือกรุงเทพฯ ถูกเพื่อนๆ ดำหนดิเดียนว่ากล่าวดูถูกอาชีพนักร้องที่จะต้องใช้ร่างกายเข้าแลกแทนที่จะใช้ความสามารถในการร้องเพลงอย่างจริงจัง รวมถึงพรรณนาความรู้สึกส่วนลึกที่แสนเหงาเศร้าอ้างว้างเดียวดายกับการจากบ้านมาหาความรุ่งเรือง ในเมืองหลวง เสียงที่ข้าพเจ้าประกอบขึ้นใหม่ เกิดจากการนำเอาเสียง เทคนิคพิเศษต่างๆ ที่มีอยู่มาประสมกันขึ้นมาใหม่ โดยข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึกภายในของผู้หญิงกลุ่มนี้ร่วมกับจินตนาการของข้าพเจ้าเองที่มีความรู้สึกร่วมต่อผู้หญิงเหล่านี้

4.2.2.4 พื้นที่และเวลา (Space & Time)

สำหรับผลงานชิ้นนี้ ข้าพเจ้านำผู้ชมเข้าสู่ห้วงมิติแห่งเวลาในความคิดของกลุ่มผู้หญิงนักร้องคาเฟ่ยามราตรีตั้งแต่เปิดเรื่องมาเพียงไม่กี่วินาที และนำผู้ชมลงลึกไปเรื่อยๆ สู่ห้วงเวลาในความคิดความรู้สึกและอารมณ์ภายในของตัวแสดงจนกระทั่งจบเรื่อง

4.3 ผลงานชิ้นที่ 3 “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 3”

4.3.1 การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเรื่องราว

ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 3 ได้ถูกนำเสนอความไร้ชีวิตของงานผ่าน อาชีพสาวเดินอะโกโก้ เนื่องด้วยอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธกันอย่างค่อนข้างชัดเจนต่อธุรกิจค้ามนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับธุรกิจค้าประเวณี ซึ่งถือว่าเป็นอาชีพที่ทำลายคุณค่าของความเป็นเพศแม่หรือผู้หญิงภายใต้กรอบสังคมวัฒนธรรมไทย และอาจรวมถึงสังคมโลกด้วย อาชีพสาวเดินอะโกโก้เป็นอาชีพที่ขายความช่วยวนช่วยขุดต่ออารมณ์ อย่างเป็นรูปธรรมที่สุด เป็นการไ้ร่างกายของมนุษย์เพศหญิงเยี่ยงเครื่องมือในการผลิตสร้างเงินหรือรายได้ไม่ต่างกับเครื่องจักรที่มนุษย์ผลิตขึ้นเพื่อสร้างสินค้าอุปโภคบริโภคต่างๆ อันจะนำไปสู่การได้มา ซึ่งรายได้และผลกำไรในท้ายที่สุด ต่างกันก็เพียงว่า ร่างกายของมนุษย์นั้นมิใช่เครื่องจักร ที่มีเพียงแค่น้ำมันเพียงกลไกแต่ปราศจากเลือดเนื้อชีวิตและจิตวิญญาณ ภายใต้สังคมนะระบบทุนนิยม เงินเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถใช้ซื้อสินค้าอะไรก็ได้แม้กระทั่งมนุษย์ด้วยกันเองทำให้คุณค่าของความเป็นมนุษย์หมดสิ้น

ข้าพเจ้าเลือกใช้สัญลักษณ์เปรียบเทียบการใช้ร่างกายมนุษย์เพศหญิง เยี่ยงเครื่องมือในการผลิตรายได้นี้ด้วยภาพเครื่องจักร และเปรียบเทียบการทำงานแบบไร้ชีวิตนี้ด้วยตุ๊กตาบาร์บี้พันผ้าพันแผล ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นเพศหญิงที่แทนความหมายการไร้คุณค่าทางจิตวิญญาณของมนุษย์เพศหญิงอย่างชัดเจน เมื่อร่างกายของผู้หญิงกลายเป็นเพียงแค่เครื่องจักร และตุ๊กตาที่สร้างสรรค์ความสุขความบันเทิงเพียงเพื่อกลุ่มคนบางกลุ่มเท่านั้น

จากผลงานชิ้นนี้ สามารถสะท้อนภาพความไร้ชีวิต ความเป็นไร้คุณค่า ความเป็นไร้ซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีของผู้หญิงได้อย่างชัดเจน ผู้ชมจะได้รับรู้ถึงความรู้สึกสงสารเห็นใจ และอาจเปิดพื้นที่ในใจของตนเองหันมองกลุ่มผู้หญิงผู้ประกอบอาชีพนี้อย่างเห็นอกเห็นใจมากขึ้น

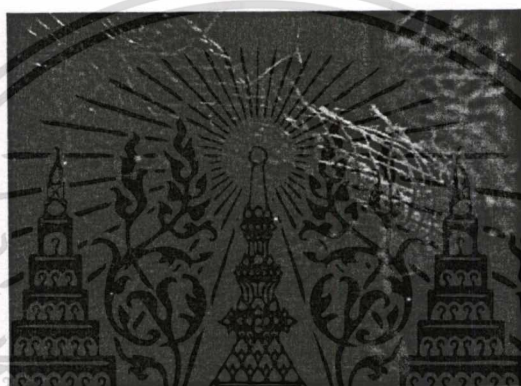
ข้าพเจ้าใช้โครงสร้างการเล่าเรื่องคล้ายกับ โครงสร้างการเล่าเรื่องแบบภาพยนตร์ เช่นเดียวกับผลงานชิ้นแรก แต่ลดทอนการเล่าเรื่องลงให้เหลือน้อยที่สุด หากจะแบ่งโครงสร้างของผลงาน ชิ้นนี้ออกจะพบว่า มีอยู่ 3 ช่วงด้วยกัน คือ ช่วงที่ 1 ตั้งแต่เปิดเรื่องจน กระทั่งภาพตุ๊กตาบาร์บี้ เริ่มเข้ามามีบทบาทช่วงแรกนี้ข้าพเจ้าต้องการให้ผู้ชมเพลิดเพลินตื่นตากับการดูโชว์ระบำเปลื้องผ้าของสาวเดินอะโกโก้ราวกับกำลังนั่งดูเธอเต้นอยู่จริงๆ ตรงหน้า ลีลาท่าทางการเต้นของเธอ แสดงให้เห็นถึงเจตนาธรรม ในการกระตุ้นขั้วอารมณ์อย่างโจ่งแจ้งชัดเจน แต่ทว่าเมื่อเข้าสู่ช่วงท้าย ตุ๊กตาบาร์บี้พันผ้าพันแผลจะเริ่มเข้ามามีบทบาทและเปลี่ยนความรู้สึกของผู้ชมในช่วงแรกทำให้ความรู้สึกถูกกระตุ้นต่อมเพศหายไปกลายเป็นความรู้สึกสะเทือนใจเข้ามาแทนที่เน้นย้ำความรู้สึกสะเทือนใจของผู้ชมอีกครั้งด้วยช่วงที่ 3 เมื่อเริ่มมีภาพเปรียบเทียบร่างกายสาวเดินอะโกโก้กับภาพเครื่องจักรทำงานทำให้เส้นกราฟอารมณ์ความรู้สึกของผู้ชมจากตอนเริ่มต้น ไปสู่ตอนจบแบบหักเหความคาดหวัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 การวิเคราะห์เชิงทัศนธาตุ

4.3.2.1 การใช้สัญลักษณ์และภาษาภาพ

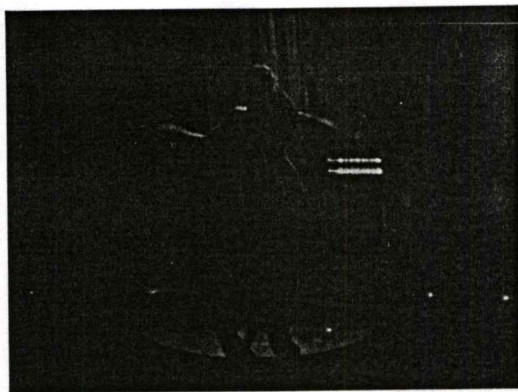
ข้าพเจ้าเลือกใช้เครื่องจักรในการแทนค่าการทำงานแบบไร้ชีวิต โดยช่วยกตัวอย่างเปรียบเทียบระหว่างร่างกายสาวเดินอะโกโก้กับการทำงานของเครื่องจักร และใช้สัญลักษณ์ ตุ๊กตาบาร์บี้ พันผ้าพันแผลเป็นเครื่องแสดงถึงความไร้ชีวิต ไร้จิตวิญญาณของผู้หญิงซึ่งประกอบอาชีพนี้ โดยที่ความหมายของคำว่า ไร้ชีวิต ไร้จิตวิญญาณนี้ อาจแปลความหมายได้ 2 นัยยะ คือทั้งความไร้ชีวิตไร้จิตวิญญาณของสาวเดินอะโกโก้ และในทางตรงกันข้ามเป็นความไร้ซึ่งชีวิต ไร้ซึ่งจิตวิญญาณของผู้ซึ่งเป็นผู้กระทำต่อกลุ่มผู้หญิงซึ่งประกอบอาชีพนี้ด้วย

ภาพที่ 4.6 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 3

4.3.2.2 องค์ประกอบภาพ

การจัดองค์ประกอบภาพของผลงานชิ้นนี้ จัดวางตำแหน่งของสาวเดินอะโกโก้ อยู่เกือบกึ่งกลางเฟรมหน้าหนักไปด้านซ้าย และใช้ขนาดภาพอื่น ๆ ร่วมด้วยเช่น ภาพขนาดกลาง ขนาดใกล้ โดยให้น้ำหนักแสงและเงาแบบย้อนแสง (Silhouette) เห็นเส้นสายส่วนเว้า ส่วนโค้ง ของร่างกายผู้หญิงสัมพันธ์กับการทำงานของเครื่องจักร และทับซ้อนแบบพอดีกับรูปทรงของตุ๊กตาบาร์บี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการประสานภาพสัญลักษณ์ทั้งสองอย่างเข้ากับจุดเด่น (ตัวแสดง) ของงานอย่างสอดคล้องกลมกลืนลงตัวกันให้มากที่สุด

ภาพที่ 4.7 ผลงาน ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 3

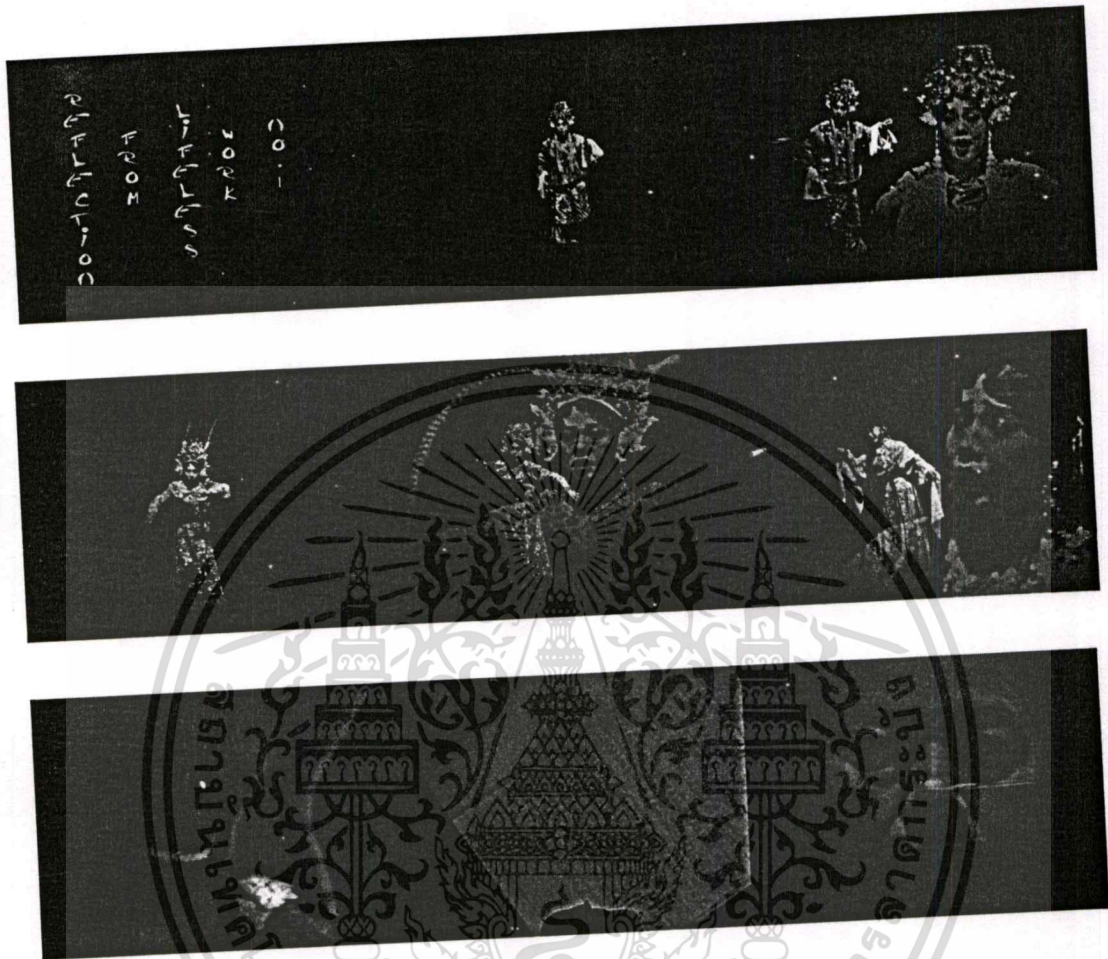
4.3.2.3 เสียง (Sound)

ข้าพเจ้าประกอบเสียงขึ้นก่อนการถ่ายทำ ดังที่ได้กล่าวไว้ในขั้นตอนการสร้างสรรค ผลงานจากโครงสร้างของการลำดับเรื่องและการลำดับของเสียงประกอบ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงเริ่มต้น เป็นช่วงที่ผู้ชมจะได้รับชมภาพ สาวเดินอะโกโก้เพียงอย่างเดียว คนตรีประกอบให้อารมณ์ความรู้สึกแบบเดียวกับบรรยากาศภายในร้านอะโกโก้ ทั้งนี้เนื่องจากข้าพเจ้าต้องการให้ผู้ชมเพลิดเพลินกับความงามของร่างกายผู้หญิงเมื่อกำลังเดินระบายเสื้อผ้า แต่เมื่อเข้าสู่ ช่วงที่ 2 ข้าพเจ้าได้นำเอาเสียงพิเศษเข้ามาประกอบเพื่อเปลี่ยนอารมณ์ผู้ชมให้เข้าไปสู่การรับรู้มุมมอง อีกมุมหนึ่งของความงดงามในการเดินรำของสาวเดินอะโกโก้ซึ่งเปลี่ยนจากอารมณ์ช่วยுகามารมณ์ เป็นความรู้สึกสะเทือนใจผ่านสัญลักษณ์ทางภาพคือตุ๊กตาบาร์บีพั้นผ้าพันแผลประกอบพร้อมด้วย และเมื่อเข้าสู่ช่วงที่ 3 ผู้ชมจะได้รับชมภาพเปรียบเทียบร่างกายสาวเดินอะโกโก้ กับภาพเครื่องจักร ซึ่งกำลังทำงาน เสียงที่ใช้ประกอบจึงใช้เสียงเครื่องจักรเข้ามาร่วมกับคนตรี ช่วยทำให้ผู้เกิด ความรู้สึก สะเทือนใจ มากขึ้นจนกระทั่งจบเรื่อง

4.3.2.4 พื้นที่และเวลา (Space & Time)

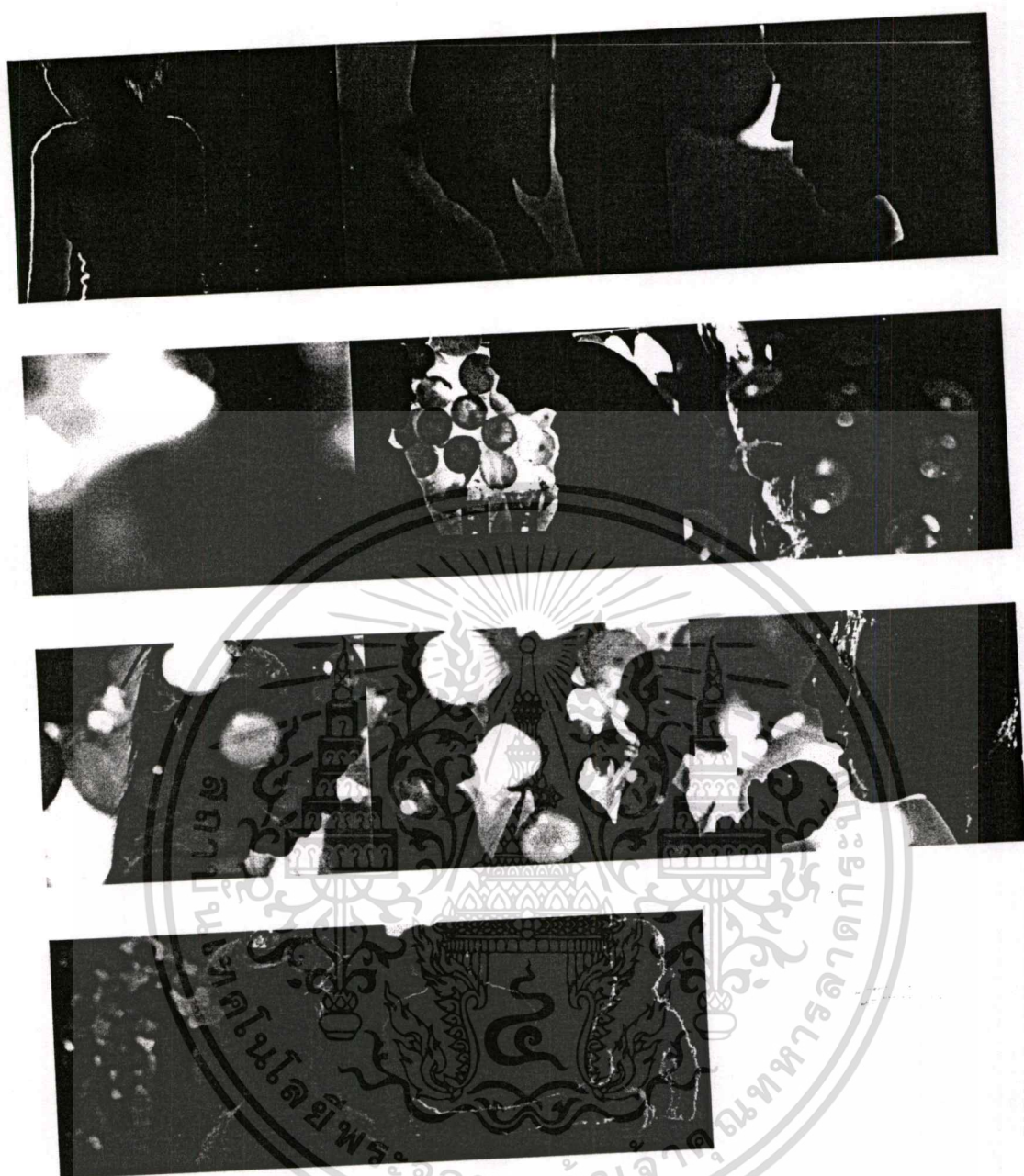
สำหรับผลงานชิ้นสุดท้ายของชุดผลงาน “ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต” นี้ ข้าพเจ้า สร้างพื้นที่และเวลาขึ้นมาใหม่ทั้งหมด โดยนำผู้ชมเข้ารับรู้เรื่องราวของสาวเดินอะโกโก้ผ่านภาพจำลองการเดินระบายเสื้อผ้าของสาวเดินอะโกโก้ตั้งแต่ต้นเรื่องจนกระทั่งจบเรื่อง ผู้ชมได้ก้าวข้ามเวลาแห่งความจริงเข้าสู่เวลาสมมติที่ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ขึ้น ภาพผลงานที่ปรากฏ จึงสามารถ ทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกสะเทือนใจ และเริ่มทบทวนต่อภาพอาชีพสาวเดินอะโกโก้ที่ขายความบันเทิงแก่ผู้ใช้บริการเพียงเปลือกนอกและฉาบฉวย

ภาพผลงาน

ภาพที่ 4.8 ภาพสะท้อนจากงานที่ไร่ชีวิต หมายเลข 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.9 ภาพสะท้อนจากงานที่ไร่ชีวิต หมายเลข 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.10 ภาพสะท้อนจากงานที่ไร้ชีวิต หมายเลข 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

บทสรุป

เรากำลังอยู่ในสังคมระบบทุนนิยม (Capitalism Society) ซึ่งมีอำนาจเงินเป็นอำนาจยิ่งใหญ่ที่สุดในการดำรงชีพ เฝียอยู่กับภาวะเศรษฐกิจและวิถีในการอยู่รอด ประชาชนในระดับรากหญ้า ผู้ซึ่งไม่มีทางเลือกมากนักจำเป็นต้องประกอบอาชีพตามแต่ที่ตนเองจะมีกำลังความสามารถเพื่อแลกมาซึ่งรายได้หรือเงินเพื่อนำมาดำรงชีพในสังคมปัจจุบัน ผู้หญิงในอดีตเคยทำหน้าที่เพียงศรีภรรยาแม่บ้านมารดาที่ดีของบุตรต้องปรับตัวตามสภาวะการณปัจจุบันออกมาทำงานนอกบ้านหารายได้จุนเจือครอบครัวอีกทางหนึ่ง ผู้หญิงที่ไม่มีการศึกษาหรือไม่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพอื่นที่สามารถสร้างรายได้มากพอต่อความต้องการมักถูกชักจูง หรือมีเหตุจำเป็นต้องตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการธุรกิจ ซึ่งต้องแลกด้วยการใช้ร่างกายและสัญลักษณ์ของความเป็นเพศหญิงเป็นจุดขายนำไปสู่อาชีพที่ภายใต้กรอบวัฒนธรรม ค่านิยมสังคมไทยไม่ยอมรับ ไม่ให้เกียรติ และดูหมิ่นเหยียดหยาม ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 1

คุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์และศักดิ์ศรีของความเป็นเพศหญิงถูกลดทอน สามารถสะท้อนบริบทของสังคมในขณะนี้ได้ 2 ด้าน คือ การถูกลดคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์และศักดิ์ศรีของความเป็นเพศหญิงจากภายนอกและการถูกลดคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์และศักดิ์ศรีแห่งความเป็นเพศหญิงจากภายในการถูกลดคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ และลดคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นเพศหญิงจากภายนอก หมายถึง การไม่ได้รับเกียรติและศักดิ์ศรี พร้อมด้วยภาวะจำยอมของการถูกดูถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม จากค่านิยมของสังคมและคนในสังคม ทำให้คุณค่าในการดำรงชีวิตของผู้หญิง เหล่านี้ค่อยค่าลงถ้าผลกระทบต่อศีลธรรม และจริยธรรมอันดีงามของการอาศัยอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมวัฒนธรรมไทยในขณะที่การถูกลดคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ และศักดิ์ศรีของความเป็นเพศหญิงจากภายใน หมายถึง การลดคุณค่าของตนเองของผู้หญิงเหล่านี้ เมื่อสังคมมีค่านิยมในการไม่ยอมรับดูหมิ่นเหยียดหยามอาชีพเหล่านี้ ผู้หญิงผู้ซึ่งประกอบอาชีพเหล่านี้จะยังเกิดความรู้สึกด้อยค่าต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของคน ซึ่งอาจนำไปสู่ผลเสียต่างๆ เช่น ปัญหาการทำแท้ง ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ปัญหาอาชญากรรมอื่นๆ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วน มีผลกระทบมาจาก ความรู้สึกและปฏิกิริยาต่อต้านสังคมของผู้หญิงเหล่านี้ เพราะพวกเธอรู้สึกว่าสังคมไม่มีพื้นที่ให้เธอฉะนั้นพวกเธอไม่จำเป็นต้องมีพื้นที่ให้กับสังคมเช่นเดียวกัน ฉะนั้นพวกเธอจะเมินเฉยและละเลยต่อค่านิยมประเพณีอันดีงามของสังคมโดยไม่สนใจและแสดงปฏิกิริยาในทางลบเพิ่มมากขึ้น การแก้ไขและช่วยเหลือกลุ่มอาชีพเหล่านี้คงต้องอาศัยความช่วยเหลือ และนโยบายที่จริงจังของรัฐบาลในการสร้างอาชีพเสริมรายได้ ในการศึกษารวมถึงปลูกฝังจริยธรรมอันดีงามให้กับผู้คนในสังคม หากรัฐไม่สามารถลดปริมาณผลกำไรอันเกิดจากธุรกิจกลางคืนเหล่านี้ลงได้ อันเนื่องจากฐานรากของระบบสังคมทุนนิยมฝังลึก

สังคมจำเป็นต้องพิจารณาใหม่ถึงการปลูกฝังค่านิยมในการให้คุณค่าของความเป็นมนุษย์และ ศักดิ์ศรีของความเป็นพลเมือง มากกว่าการมองวัดกันที่รูปแบบของอาชีพด้วยการใช้หลักสิทธิมนุษยชน ที่ว่าด้วยความเท่าเทียมกันของคุณค่าและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นคน มีชีวิตมีเลือดเนื้อ มีจิตวิญญาณ เฉกเช่นเดียวกันกับผู้ทุกคน ไม่ว่าจะต่างอาชีพ ต่างเพศ ต่างฐานะ ต่างยศ ฐานบรรดาศักดิ์ก็ตามโดยสรุปคือ มนุษย์มีความเท่าเทียมกันทุกประการ ฉะนั้นมนุษย์พึงปฏิบัติต่อมนุษย์ด้วยกันในฐานะมนุษย์ โดยให้คุณค่ามอบคุณเกียรติ และศักดิ์ศรีซึ่งกันและกันอย่างจริงจังการอาศัยร่วมกันของมนุษย์ ในสังคม จึงจะบังเกิดความสงบสุขและลดทอนปัญหาต่างๆ ของสังคมลงได้ไม่มากนักน้อย ผลงานชุด “ภาพสะท้อน จากงานที่ไร้ชีวิต” นี้ มีวัตถุประสงค์หลักในการถ่ายทอดมุมมองหนึ่งของศิลปินเกี่ยวกับค่านิยม ด้านลบของสังคมที่มีต่ออาชีพเหล่านี้รวมถึงความไร้ชีวิตของแต่ละอาชีพ เพื่อกระตุ้นเตือนผู้ชมว่า มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่มีเพียงลมหายใจ เลือดเนื้อหากแต่มีจิตวิญญาณมีอารมณืความรู้สึ กซึ่งละเอียดอ่อนซับซ้อนลึกซึ้ง และเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนมนุษย์ให้ก้าวหน้าเจริญรุ่งเรือง ไม่เพียงแต่ไว้คุณค่าหากแต่เจริญด้วยความงดงามของจิตใจ และรู้คุณค่าแห่งการดำรงอยู่ของความเป็น มนุษย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

ยศ สันตिसุมบัตติ. 2535. แม่หญิงสี่ชายตัว : ชุมชนและการค้าประเวณีในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ตุลา.

จุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์. การศึกษาแก้ปัญหาสังคม การพนัน – โสเภณีเรื่องซั่วๆ ในสังคมไทยเผยแพร่ครั้งแรกบนเว็บไซต์ www.midnightuniv.org วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2547.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2533. บทความบางส่วนจากการศึกษาแก้ปัญหาสังคมการพนัน - โสเภณี เรื่องซั่วๆในสังคมไทย ของจุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์ เผยแพร่ครั้งแรกบนเว็บไซต์ www.midnightuniv.org วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2547.

ศิริพร สะโครบานเนค และคณะ. 2540. การค้าหญิง : ฤทธิสังคมไทย. มูลนิธิผู้หญิง. กรุงเทพฯ : ผู้หญิง.

ผาสุก พงษ์ไพจิตร และคณะ. อุดสาหกรรมการพนันไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและมาเลเซีย. 2538. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.

ไม่ปรากฏผู้แต่ง www.matichon.com พ.ศ.2549. บทความบางส่วนจาก การศึกษาแก้ปัญหาสังคม การพนัน - โสเภณี เรื่องซั่วๆ ในสังคมไทยของจุฬารักษ์ มาเสถียรวงศ์เผยแพร่ครั้งแรกบนเว็บไซต์ www.midnightuniv.org วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2547.

สมเกียรติ ตั้งนโม ทูนิยมกคชี่สตรี.webarchive เผยแพร่ครั้งแรกบนเว็บไซต์ www.midnightuniv.org วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2548.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวสุวรรณี สุรเชษฐกมลสัน
วัน/เดือน/ ปีเกิด	7 เมษายน 2519 ที่ภูเก็ต
ที่อยู่	140 ถ.เทพกระษัตรี ต.ตลาดใหญ่ อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000 โทร. 076-213-521
ประวัติการศึกษา	2542 ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาภาพยนตร์และวิดีโอ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ความชำนาญเฉพาะด้าน	1.) การควบคุมจัดการผลิตสื่อภาพยนตร์และวิดีโอ 2.) การผลิตสื่อภาพยนตร์และวิดีโอ
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2540-2543	ตำแหน่งผู้ช่วยประสานงานผลิตสื่อ บริษัทบ้านสูง จำกัด
พ.ศ.2543-2544	ตำแหน่งผู้ช่วยผู้ควบคุมการผลิต บริษัทฟิล์มบางกอก จำกัด ผลงาน ภาพยนตร์ไทยเรื่อง “บางระจัน”
พ.ศ.2544-2545	ตำแหน่งผู้ช่วยออกแบบเสื้อผ้า บริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น จำกัด ผลงาน ภาพยนตร์ไทยเรื่อง “ขุนแผน”
พ.ศ.2545-ปัจจุบัน	ตำแหน่งอาจารย์พิเศษ สาขาภาพยนตร์และวิดีโอ ภาควิชาศิลปะศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2546-2547	ตำแหน่งผู้ควบคุมการผลิตภาพยนตร์โฆษณา บริษัท โปรคิว จำกัด ผลงาน สีนค้ายี่ห้อ โคโยต้า แอทแทค กูลิโกะ
พ.ศ.2547-ปัจจุบัน	ตำแหน่งผู้ควบคุมการผลิตสื่อ บริษัทฉลุเฟม จำกัด ผลงาน โครงการศูนย์ศึกษาประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
ประวัติการแสดงผลงาน	
พ.ศ.2547	ร่วมแสดงผลงานใน Thai-German Art Exhibition ณ ประเทศเยอรมัน และ ประเทศไทย ผลงาน “Couple” (Video Art)
พ.ศ.2548	ร่วมแสดงผลงานใน New News Art Exhibition ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลงาน “Sweet Love No.1” (Video Art)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้